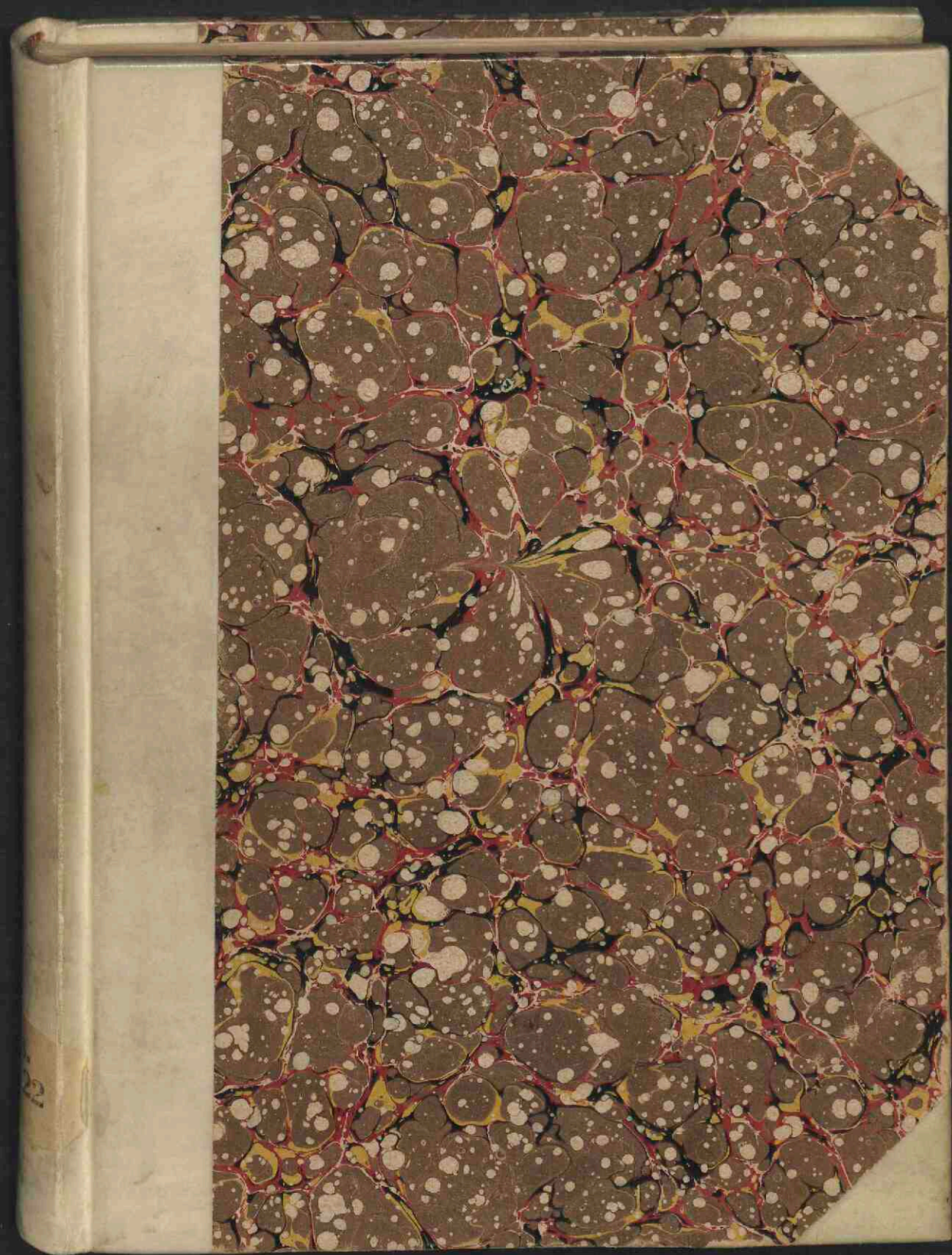

Poemata latina et quaedam alia

<https://hdl.handle.net/1874/388973>

Aevum vetus.
Scriptores latini.

N° 69

Kst I, pl. 7
no 22

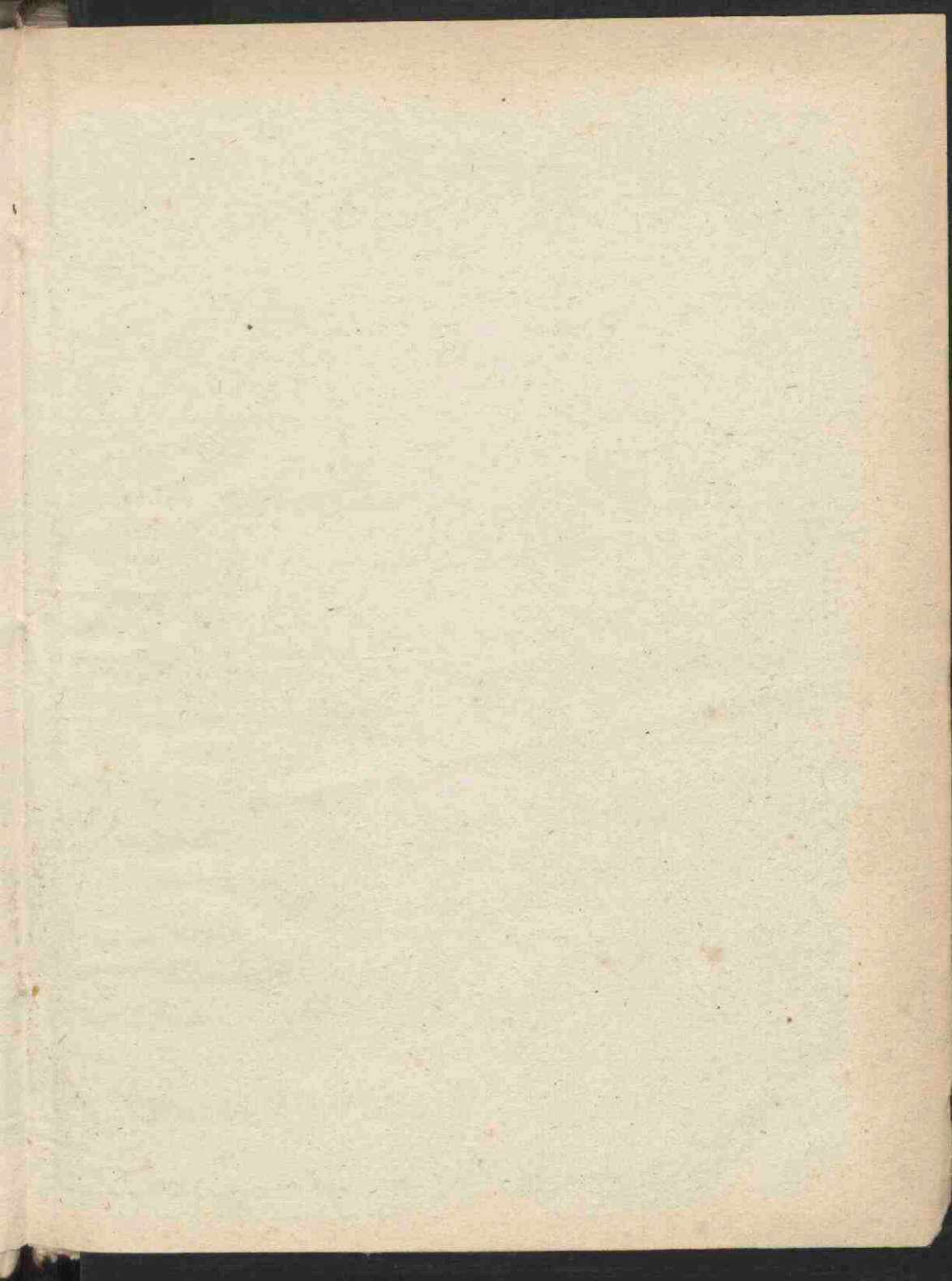
Hs.
1 J 22

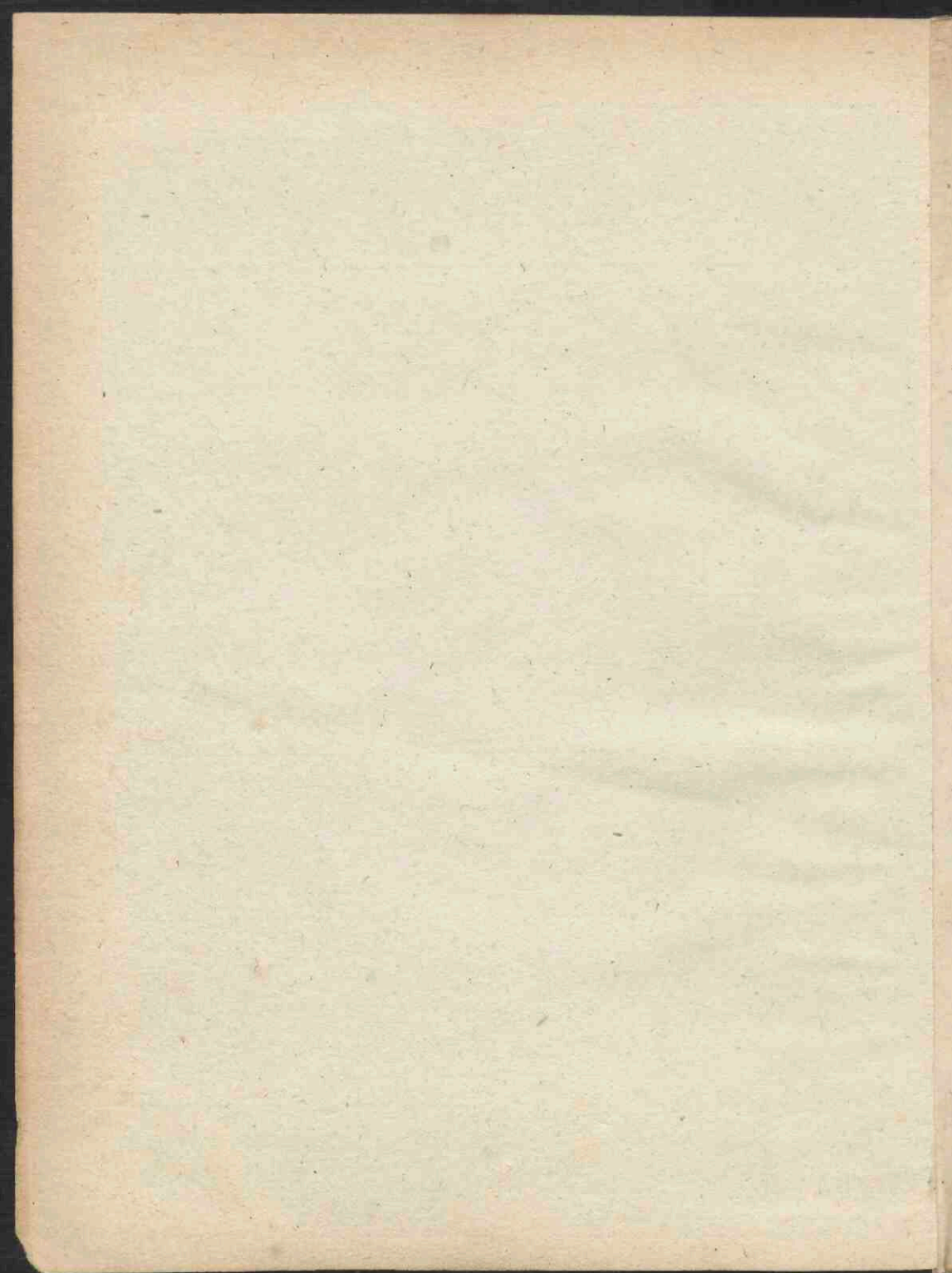
1664

Chart. 199 × 148. 100 fol. Saec. XVII.

Poemata latina et quaedam alia, collecta ab Arn. Buchelio.

- Fol. 1a in fronte legitur: „Gisberti Zuleni et amicorum”. — Fol. 1b vacat.
Fol. 2a—b: „Senatui Victoris a° 1569” (poema). — Fol. 3 vacat.
Fol. 4a—27a: „Oratio confessoria ad creatorem pariter et conditorem nostrum deum, universa vitia humana compendio pertractans, eademque mirum in modum detestans” (poema). Fol. 27a in fine: „Autore Scoto Augiano.”
Fol. 27b—46a: „Vinea Christi Tragicomoedia Ph. Mori.” — Fol. 46b vacat.
Fol. 47a—55a: „Copia litterarum Christ. Pezelii Doct. Theol.” ad synodum Haganam, dd. Bremae 1586 Aug. 4, de Petro Datheno, ed. in *Bijdr. tot de oudheidk. en gesch., inzonderh. van Zeeuwsch-Vlaanderen*, III (1858), blz. 73—82. — Fol. 55b vacat; fol. 56—60 desunt.
Fol. 61a: Quaedam de comaedia Mori.
Fol. 61b—64b: Poemata quaedam Ph. Mori.
Fol. 65a—95b: Eiusdem „Naboth tragicomoedia sacra ex III Reg. cap. XXI, acta Ultraiecti 1571.”
Fol. 96a—b: Excerptum ex Gerardi Geldenhausii Institutione scholae christianae, continens Frederici Imperatoris litteras ad puerum Andream Canter Groningantum, dd. 1472 Januarii 25.
Fol. 97a—99a: „Sommige annota (sic) opt placet vande Staten van Holland, belangende het accoort van Medenblick by den Oversten Sonoy uuytgegeven” (Gallice); fol. 99a in fine: „faict le 19 de Mars 1588 stilo vet.”
Fol. 99b: Excerptum ex epistola dedicatoria ad Infantem Hisp. Richelii *De vita D. Beggae*, Lovan. 1631, continens quaedam de Mauritiï comitis expeditione in Antwerpianam.
Fol. 100a: index. — Fol. 100b vacat.
Donum v. doct. J. A. Grothe.

No. 107 7

Epistoli Guloni et Amicorum

Faint, mostly illegible handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several lines and is partially obscured by a horizontal tear in the paper.

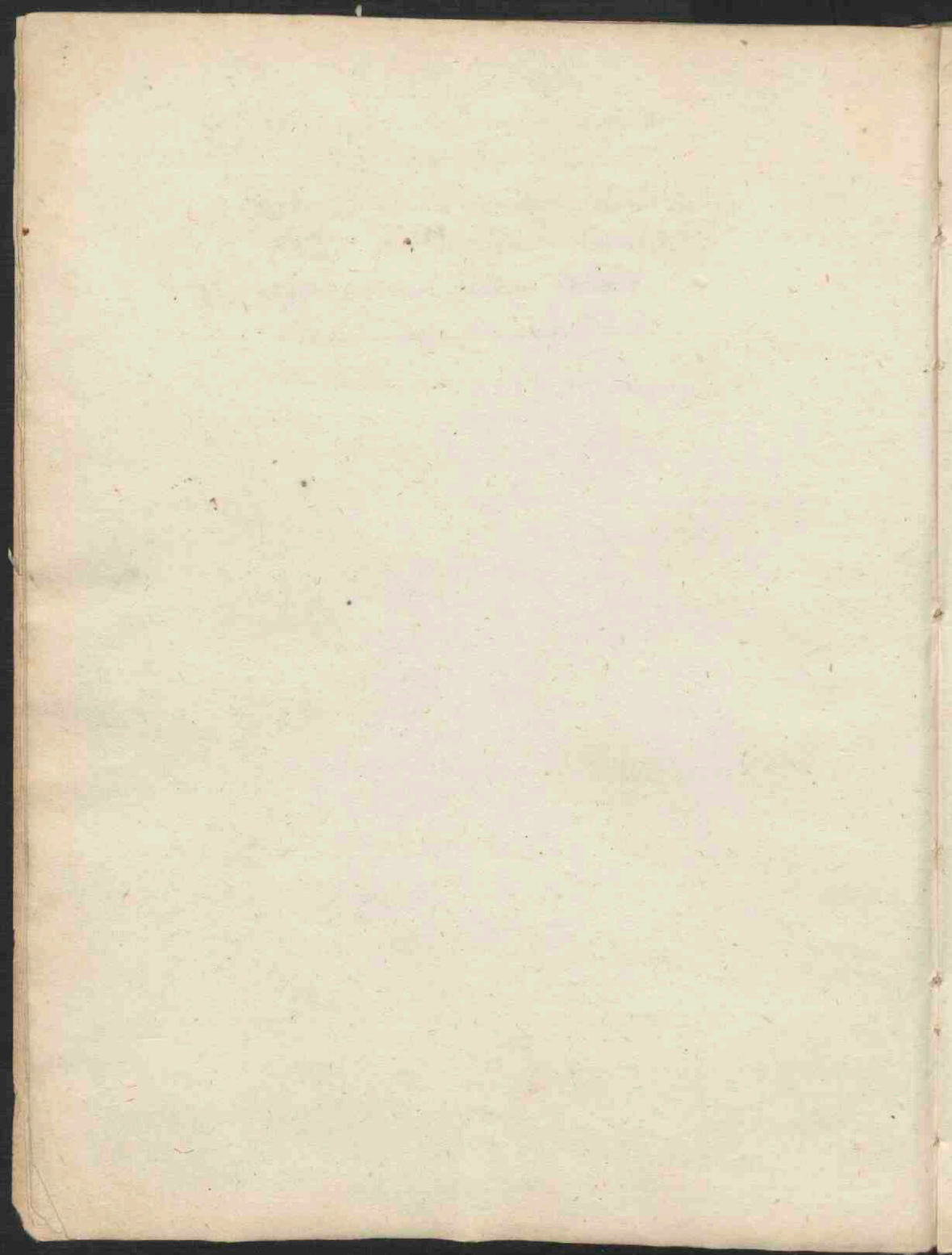

In cubo quotquot accubantibus o vixi mense gmo
 Cuius vestis quae hinc raris
 Didastali sic cuius qua est Didastali
 Vestis. vestigia inquit
 Vestis vilis est, est sordidus Didastaloamy
 Cuius salute pluxima
 Impetit. vobis loca vob moderantini
 Quibus raris vestis
 Legittimum sanctumque in loquimini
 Cuius vestis ac vestibus
 Vestis quae est iusta raris innoxio
 Iusti patrum et iudices
 Cuius vestis raris sole in vestis
 Cuius vestis iudicant dicitur
 Iurata et impedita et irretita sunt
 Vestis raris raris
 Hoc linc Cuius vestis fallit vna raris
 Et vestis raris
 Hoc ergo vestis raris
 Cuius vestis raris flertit, et
 Cuius vestis raris de tribunali Vestis
 Vestis raris vestis raris

Dat dirigitq; remunerabit largita
Cly. Id qd dicitur
Si ferd quib; sic no immemor mōte tacita
(Certe quib; malignis audiat)
Vini Lyoi vitatūy ralicūy debibat
Abibat: domi sic respondit.

Oratio confessoria ad ræca
 cordis pariter et cordi
 cordis nostrum
 Deum,
 omnia sa vitia su
 mana compendio retractas,
 Et tunc mirum in modum detestantur

Virtuti tibi confiteor, omnipotens Deus,
 Cælestis creator et poli,
 Affectu in homines per benigno perditos
 Mirago quam quærat dici bene,
 Inconfuso, relinens, laudis, humani unice
 Deo tibi amator, omnium

Oratio.

Colenda malorum, misericordie intume,
Amant bonorum largiter,
Ubi quam patemur in nos amant preferant,
Misericors atq; misericors.

Tu stib, lateo te Deus potest nihil,
Manifesta fragilitas tibi qe.

Quoslibet omnium, sum maxime demerita,
Iniquitas, uel alio

Misa, hominibus de quo polo indignissimi
Caras: totus utpote

Am nihil aliud immensa nisi vorago sum,
Eurgelq; ditiorum omnium,

Clasca turpitudinis cuiuslibet,
Bordesq; tantum foetide.

Miculaq; quisquiliq; propudium totum
Expirant odore, deniq;

Sentia, et officina, uas, et organum
Omnia mali operabilia,

Confessoria

Noctes diesq; atq; ad eos in horab singulas
Sacrosancta tuusq; dicens tua
Inscripta, iud, leges dadas dimittis.

Hinc igitur antequa tuo
Cum pro tribunali vocandus foret, et
Multis modis redarguit

Uo qd fluctuans, et spurca conscientia:

Quid mi redarguat obsecro?

Cum fronte possit ociosa quiescere?

Aut qui remorsus exulet?

Cum non queat stellaris genibus ad eos genuis

Exrogitari seculi legem

Obnoxiis quo non reverentur medullitibus,

Quib; etiamq; multum obnoxiis:

Vel in ore, vel in opere, aut in actione, vel

Meditatione peccatis,

Sive in agitatione motus improba,

In curiosis inq; item

Laberios

Evatis.

Laboriosid vnde quaqz aspectibus
Bensub per omnes (Gra) meos:
Vnde et omnia profertur verbis tuis,
Detatis omne tamim roud
Mimib ostit auter dissipari et per roud,
Quam lugu' vnde reddidi:
Etatis et quamib et rouditum
Et in roudito roudim
Vnde non sit equum ignostice, tamq, intam
Cento tempore tua illa me,
Me sustinet lapsum Calioqui luccy frany
Vnde dignum mentiquam, et
fui oparibus que tu facis roudentia
Capienti, et que sapientia
Vnde tui) amica misericordia: scilicet
Ex roudato tot modis,
Totiqz nomen qui tui rouda roudim
Etiam salutiferum bene

Confessoria.

Tunc lacrimis, tunc ad inuicem perorantibus
 Equid sceleris esse insuper
 Quod non per omnia membra reuertentur
 Et tunc, identidem et volens?

Vigi etenim ita à pudicitia et cumabilis
 Ut nil putarim corpori

Nec scelerum, et vltioni obnoxium.
 Veritatem quando tua sit

Immensa et incomprehensibilis indagatio
 Veritatis et lenitas:

Tu mi pater per singularem illam tuam
 Ceteros, oro, atque obsecro

(Qua passus es me, huc usque patientissimè)
 Colantem, et sympathem,

Nec mihi reliquarum frustratum ope
 Oblitus animi patris.

Tu siquidem es ille, qui homines cunctos tibi
 Desideras saluare,

Et veritas.

Oratio.

Et veritatis ad stultitiam sacre
Denique quorum in gratiam
Inventus tunc ille filius, Deus,
Dominusque nostras inclytus
Inopta voluntatis sue lenissime,
Animis reverentissimi
In nos benignam ad usque misericordiam
Descendit in mundum lubricum,
Suscepit alaxas, reprobum, atque exprobrum,
Cruentus tandem passus est.
Ego itaque, ego deliqui, ego vane rotas
Quam maxime, quam maxime,
Commisisti itaque impietatibus exprollum;
Vil quinquiesse pharmacum,
Censura nulla confitentem imderit,
Et tibi nihil meretur,
Faciens quibus. igitur iudicabo me tunc,
Exinde reentudim

Confessoria.

7

(Causa mea) sanctitate, me sola,
vix indicatus suus perit
Ab hoc secundo iudice: vindicta omni
Divina cessat, irasq;
Humana si autem ostendit confessio.

Cum quippe et ille mi daret
Locutus olim per prophetam: Cum prior
Iniquitates dic tuas

Ut iustus efficiat. Ego igitur omnium
Cum pessimo deliquimus,
Et obstupescimus misericordiam tuam

Illam mihi miseris ob velim.
Vocatus est quic me dicit tibi, aut iustus peruniar,
In conscientiam mea

Ingruam, et vitam explicabo, deus ubi
Commisera quosq; sedulub
Excussas, animam iudicabo et peruniam suam,
Haec quae patravit nequitas.

Cum tu usq;

Oratio.

Cū tu v'sq; adeo persequam benigno affectu es
In confitentem potens;
Vobisq; magno v'su et nativū tūm
Eam accommodasse fideliter
Sapē emulsa, et insinuisse. Cū quidem
Cognoscis hominē intima,
Cū tibi, aut omnia tūdid occultissima
Humo accessit tibi patet.
Quā tu igitur in faciem meam, et oculos meos
Quoquē patet mihi modo
Et cetera vniuersa sistite: verbo, et opere,
Meditatione, mētia,
Visu, vel assensu, atq; cogitatione
Veniens stimulis stimulis,
Vel concupiscentia hūda, nocte, aut die,
Sed sponte, sed nō sponte, vel
Contractis, vel reprobam, partim improbo
Alterius instructu improbi.

Psalmus

Quartaque consilio resub et affectibus
 Quorumque, diutina modo
 Longaque consuetudine exaggeratione,
 Atque modo vero tempore rito
 Quale concitatus, interim qua mensio
 Quomotione, et facunda,
 Quae in ea percipitur, aut totum dicitur,
 Sine gratia una atque alterum, aut
 Ad tempore remittitur, aut adque remitto minibus,
 Et ut in gratia rediscitur,
 Quocumque tandem motu, itaque affectibus
 Quibus quibus, tunc temporibus
 Cum animi. Et enim nostri domine mortalium
 Hic videtur quomquam ut ego sum
 Contaminatumque esse post natos vixit
 Criminibus atque erroribus,
 Quae non stultis omnibus, resoluor ad
 Daxerit, frequenter lenius

Oratio.

Imūnū contūbor, hinc hinc arigo
Et intūesto deo gloriam,
Morosū, asperū, difficilē deditū, invidū,
Amarūlatū plūb satū
In argūtidū proximū vsq; lapsū,
Calea domi: et extra Argūb vigil,
Vxorū deo amicitūq; atq; consuetudinū.
Incommodū, tū nō satū
Erat in iniquitatūb concupiscit
Quib; mater olim, filimū
Ine quōd didisset, hoc etiam nisi deo
Sententiū carnam dederat
Maledicim; in immensūm indūb exultat
Cūq; stater stulū, uti omnib;
Contagione adaggvūstūnti modū
Abominabilū sūū
Totū: profecto facinūb quod cogitat aliquōd
Quōd non ego tentāverim,

William' est.

Confessoria.

Nullum est quoque vitij genus quum impudens
 (Quodcumque sit) commissum:
 Languentium offendicula frequentissimè
 fuerit mihi ludibris,
 Astu et maledicentissimis (discordis
 Et autem impissimè)
 Logis, et obtrusionibus malis
 Vt assidue veteris, et
 Dintina anollas, ausub astrictissimob:
 Cuius similitatem sicut trucey
 Exerem, ac et alterius incommodo
 (Sine commodo) no respem
 Vt singularum mihi voluptatem? vixim
 Respem nullum possid
 Huiusmodi factis mihi ego equo, impis
 Dicitur qui respondeat,
 Sed quidem ab illo tempore usque margina
 Cuius hanc universam conditor

hanc omnin

Oratio,

Reum omnium meum credasti peccato:
Nimisq; supra status meos
(factus Batave principis proximis
Crimisq; et authori mali
Simillimum) transgressus immortalia,
Sacrosanctaq; simul dogmata
Cua sepe sum, quibusdam vobis captivum
Ego delictum debitor
Quasvis delictum vinculas Stygos
Immersus vidi laqueo
Exclusus a paradisi amoenitatibus,
Animam causa torporis
(Magis parricida quam Cain) foeditissime
Cecidi, et omnibus Lanis
Expsum interexto modis, uti omnes qui meos
Sensu ad omnia spectata eant
Mentem intereum affectibus turpissimis:
Iniquior multo quidem

Confessoria.

Sicut enim ipse quod reddidit dilectum
 Cui, ut me ad frequentiam,
 Utque nihil ad simulum meorum criminum aut
 Exuberantiam impiorum
 Vel Sodomitas confidat, quod scilicet
 Et rursus, et abundantia
 Quod facile superis immiserationibus stultis:
 Nihilominus potius Egyptiis
 Illis videtur respectibus, aduocatus, ut
 Qui tunc usque sanis viximus
 Tunc pertinaci in verba tua restare e debet
 Desquandus ut mihi nemo sit:
 Ut viximus, reliquimus nisi partibus
 Multis gradibus ipse omnibus
 Quotquot in sermo dicitur et Allosan, et Davoy
 Obmurmurantes per fide
 Exhaurienti sunt tuam legem:
 Et Atiminitis crimina

Multo patrum

Creditis.

Nulli patribus foediora: Imo atquid deo
Prostrata facinora tam putidus
Venefata ab homini affectibus vel illius
Alegis comitida et adultari
Vestrata? Manasse vel impietas fada?
Commissi omni plusquam latro:
Vobis publicano: redigo plus filio
Lestim: longe amplius
Vestri mei conquinam corporis
Quam illa misetrix singularia:
Et quam Vestris incapte sponte plures
De perneganti perfidus:
Ne plures quotquot superisunt rogi,
Quotquot fuerit, postari
Quotquot futuri, facile superasse me
Et poenitendi usum
Sunt ratio, que poenitentia tempore
Vix velle deo unum duxerit.

Superis mali.

Confessio.

Superioris mali, et corruptionis percipi,
Nampe Satanae, perperis
Ductu, hocce sicut sine lucubris incommodo:
Obturbacioni in omnibus.
At tu rite vitam ostende misericordiam
Tuam indige, mihi tempus est,
Si unquam antea alia percipere esse accidit.
Abyssus (alia) superant
Immensa tua misericordiam mihi Deus,
Et tunc denique superaffluat.
Agnosce tuus erga me ergo tolerantiis, et
Veritatis aliquid Symboli:
Offensum tui et tunc quantum ab alio nemine,
Tunc rati ego et qui maxime,
Iho mihi peracta tamen ego mea piacula
Agnosce, et in his lubricos
Votissimum adolescentis rubeoribus
Lapsus, rursus et tudentibus

desixisset ante.

Oratio.

Resipiscere aude, atq; nocul abest despectus
 Hinc ducere suspicij mæd
 Vitam, et laborum sponte curas sistere:
 Cui quidem non itezum est
 Quod status prosequi vel gaudere, fidem
 Multo minus solvere datam,
 Utisq; stans innocentiæ in sacro
 Baptismo, ut est quæ melior?
 Supra rapitid offendi enim xpi lob me;
 Cui mansuetud umb ab,
 Cui lenis, immensaq; misericord, tua
 Solus ista gannaritas
 (Nostre salutis integron) satanicis
 Hib impeditos vinculis
 Expendit, atq; pristinis imortetie
 Baptisnatis restituarit.
 Ostende misericordiam, ostendenda mns,
 Nemo est sine mora, cum in aliud

Confessoria.

17

Omnes, tum etiam in dno magis ut qui totis
Deliquerit quam maxime.

Sympathea, et tua condolebita excepta id
Dicta est supra finem et modum.

Quod si supra naturam et omnes limites
Viderit, hinc custodias,

Hinc afflicto, hinc vindice. An aliquod est
Tunc infandum et horribile

Superet quod istam misericordiam stultus?

Nulliusne raptum finibus

Humanitatis quod polagub solenniat
Vae finiat tuas? minis

Vigil: atque remittenda ut illa mitiqua est,

Sic temperansibilis me est

Mortalium raptu solita reluentia

Exga malis tua. ruimina

Nulla licet mea maxima, et totissima,

Nullaquis exorsus digna sunt

Collatione

Collatione: composita polago tamē
 Cum impermeabili: lino
 Miserationib, atq; nullis terminis
 Circumdatē, vig, ut quidem,
 Vig estimanda pro minima sunt guttule
 Particula: et est nō modo mea,
 Sed et omnium quōcumq; ab omni seculo
 Ad seculum pertulerunt.
 Scintilla si ceciderit in mare stare nō
 Potest vel apparere: sed
 Scintilla quantum ad mare se habet, tantum se habet
 hominum malitia ponderis
 Ad misericordiam tuam et clementiam,
 Imo antecellit partibus
 Longo omnibus: mare namq; magnum quamlibet,
 Accipit modum, finemq; habet.
 Tua atq; clementia, tua pietas
 Nullo responsibilis modo est.

De hereditate, et me attraxerunt sequuntur
 Non videtur una pariter;
 Non ut ob id dedi poteras tibi sponte tunc et
 Dignatus sis me occurrere,
 Instigare restantem, atque diligentius
 fugitantem insidisti: ego tamem
 Vigilo peris in manibus excussus tuis
 Cunctis fuga diabolo sumi;
 Non desististi sic quidem, sed unius sub hinc
 Annulo tentatores hinc et
 Me qui monebant pedulo legantibus,
 Quod non modo hinc admiserunt,
 Inimica sed etiam affectos hinc;
 Me ut ob id suspensatus es:
 Sed quod facere solent supra modum qui amant
 (ut negliguntur intem)
 Me vincisti, exemptus de vaticinibus
 Addende hinc calcibus

Desidero

Exaltis.

Desideras, utcumq; riny te abominantibus,
 Surodosq; ad omnia attrahens
 Ad verba hony, quoslibet est: propele meis
 Quid (omabo) fieri tibi? exom
 Quantum quis ad te riny, vniū bonū omū
 Ut hny, recatandū mōmū,
 Anupplū ritatib; propele quoslibet, mali
 Cūcquid patiam rōfitib;
 Cū tu itaq; solitam misericordiam gerens,
 In me tuas illas velim
 Utisubitiones pariatustas conferas,
 Hancq; indolo (si qua licet)
 Vicem, mōmū, ac ut loctōnū sempa exator
 Nōtatitā hinc me referas,
 Ne me strolōstūm hominē, iniquo, plus omnibus
 Quam maxime vno quolibet
 Mōdo rādētūm actū, vel affectū malo,
 Hoc est super hny scilicet,

Ego mihi placet

Confessoria.

Cogo me placentem amore missis nimis,
 Venis arroganter et turgidum,
 Applausum ubique captitantem, portare
 Verum modesto, ludo
 fastidio, et fastidioso quolibet
 Luore vere me turpiter
 fastidiantem, contumacem, glorie
 Ebriorem, tenentem,
 A quo magis mundi studeo, sedentem
 Et diffidentem quolibet quolibet
 Fastidia, gaudia, gula, et rapulae,
 Exuvias atque voluptatibus
 Verobsequenter, adultorem, moerentem, me
 Verofusum, et aliam dandam
 Desiderantem, verobrem sine legibus,
 Verissime cupidissimum,
 Incontinentem, reditum, neptulum,
 Intemperantem et impium,

Carita Saburata

Exortio.

Cantum fabulantem modum ventum, in modum
 Amis suavitatem in fortibus,
 Fidei inflammata, vobis adentibus
 Examinisq; sitientem, mali
 Exrogitatorum, experientem fraudibus
 In otio et negotio
 Utique proximam, alienam nam, adolestantem
 Custodem et improbum ducem,
 Debitis expone, ne ut debite mercedibus (q;e)
 Semper negante iniquis,
 Ab impante errore multitudinis
 Absidentem vobis quantitas,
 Statum amorem omnium, solyru alterum,
 A Christo iam stantem, atq; iam
 A diabolo, ipsa ignavione ignavia,
 In auribus vobis vobis vobis
 Et oriose dormiente, necurim,
 Recordis, incertis, exporvita,

Confessio.

15

Utinam simultatim, vixit, vixit,
 Inobedientem, ne vixit
 Curis vixit lucis, tunc vixit,
 A caritatibus omnibus
 Affertibus, et a sympathia aliter
 Et condolebita, dicitur,
 Amicis vixit vixitibus meis
 Amicis negantem, foveam
 Utinam tunc, vixit vixitibus
 Animo foveam vixit,
 Utinam vixit, ad vixit vixitibus,
 Contentiosum, vixit
 Amantem, et omnibus vixitibus, vixitibus
 fidem vixitibus, vixitibus
 Timore, vixitibus et vixitibus
 Esere et vixitibus,
 Invidiam, blasphemiam et vixitibus bonis,
 Vixitibus vixitibus,

Nulla, atque

Oratio

Nulla, atque sponte nostrum, prorsum
Me iudice, mot Equissima
Dignissimum damnatione mi dabo,
Et proorsus inviditum modis
Cunctis, ut hinc ad supplicatim uelam
Admittat aliquam (vel amicum)
Veni illud, ventusque incursabilis,
Quid pleribus, morer? anima
Exerci misertatis omne scilicet, simul
Et rorore. At tu iustus es,
Tu solus es, tu mi dabo nolim velim
Necessitas respondere
Hoc vult, atqui vincit, et semper equidem
Dominabitur clementia
Tua, gloriabitur misericordia tua
Aduersus horribile tuum
Iudicium. ab illa iustitia igitur rorore
Et misericordibus tibi

Confessio.

16

Defleto peccatam, nec in furore me
 Argue, ne iratus natus
 Me corripas: si enim iniquitates, stellarumque
 Mortalium observaveris,
 Quid sustinebit mi dard? gaud me letet
 Ut sciasse me velis omnibus,
 Velis etiam scire iniquitatum et criminum
 Quam que veniunt delectant,
 Ut scias te transgredere ne ~~scis~~ rapit meum,
 Examinata multo facta sunt
 Quam quod faceris sufficiam, etiam me
 Supra rapillos rapitis, aut
 Ut scias supra creant profundis arcibus
 Delicta multiplicata sunt,
 Ut enim id fui, et me vel pudor venorandus
 A turpitudine, aut metu
 Quid a periculo, aut a furore vlla vltio,
 Contaminam imagine,

Bressanq.

Cæcætiæ.

Abreptamq; similitudine dimittis
 In me, penitus inutilis
 Mihi addidi panopliam animæ, funditus
 Exincta lampas gratiæ est,
 Labia hic et inde, et lumina mea sordibus ^{vis}
 Et curiosis vitiis
 Exurrisq; contemplationibus (insanis
 Et quæritans medicinis,
 Et vanitatibus) adulteram
 Evixero ego inconstantior.
 Cunctis cõ, factus poenitentia meum
 Indugi in animum deniq;
 Meo utipote ad frugem, libidines
 Utinamque visus temperare,
 At non ita diu post, palam falsus fui, et
 Desponsus in mundicijs,
 At proinde divitiis tuis tolerantis
 In me, benignitatis, et

Confessio.

Clementis respiciatur ignorans tuam
 Veritatem se imitans me.
 Quoties (co) conceptis moris sermonibus
 Jurare veritas non fuit
 Me exera respexit et daturum legibus,
 At post veride non mora
 Et fabulis, genealogisq; attendimus,
 Utque quæstione que ferant,
 Quam aliquam tui diffinitionem similitar
 Quoties (co) ego solemnibus
 Publicitibus assumptis, vel ante arlopie
 Spectas foret, rotis fides
 Odi malitiosam vitium, motum
 Universitatem, etiam
 Quando inde degredar, in eandem spec, atq; ubi
 Istora multo modo mala
 Vitam simul in eandem ob assuetudine
 Meliora gratubilibus,

Non modo

Quæstio

Non modo itaq; humana fragilitate, sed cum
 Ex destinato arbitrio,
 Animi, voluntatisq; petendi frequens
 Usurata in eadem publicam
 Vestit potentiam quæq; relapsus fin.
 Quapropter o Domine utare,
 Dia utare misericordia nigranti hoi,
 Atq; utare impendibili
 Bonitate et abyssi tuis, atq; demò
 (Suo more proprio ceteros
 frequentat ut aliud) ita nunc et supplicii
 Mansuetus esto, fatis me
 Colarant, exortato patitur, neq;
 Ille non satis maturum adque
 (Hæc sordæ resistuntur esto) et arborum
 Amis frugis (sicub in modum)
 Exrisam ab orbe que anores, spectaculum
 Neq; sine angelis, et hominibus,

Utin' malitio,

Vra' malitiz, aut vitiositatis peccatis
 Attonitum, et in omni diuino
 Exultat exemplum omnium aliorum, pro
 Damnatione eterna. et quibus
 A peccato repellentis ostendit, quare deperditum,
 Tantumque non submerso dicit.
 Videt voluntatem omnium inuicem
 Curis, in eis etque baratro
 Cuiusque laborum opere ut obruar.
 Cuiusque erga nisi, me tunc
 Vix, gratia, misericordia tantumtunc,
 Nil tulit diuinitati, et hic
 Abromoneo nihil. opinione est, misere
 Incredibile, quam esse vident
 Cuiusque, tunc inuitis natura me,
 Dicitur peccata sub amicum,
 Dicitur quid assuetudo. tempus proos dolor
 Vix deficit vite meae,

Ex misat.

Oratio

Ego instat, ut vero foribus haret vestro qua
 Hic illa messis, appetit
 Et vera fruges demetendi, acuta faly,
 Scruvius est ad arboribus
 Stixpen vsq; lata, at ego tamē nihil minus
 Ar ante iniquis ambulo,
 Nihilq; dny proficis, sui nocturnis (222)
 Suffodit anime varietem
 Moge, volūt les rugit dēna sarrinū
 Communis ille quiritand
 Totaliter quo dēuot indolūm ope,
 Et dēstitūm opae bono.
 Vana via, reuēscriptus est sententia
 Dies, ad est girographoy
 Ego manibus, et vaticinūle tantissimū
 Fustibentur atq; gōctūm 2
 Rimantur, actōm indēcorabiles
 Non aliter ac pūarij,

Empta est

Confessoria.

Erupta est bilans, statera repleto, expenditur
 Libra, miserum expendunt, ego
 Neque sic quiddam quo sum stupens sentis.
 Equid (malum) mihi denique
 fiet? dato mihi amabo resistendum,
 Eia domino, ago, suggae
 Basium moerum facinorum, perducite
 Ad rimum scitatum,
 Laxum detestatione ac odium
 Iniquitatum supplicii,
 Supplicia item mihi lacrymas, et ead parat
 Cot atq tantis sordibus
 Libidinum, me quæso venia mentiquam
 Donatum adque, nec dum satis
 Verbo vacatum, nec sat expeditu adque
 Hinc in recessum me rapo,
 Miserrimum vel e medio vultus excedere.
 Carnisus repositus videt

ratione superata

C. xlvii.

Relatione superata tumultuaria
Hoc impotens? nocte et die
Dominari et insultare! vides fornaculam
Cinorumque rogitantium
Exsequantem? vides animi totum
Habitu usque repositissimum in
Videtur! Exultat corponis reus nulla no
Vxoribus est ad crimina,
Cecili quidem ad lasciviam, ad retulanciam,
Vsalme ad rapina, vultu hic
Ad audiatem, membra naturae abditae
Ad omne corruptela opus,
Videsque reus ad fugam, ex me ut vicia, vel
Ipsa ortus ex vitijb, nisi
Videar. proinde repta immensam tuam
Mae protego misericordiam,
Misericordiam mihi ob inestimabilem Deum
Illam tuam clementiam,

Manus voluti

Confessio.

Namque voluit stellas mea mensuras
 Requirit, ita quidem me potest
 Multitudine, et gemina, et cunctis simul
 Evadere sponte se offerens
 Tua ista misericordia et humanitas,
 Proportione itaque bona
 His singularis gratie munus tuum,
 Benignitatem scilicet,
 Bonitatem et infinitam (age) infundito moris
 Et claris. Equid mi velis
 Infundere Deus? continetur quando moris
 Mea in letissima quolibet
 Magis et magis procedat? que mea
 Materia, que substantia
 Sit, unde conflatus, tactus unde sum,
 Prognatus unde esse memoret:
 Nam pulvis ego, factusque vanitatis,
 Nilique magis simillimus.

Via roodane?

Oratio.

Quia recordare, gentium ipse meo, dicit
In iniquitatibus. Attamen
Indubia propitiatio est apud te, digne,
Salvatore, et, saluato meo;
Siquidem diu multumque carnis prope
Indulgeo cupiditatibus.
Vides, quod et inobedientia nostra vndique
Vario impetatur impetu?
A carne, per proclivitatem ad crimina
Imata que sic dicitur,
A mundo item vocatione per malum.
A illicitis nominibus,
Impunitatis spes nihil non incitat,
A diabolo per impiam
Suggestionem. Non poterit ea nos parum
Te tangere, magis quicquam
Non commoueri, si quot artibus fuerit
Instructus, astutus et fraudibus

Quam sit rectos

Quam sit rectus ad nos miserandos Satyr
 Considero. ubilibet

Iste inbecillitatum terrarum spiritus
 Montalium. quantum quidem,
 Quantusque sum, velle scilicet sum gaudium
 factus, et in ludibris

Expositus, omne res meam vitam, et quidem

Utriusque ab ipsa infantia
 In corporali voluptatum miser
 Cetero voluntatum, ramis

Utriusque ad amorem ipsius vomitu, atque suis
 Fata ad voluntatum luti

Ranasa, et exprobratus sum infantie
 Ab limine orbatus tua

Humanitate vixi, et sum usque in diem
 Gallucinatus, falsus, et

Utrum institutus nondum adque volui tuam
 Sequi voluntatem deus,

Falsus non modo

Oratio.

Idem non modo quod permissiombus
Abrofertis magnificis (quod dicitur
Mile conditio minimi fuisse) et aliquibus
Neque comminationibus
Detrahitur etiam desitit vitam impidam,
Nil tollit hinc animo meo
Quanta atque quam implacabilis tua ira sit
Et contrahentes noxias
Indefinitas absque recrudine,
Cum neque meris formidine
Vigilantibus, imo quicquid et inde quilibet
Vellentibus, imo firmis
Relatione neque frequentibus, cum neque
Gorrono iudicij istius
Extrahi, et incorrupti, et indubitabilis
Cogitibus, et quid facinoris
Exogitibus occasiombus mihi
Tot aucupatis impiguis,

causisq. restanti

Cantibus vocandi laboratis itam
 Dimotibus et pluvium,
 Impunitatis tot aspectibus nimilibus,
 Non aliter ac facto sanguine
 Ego summo suscepto (velut quid figuris)
 Quod impudens ne fecimus?
 Focibus, et exicibus rogationibus
 Contaminam animam manum,
 Vbi lubricis spurcisque vitibus corripit hoc
 Commissionibus, spiritibus
 Mihi reddimus studio penitus inutilibus
 Consequamur perfidibus.
 Solum furoribus ego vocabamur tunc,
 Ego solum videlicet
 Incendi in inflammatione commorantur,
 Et quibus igitur me defleat?
 Et quibus igitur me lugeat? tu scilicet
 Domine Deus, tu misericors,

ergo miserator

Oratio.

Tuq; miserator, atque patientissimus,
Miserationib; tu' deus,
Tu' iniquitatib; qui nefas' peccatorum superas
Et filios, et filias,
Et filiorum filios: hoc est quidam
Cui' misericordia statet
Tanta, ut respicere laud' veniam cum illis tamen
Malum est multum' peccatis)
Sed remittendi peccatorum sententiam,
Tu' solus ille Sympatretos,
Tu' condolis, tu' misericors, deus ille tu
facile reconciliabilis
Tu' pelagus ingentium tibi misericordie
Savitasq; mansuetudinib;
Abyssum iniquitatis occupans et vendicans
Afflictione inflectens
Igitur mea, alia miseria super alium
Vsq; invalescente, obsecro

Suscipito.

Confessoria.

23

Suscipite supplicem, misericordem dea regem

Ampliatorem, tuum respondito

Domine mihi viam qua itur ad te pervigilab

(Miser solet quemadmodum
Solicita parvulo) manum tua sentiam
hanc viam sicut facilius
hostes mei intercesserunt) deducito.

Aminam mihi misericordiam

Curato, et in quibus exspectat sententiam

Securitate mea non superpetunt

Esque lacrymae, me quibus (fateor) liberam

Confessionem expectam,

Quibusque conscientiam, nosque quibusque

Adesset vobis digna que

Utique sunt, ut misericordiam que aut

Tuam illuc: et tunc usque ne

Utique vobis si misericordiam, aut denique

Custodiam iustitiam: sed id

Domine

Oratio.

Huc usque quæ animo cuiusque libitum est hoc meo
facere, Deo mitissime,
Vro liberalitate, munificentiâ,
Et singulari gratia
Non implente tibi dies ut protrahas
Vite mee, utque proroges
In aliquot annos sicut olim Egeus
Docere quæ valeam homines
Cognoscere, et de veritate cogita
Meliorum opera quæ, quantaq; facis,
Et antea quæ feceris dignissima
Miratione qualibet,
Et quod sermo hic ille prosumpta in som
Laudis tue, et spontanea
Confessione tu Deo redduntim
Ad mentem amantem vel iugiter
Sanctæ respicientim ego sumus.
Iniquitates tam procul

Profrat.

Oratio.

Domine hec exsuperandum erit mihi omnibus
Expresso iniquitatibus
(Tandem optime speranti adque magis ac magis)
Si misericordie tue
Sunt omni, rogentur et profusius.
Tu sibi ad miserabilitatem
Humana et imperfectio tibi cognita age,
Affectu animi tactus pio donec
(Cum singularis est benignitas tua) ad
Sic lustrata passus, et amplius.
Assit, licet sit multitudo criminum
Voluntaria meorum, ut deleat
Voluntas tuarum misericordiarum. ad hec
Flagitia commissa, simulque
Ut medicus inmedicabilibus animo meo
Voluntas meditor, ultra
Videtur, ricatricos (atque quantas) videtur.
Quantum, atque quantum roperis est

Voluntas alius

Confessoria.

Totum aliud esse dixit nihil unquam
 Trisi: valuit: Quia hoc quoque
 Sedum, multo omnium generatissimum
 Medicinam longe principem
 (Cui hi dicitur) est nemo qui vel novit,
 Vel possit arte impendit
 Emplastrum, nemo dicitur vim tunc odori,
 Vlagat timore fastidit
 Vincit, congruente pharmaco neque
 Medicaria, vel sumit
 Attare, quicquid dicitur,
 Neque lutea parit indere:
 Tu solus et languentium, medela, tu,
 Sola tibi (utroque) nihil
 Possibile non est, neque volens, quando cum
 Multum facilia sunt tibi
 Cunctis vel non facta sunt unquam (actum),
 Facillimum igitur omnium

fuerit tibi

Exaltio.

fuit tibi quod medicaria, tunc sic quidam
Medicari, ut sine ulla rebus
Quae amonere existimantur, sunt
Aliqua rebus nota,
Sunt lesiois, mihi deus, servato me,
Sana (inquit) me dabo
Ad te venis sub clavis, ino rebus
Exuberant suspensa,
Atque hoc quidam tunc ob alia, tunc maximo
Ob misericordiam tuam,
Qua motus est, quicquid rebus omnium
Veni, et hoc tactus licet
offendit, nullo te modo, et in
Inimicis sapientibus
Te honorantibus, quod rebus fuit
Desidero, et homo nascitur.
In rebus fuit, et tunc olim quidam
Vbi quae talentorum dabo

Milia, quod

Confessoria.

25

Milia, quid iniqua? Atiam tibi anima debet.

Ago mihi tanti gratiam
 hoc debiti, solvendo. Cum semper meritum,

Eximitis noxas, criminibus
 Dato veniam. quo plus mihi venissem,

Impedire hoc velim in te
 Meritoque (quo ad peccatum) diligere.

Confiteor tibi peccasse me
 Quam ineffabilem cor tuum notam

Quod me iudicet, atque audiam,
 Sine peccatis condiam

Cito rite misericordiam tuam peto,
 Et id quidem propter tuam

Illam quam habes in me usque peccatam tantum
 Sine fine, lenitatem. Ita

Et illud misericordissimo ab te postulo
 Me postquam passus es

Quod usque quod

Nostras profliga, flumina, sic depollito
 Ab occidente quantum abige
 Cionis, de alba quibus respicientia
 Tanquam minus vestra stellas,
 Lame respunga instar omnia crimina,
 Quicquid igitur retrahimus
 Ipsis ab incriminabilis sine in die usque,
 Et quicquid etiam in posterum
 Fortasse ad huc retrahimus, quousque me
 Vite manet finis mee,
 Et qui super cunctos bonis et impensibus,
 Ut non reprobantur
 Benignus, atque misericors, ignoscite.
 Agere datus respicientie
 Nisi tempus laud incommodum, tu dixit Amy
 Mortem us: no postulo, ast
 Respiciat et vivat. Agere igitur in partibus
 Compunctionis lacrimas,

flumina.

Oratio.

Flamma anime lampadē sub meae
 Confessione per humiliter,
 Quam recta equum, quam (magis quam par est)
 Domi forisq; offeram,
 Quam stellas quomō dudiq; offuscandam
 Vestemq; nū sub candidam
 Illam, integram, castamq; me non sordidam
 Expectam (amictus quā fuit
 Intinctione unq; suspēta sacra)
 Indūto me. fiduciam
 Misi visitatione tua (amabo) xvij
 Libertatem dand' liberam,
 Certam salutis auxilium unū suffico.
 Atque hoc mihi unū velim
 Viximū patrociniō decipere virginis
 Materisq; marie, quodlibet
 Citra virile plene, et suū ordinē
 Naturae in orbem hinc labiliū

Confessoria.

Deinde exordium eximium verbum tuum,
 Deinde et intentionibus
 Urbini atque potentibus quam maxime
 Pontificibus, in Christo sacri
 Matris, propelecte singularibus, angelis,
 Pontificibus praeuisionibus cōs
 Deinde tui. partibus deinde et omnium
 Sanctorum Apostolorum, et quic
 Rogatu eximium tibi qui ab orbis condito
 Volucris, tu benedictus et,
 Virginitate tui filio Christo tuo,
 Domino omnium mortalium,
 Cuius paracleti spiritum sanctissimum
 In seculorum secula /

Autore Scoto, Anglicano.

Vinea Christi
Tragico comoedia
P. B. Noni

Argumentum.

Vineam locavit perfidis uillicis Senex
Si uuluerant primum secundum tertium
Nuncios missos, postremo et heredem filium
Eijcientes e uinea occidunt unicum
At perditis malis uillicis, uineam alijs locat.

Hystriones.

Pantopolitus paterfamilias

Chrysophilus

Philoplutus

Chremes

villici mali

Aeresis

Superbia.

Fra.

Inuidia

Saspechus

Nomicus

Prodromus

filius, heres

Sernus

Veritas

fides

Conscientia

Spes

Charitas

Amicletus

Pistus

Aplamus

villici

villici boni

fides exlogizat.

Illa ego sincera fides una cum sororibus
Sæpe claritate humano generi exosa perfido
Et terribi multo maxima statim exulo
Alon Amygo quo Astura virgo unde condit
Cochlyi pectus, hominum licuit consortio
Vix magis nos sororibus libere sum.

Uram magnis ille uerum potentis patris familiam
Cum unde hominum genus tuos sed seculis
Atque tuos iniquis nos turpibus Cupidinibus
Asterius in dno nos propria iniquabat comoda
Sed forte contentum quam sobrie natura dabit,
Nullis uidebat obnoxium criminibus

Homini mores nostris moribus æquauerat
Tunc ille inquam quam nos dixi patris familiam
Dum quantum est opum uerumque ditissimum
Hinc ex quoque proficiscens omni substantiam
Quam nostris commisit fidei et fiducie.

Uerum vetusta languiscenti Innocentia
Hominumque paulatim inualiscentis nequitia
Fecit stercoribus diuitiarum amor, furor
Criminibusque hominum cumulatæ crimina.

Ut si quidem nobis remississet patrisfamilias
Ego et personae usque tunc mihi sumus loco
Totamque potentiam patrisfamilias substantiam
Hominum praeceptorum obliquimus licentia
Resabat tamen et restat adque patrisfamilias

Amica non totum obliquita vincta
Quam quia ille afflictum diligit, ipsiusque mot
Ublantant, quibusdam ipse plantant villicis,
Hi vero quamam fide, quam fiducia,
Iy vero vero patrisfamilias vineam volent,
Oratio vobis quibus accedit fabula,
Quid fabulam aio? tota mystica est
Christi superni filii sententia.

Ume paulum missit quondam Gistroniam
Uostri qui existit non horagud Gistricus
Ut me sine fides sed id ipse sub sine, qui sua ante
Assumendum magis Gime habitum Gistronicum, ^{quam}
Uoy hic Tragodiam vobis non comediam
Sed utramque Gogibinud Tragico comediam
Uram rusticos per quos non agitur maxime
Uides, oratio minime deest Tragica

Quod propter vulnera cedetque quae videbitur
Mortem videbitur tragicomodiam
Adeste equo animo per silentium
Properius in lucum et in comoda
Alioquin desinet audire villicus

Actus Primus. Scena prima.
Chrysochilus. Philoplutus.
Chremes. Villicus.

Ecce Socraticus et Laodandus
Quae possidere Croesus audivit solet
Mugab Siculad puto, reme quod ditissimum
Ille omnium quantum vinit patrefamilias
Beant in locatione vineas
Abi iam sunt illi periti adolescentuli
Summo loco nati, frugiperdi, perditiam
Qui fecerunt accipientes ditant maxime
Usurarios, danistas, argentarios
Ego faciam brum et runcid usurarijs
Istis, sed ad vestrum redierit planissime
Nam vilione perditio multo perditio de perditio
Summam multo maxima, quam brum de lacrimis

Lucrifaciam, omnibus qui egent foris dare.

Philo: Quid ais lapidum raput? Chr: Ego tunc sic eras?
Eminzi vinca stndy. Phi: imo nos vna emungimus

Chris: Au sic volui, cano me id queso quamvis frab,
Bandy emungimus nos hanc sodales id scio
venturi in partem simul sumus omnes commodi

Chre: Ad hoc te velle nam putabam exclusissimum

Chri: cum quoque in re presentis sic ad eras? dic mihi
calenta certum magna quot minas continet?

Chre: Ego me id sciam? mi antea ac minus mihi
sint, Ego me exerci autem argentariam
Candy id rogas? sed quorsum ego rogas? Chri

Cena Argatorle regem inuicia duellum / Ego dira hab
Ad agostatis animi redactum terminos

Eminqs Ipidam exulatum valde illud oppido
Centum talentis exponere velle vifnoni
Et ego expidum numerato paruo mihi vendico

Et namque mihi, tibiq, tibiq Philo plute
Ez qumid fructu vincto luci vrefagio

Chre: Et ego tibi Chrisophelo pro istis dictis tibi
fortuna ut actatay stamiat ruyis.

Arredo, laudum, quos demulcerary raput
Ihi: Quid rause est qm ob istud tuum Chrijsopz
Anguim tibi et ego magm homin dmy

Chre: Sed qm tu noy fit sine rericulo facimud
Audax et memorabile: Chri: quid tu malu memorabile
Et facimud audax estimad: rouraditam

vobis rulare vineam, quam ipse pater familiad
Ihesu inquam pater familiad omnium ditissimud
vobis pauperculibz rominuonibz rouradidit,

Am selumudo qz qmud vmeo folioru reliquibz
Entimud nobis questus longe queat vbarimud
Mor ea est qm nostra ditissimi parsimonia

Am ego nothro questu compendim sibi quidit et
Amippe qm nullud dimitiamuz qz qmud est
Et quamud quidit, ille iam longiud qm abest

Et ad calidud quod amit qz qmud, qm faciet
rouraditionu, dormit vtramqz in auriculam

Chre: At vobis ne ista raudacia in rourimuz ammpat
Chris: Abi sed noy sani sincipitibz, nestid qz qmud fallit
Chre: Ego qm nothro ad ranc tua indigeo opdra
Chris: Quantumud ego villicud rouruz, no tan tunc

Me plumbum, stiptem vel asium existimo
 Et quid in vobis meam sit non intelligam
 quantum ad alterius dispendio, et meam
 Alterius Antefano sciam incommode commodum
 Ebi peripue vbi de pleno promittur.
 Audite que velim tu hinc et tu illinc Philopute
 Uno verbo dicam, meam commendam
 vobis, in hoc die agendum, nihil est
 Cuius se casus dabit, nobis dispendij
 Dime potis est, nam cum non tam secunda agom
 Atque egens te, me Philopute pulcherrimam
 Cuius vigilantia nostra (in hac exera) compendij
 vobis adit, multo magis, secordia
 vobis estitantes si forsitan oppresserit,
 Non ille secordia qui hinc ex oculis est dit memor
 Vel si memor fiet, non tantilli questus gratia
 vobis gratia ad nos aduersionem facit,
 Vel sumiloxum si foris quibus inde venerit
 Illi parata sunt verba et somnia
 Mox tuas, audi, tandem hoc ad responsum pita,
 Amico acris interperies omnes fructus vnde
 Absumit sit iniuriam est te fructus posterum

Phil. Ita me dii bene amabunt, et non loqui quam diu,
Andim Chrisophilo astutione villicum
Laudo Chrisophilo verge exacta te virum.

Chrem: Sed quid vergamus sic sermones reddere
Iam diu vindemia nostram operam postulat.

Actus primi Scena secunda.

Heresis Superbia Fra.

Heresis: Sequere me mea soror cum tua gnata Iracundia
Cum sic odiorum disseminator inbet omnium
Princeps inbet nostrum. Super: Eodem sat pro impio
Imperiosa famula cum domina sequi se inbet
Iste imperio non sequor, si sequi me vis, roga

Heresis: Bona verba quae, mihi tu nostris mea soror,
Sententiarum lumen et me positam loco
Ut inter vitia, stygiaeque fluxus prima sum?

Super: Ecce ista, tibi meo proximo transibit locum
Quem mihi debere luce solis clarum est?
Illa ego sum superbia, quae ante mundi conditi
Creationis, ausa secleribus pedes extere
Meosque beneficio proximam spiritus
Animum, misericordiam, eosque redigere demeritis
Aligdemus principem cum suis sodalibus,

Ut ipsius conditoris coeli temerarie
 Expono coelesti deturbare, animi appuli
 Ubi me itaque inquinati perdidit tollit
 Una meum & coelesti sedo ad una tantum
 Detinui, hanc mihi damnatione acceptam ferunt,
 Ego me dante (qua semper Cathay postea
 Inflatus fuit) nati voluit Quacumque,
 Cocteq; furiales luct sumptibus intumy,
 Illa ego sum Monarchas, reges, duces, principes
 Quas tot suorum sanguine fuso facio
 Insanis armis utriusq; cadere vultibus
 Cuius ruitas luct, serpentes, hydras, aspidet,
 Scelerumque ruitas omnium semper in sum foveo
 Audi et iam mihi contra bona bona foemina
 fateor quidem me, et furialia omnia vitia
 Ego te parente vana sumptibus origine,
 Sed inde me minime minore te vira,
 Non enim qua vnde procedunt volucres, volucres
 Insuperantiora sunt, sed viliora relinam:
 Ego cui vixit mihi vixit affribam accipio.
 Superbia in se nulla est nisi astu rotat

Heres:

Ita namq[ue] hominib[us] comparat[ur] est, Superbia
Urida ut displiceat, undam dico, ruy furo
Quadam similitate quam vulgo hypocrisis vocant
Non sit deora, verum si accedat hic furor,
foventas hinc furor, mille dolis et artibus.
Dulcis, placita, et obvio mixta scientia
Hanc p[ar]te quam sophi vulgo hypocrisis nominant
Et quot superbis tunc coronatis h[ab]et coloribus
Ad sunt enim p[er]si applausus vulgi ignobilis
Non tunc superbis et fastuosus spectatus
Humani quid populo tonare dicitur.
Clamore et applausu ^{populo} volitur d[omi]n[us]
Cestus tyrannus fastuosus herodes est
Qui dum furcata oratione populo placet
Hoc audijt no[n] hominis vox sed angeli.
Quot me reusos hominum minades in barathru
Insidiosis p[er]coluisse placitis h[ab]et dolis?
Urida exera, (exu superstitione aragometria)
Apericam totam, et Asiam luciferi tartaro,
Europ[am] ferre nigre odore scientie
Nestat, et id quod nestat cruentum sanguine est

Urosque legens sub vimbibus unit.

Ira. Si matrem pergas petere tuis argutis
Benefica, male conciliata, tibi, mimam raput.

Heres. Siadum te queso tempera, comitibus
Ure pergas lacessere sententiarum hanc ludy,
Ego omnes tuarum in me agnoscere mearum,
Sed audi, omnes conuenimus, unam non dicit
Cunctos non dicit, ego fero stolorum, tu vappa sis,
Ego omnium stolorum fomes, tu male es,
Iam queso tuam istanc omite iracundiam
Et istud qua nos causa qui venisse iusserat
Satzay agamus pedule. Ex villis od god pedulos
Cunctis vineam suam colendam nostram in venicis
Inimicus ille tartari vaterfamilias
Concedidit, agite nihil sit segnitie locus,
Vestra mihi plurimum in modum est opus opera.

Super. Quamuis tibi non esse obsequentem fuit animus
Attamen Satzay vixit, nos viderunt est

Ira. Quid ergo faciendum respicit callida gerens
Donec tibi viderem suorum tempero

Heres. Ex fructibus vinee inimicus vaterfamilias

Beatorum sibi aucupatur multitudine.

Candor ^{principi} nostris pernicidus.

Jam vero dudum tempus vindictam adesse,

Quo fructus sibi debitos pinguis a villicis

Uostret, deludendum frugalibus est pinguis,

Et intendenda in villicos fallacia est.

Super: Videmus inimico, ex villicis est colligio

Ut nos perhibent nostris auditibus nominibus

Heres: Apage sibi, nostris superbia pominos fallas

An nostris ita iam comparatum, superbiam

Mutasse nome, et de superbia facta sit

Honorando falso ijs nomine Magnanimitas

Ergo magnanimitas dicere no superbia

Sic quoque in Iracundia no istos nomine

Uostret hunc appellasset humana robritas

Et fortitudinis honorat nomine

Me vero indoctum et ad quem vulgus flegile

Christine religionis reformatione vocat,

facessant vane odiosa nostra nomina,

Iracundia, superbia, perisid, quorum loco

Successant, fortitudo, magnanimitas, reformatio.

Superb: Jam hunc seror laudo religionis reformatio

Impone quicquid, impera, morum dnam.

Heres:

Id equum est tunc & superbia facta sed magnanimitas,
Cui quoque fortitudo forti sed animo
Hac in re ego prima ratione aggrediar
Ut utique blanditibus postquam villicod
Circumducimus, oblinionibus reculam, et mdrum
Audacis ducendum exponere, facile
Vestra rabio fastidat addam villicod.

Jun:

Ubi ex lacot, et i rene tua sequimur vestigia.

Actus Primi. Scena Tertia.
Villici qui supra. Heresis. Superbia
Jun. Simidia.

Chrem:

Vixit quid illud visionis est, gau gau
Dum respicis illinc ex oculis vultus infero manni.

Philo:

Quid tibi clamatio est. Chr: at quoniam hec formula est
C' facidum pulchram, quam vultus volubina est qua sita
Sedum ad me respice Philopluho, respice
Quoniam illa est geroidis sicutata edidisse quid
Cui ad nos iter habet d, totum stupore, hinc, ^{fruges} ~~fructus~~

Philo:

Quid hoc est? vix stupore rex, nisi incipit
Autem facere ludicram tantam pulchritudine
Ubi ostendit in sid ego respicor regionibus.

Heres: *Ubluina salute vos impartio, o fides scit
Duri seduli villici, quidna stupescitid!*

Chry *Esponde tu aliquando cum proximo uolo gominibus
Solos seruanos reddere, tu quese loquere?*

Chrem: *Salus o formosa quidnaq ad seronia: quid a
Ad nos nam villicod gominos tibi uentio est!*

Heres: *Amoenae fama uinco quam tristior seruo
Uobis uenit ueridit nostras amicos uerulit
Utqz amoenarum uerum cupido sumus formos
Dum uisendi uobis uestra dabit benignitas*

Chrem: *Sia quantum est pulcherrimam formosa
Pulcherrima, nos no tam uides villicod puta,
Qui pulcherritudini uestrae quid negare possimus,
Sincere quantum libitum est, tu cum sodalibus
Uestra quod habet uinco. Heres: gomme te fugi indico
Qui nos tam liberaliter uestra amantes ueripib:
Et nos qui uestrae salubis gratia huc uenimus,
Uro isto beneficio totum uos beabimus*

Chrem: *Sia quese (amore rancior lingua gessitat)*

Heres: *Quid tu formos? uosito uerore audacter loquere*

Chrem: *Sia quese quidna ad nos o pulchra tibi uentio est!*

Gene: Ut aiora quibus quam xpo et nisi viderent
 In adsum vobis missa missa recitab,
 Desine salutis amore raptis scilicet
 Magnam vitam profecto vobis imminet malum
 Nisi rancatis, a duro illo paterfamilias
 Scio quid hinc abierit vobis interminatib est
 Ab hoc, ut utramque in auctu domi liberi
 Dormitib, duxitio vob facio liberos.

Chrem: E mollifluam vocem, quib nobis beatior?
 Si no vana spe homines iusticos lactantib

Chris: Sed quod tibi nam nome est? Si columba mea
 Heres: Libertatis vindictu me mater nome indidit

Hinc vero nome nimis alta sapientia
 At vulgus (cum dea sim) tam nuc me existim
 Religionis reformatione dicitur.
 Ego sam quab videtis sodalium auspicio
 Populum pro arbitrio vincit, regum tenent
 Leges, mandata, sententias, tyrannides,
 Xpistiqz reges populo subditos facio.

Chrem: Dixit amicos Crisostome, nunquid et nostru sine
 Nobis subditum, et quibus vinctis nos faciet dominos?

Heres: Ego ea namque libertate qua genitum
Mortale affert donum, duplo cum favore
Legem libentem populum permitto referam
Ut hanc libertatem, regum tyrannides
Vires, leges, humanae quodcumque infringant.
Postquam enim quisque oblivione populum
Miserumque audacis quae modo bibenda ^{igo} vomit
Semel aduertit, non illum regum potentia
Non ignis, non undae non gladii, non tonitruum
Cuiuslibet occupabit tormenti ludum
Sed libertate summa et seruitate animi
Vitam exigit, usque ad ultimum leti terminum

Chrem: At quanto (quod dicitur) dum tua verba rapio
Pulcherrima serena micantibus amore me tui.

Heres: Satius superque postquam te benivolentem conspicio
Amice noster nostro amore satia bene.

Philo: Benignitas tua o pulcherrima foemina, et meliorum
Audaciorum faciunt. Cui nam tu ^{id} in manu
Cui gladium gestas? et quae supercilio parum
Festo, nescio quid miraris iactantiae.

Gra: Illa ego sum quae fortitudo inuicior

Ego sum quany audistis verba sapientia
Blasphemiam violentiam, formido utinam,
(Vbi melius placitum fuerit) et vestra vincta
A duri illius semel tunc abitur iniuria

Philo:

Voluntatem regis sumi forsitan hoc sic crediant

Heret:

Indubitat de maiora si sitis morigeri.

Sed quo nam tu facit que proferat regiam
(Ignosce villico) vocare nomine?

Superb:

Magnanimitas illa ego inter virtutes prima sum
Me reges impudant, colunt, adorant, predicant
Prostrantur viribus huius, nemo mundi principu
Omnium potentium potius est resistere
Quare magna nobis fiducia et habenda est gratia
Quod nos (sultis) habetis usque propitias

Philo:

Cum ne quod geris spectulum est iudicium?

Superb:

In periculis et nunquam unum despondeam
Sed in spectulo contemplant me, semper esse me
Magnanimitate omniq; metu liberam sciam

Chrem:

Ure stupore et amore no sum apud me Crisopileo

Chriso:

Id idem meis vultoribus usu venit
Quid sum, ubi sum, ubi no sum, dic que Philo pluteo mihi

Philo: Quid ego dicam tibi, qui pro amore nullud eo
e dabo paxna quise nobis diu hanc bona.

Heres: Astu subito tollere exud est, hanc vorant,

Fra: Vobis rita mox qua nictipisti fallacia

Heres: Vostquam satis o villici vos nobis morigeros
Conjio, bona licet impetrare venia.

Chrem: Ut ~~re~~ vino in labore vobis sumus socii,
Hogare villicos relaxas virgines non dicit,
Impedat, et quod imperatib per nos quid dicitur licet.

Chris: Vbi nos quidem licet. Phi. per nos quidem licet

Heres: Bene dicitis, manebimus ergo laboris socii

Veni in my fidem vos nobis morigeros fore

Astringitis, Chr: astringimus. Heres: cedo manum. Chr:

Et tu. Chr: lubens cedo: her: tu quoque: Phi cedo lubens ^{accipit}

Fra: Sed satis quidna eximilium a nobis postimus?

Et quod in re vestram nostramque futurum maximum

Audire lubet. Fra: Satis illud qui vineam

Vobis contemdit mandata spernent

fructum amaly, quibus illi dativos polliciti

Nulli dedit, ea nostra stupenda potentia est

Illud scitis qua possim abimus potestiam

Chrem: C fortitudo: duras partes predicat
Mestis potentis patrifamilias dimittas

Heres: fallacis, fallacis factum est ridiculum sicut opus nomi
Fasque potentia nostra nos assid estimat
Utum ut quidam nos reddam: paucis attendite
Sicut potentiam vobis nullo nocitura tempore
Vero vobis vobis nostram, corpus, vitam, denique.
Etiam vobis interponimus spiritum.

Chrem: At verum tamen. Chri: satis multa profecto pollicita

Heres: Isomito metum, in vobis vestram et salutem venimus

Super: Soror ea quibus nostris beare solentur munda
Adferri iube, diuque transigamur hinc hinc
Abi hinc quam Cicimastigam vocant perisseque

Junid: Adsum si quid imperat heres. Her: celatibus cyphub
Vimque nostrum, tribus ruato et represso sunt.

Junid: Vobis vero in mora, dii reddant istos iusticos

Actus Primi. Scena quarta

Idem.

Cicimastigam mendum fudo, quandoquidem amicus villi
Amicissimos vos habeo, vosque nomine
Patrifamilias a parentibus libero,

Judissolubilib' in amicitia lesseam,
Hoc poculum vobis ducendum exhibeo.

Chrem: Eo nomine libertatis vindici maxima &
habetur gratia — sed pax quib' hic nunc typhus est
Heres: Oblivione poculum illum Islato nominat
Eund' usum postquam duxerit melius scies.

Chrem: Huius quale merum, pro gaudio ubi sum vestro

Annid: Et tu male conciliato redditione bibito
Chris: Dic quod merum id confudit dici nomine
Heresi: Audaciam lenitatis reprehensam
Sophi vocant,

Phil: id profecto ego nunc scio
Cum non habet viros timoribus si mihi obuiam fuerit
Id tunc dicitur villici cum lenitatis
Audacia, vos redoxerit ad infamia

Heres: Bene est lenitatis illos occlusissimos
Chri: Vix sum temporibus animi ita ardeo iracundia
Phil: Virgil est quod malum quam scilicet mihi dari obuiam
Ego quidem scilicet vixim ipsi anima extinguenda

Chrem: Si simulorum quædam tibi nos mittat sermo 38
Vas quibus ego illum et meretur lacrimas moris,

Gra: Hilarem transigamur hinc dicitur, ut assiduum
Venerabili sermo estimandum potentia

Philo: Illius sermo: ne si foret hic in presentia

Heres: Cyzimastris meum sermo quandoquidem amicos

Amicissimos habeo _____ villicos

_____ et: membra somnum occupat
Quæ in casses nostras retinetur villici,

Diligent licet, at nunquam dormient raxulam

Collige iam vigilandum est, dum illi dormiunt

Totam repleantur vineam Gigamis

Imid: Hinc optari me reperbo adiutricem sedulam

Actus Secundus. Scena I.

Salpechus. Solus

Salvo dilecto populo destinata colonia,

Quam vos saluto lubens, quamvis dum populi

Colonia, qui dum suis indulget cupidinibus,

Insuper sanctis parat demonibus

Ut vixit a quo meatus est non adorat Adum.

Bed brutis idolisq; mitis litat victima

Domy a quo factu' st pauciorat ad iracundiam ^{peruocata}
Ille qui populū suū potenti dextera
(Dona parabant patrijs rationibz)
Solot tuda iniuriā contra duellinū.
Vaduellibus populū vendam vendit suū.
Voxulantiū aqū legibz ab ignaribz gentibz,
Vastantū vrbes, virosqz rēfos ploxant viduē,
Infantē, pūerū, virgines, mūdū, senē,
Vrocū raptū abducuntū a patrijs laribz,
Suntqz populo barbaro dilectū populū,
Sed pūitū dūa dūy pūitū nimis
Commissi riaculi dūitū pūitū,
Dūm qz qudy offendit pūitū sup plici nūitū
Vocantū ad se miserū pūitū populū dūitū,
Dūitūqz valida dūitū patrios ad larē
(Dūitūqz amūitū gentibz) facit vūitū.
Vūitū vūitū vūitū vūitū vūitū
Cūitū in altū Salomūici tūitū mōitū.
Vūitūqz vūitū fūitū altaria.
Sed quūitū vūitū vūitū vūitū vūitū vūitū

Extincto viro summo citate victimae
 Dilatatae populus mox ad nigerrimum addit,
 Ubi lacotus populo adulterina victima
 Vel si abstinet adulterium rationis,
 Uresio quibus sceleribus appellit animus,
 Ura missis vatibus populus durus habet fides,
 Sed mordicus suis ingredit sceleribus

In hisce regionibus extant sicut munda
 Ante aliquot annos magnam plantant vineam
 Quam hinc abierit aliquot villicorum diligentia
 Herus fidei commendavit et fiducia,
 Commendat unquam est inter herum et istos villicos
 De vineae solitudinis fructibus annis
 Hanc mox (quandoquidem iam dudum tempus fructum
 Solitudinis transiit) restandi debito
 Fructus causa hinc misit, sed multum ego verborum
 Quae est populi hinc regionis dum duntaxat
 Uro debito fructum quid auferam:

Actus. ^{Secundi} Primi. Scena. 2.
 Heresis. Invidia. Suspensus.

Colloza quod futurum dudum dixeram
In reo foribus est, vindemiarum tempus est
Illius venientem qui ad nos, qui postet vinces
Cui debitor fructus, video gunc, ut parvo
Modo ab obijis his accipietur insicis,

Imid:

Sed quam tollit mihi scilicet manifeste

Salpe:

Sed nisi oculi mei parum prospiciunt, et
Videtur est vinca quam paterfamilias villicis
Hinc prospicere mihi non videtur? et est
Bona deus quantum mutata ab illa vinca,
Illam qualiter ego alio conspexi tempore?

Imid:

Videtur, nihil quod in re tuam vult conspiciat

Salpe:

Sed quare mulieris sic video? que hoc est fabula

Imid:

Voy est fabula nam futura vera est tragedia

Salpe:

Aggrediar et colloquar, salute muliercule,
In quibus vidistis in hac vinca villicis?

Heres:

Eob, si scitis cupido mihi monstravero

Quid tunc postea? si eos videret quid faceret?

Salpe:

Quia quam causa hinc veni vobis iudicium facere

Heres:

Bona via non in tempore advenit, no est remota

Et alloqui, nam in alta seppia somniant

Utrum, si raris uideris melius ferat

Salpe:

Quas se malum responsio est, somniant in se

In alta seppia, cum me gabotus nisi?

Heres:

Utrum successe gesset, nostri honoris gratia

Gilardus se plusculum imitauerunt villici

Itaque gratia altius nunc dormiunt.

Salpech:

Utrum, quibusnam concedidit uincam

Villici sic bibunt? uincamque delitij replent?

Quos lupis sunt commissi rapacibus,

Heres:

Utrum gesset villicomu culpa mali ditum est,

Sic sunt in fatib, ut aduentiche he

Utrumque potes temperare villicos,

Utrum villicis in manu est fatib resistere

Salpe:

Emitte argutiad, et villicos mihi

(Si uestra gratia licet) cupio monstrare

Heres:

Hanc sinistra or sum viam detinere indignare, Sal: co:

Actus Secundus Scena tertia,

Salpechus, villici, et ea que supra.

Utrum domus immortalis quid istud est augeatij

Utrum uigilante expersistere, expersistere

Expergistero iniqua, suado uarro fabulam,
Hinc Crisophilo Expergistero, Expergistero
Expergistero inquam, quid enim illis hominibus agat
Cibus, nisi brutis animantibus rationis est.

Uah quibus uob excipit paterfamilias modis.

Hinc tu Crisome Expergistero Expergistero
Expergistero inquam. Chr: ha, tace tu quisquid ad

Salpe: Expergistero, Salpurgus ego sum paterfamilias
Huc ad uos missus nuncius. Chr: i in malam crucem.

Salpe: Salpurgus ego inquam sum, non me rognaueritis!

Chrem: St tu Salpurgus st Salpurgus, paterfamilias

Si paterfamilias molestus esse. Sal: quid uero furia!

Dic mihi Salpurgus non amplius tibi notus est!

Chrem: Uoy uoy uoy: abi in multo maxima malam crucem

Amia: Oblivione bibentur uoculum

Salpe: Hinc tamen destructum est mandata proqui

Altior clamandum uoce est, hinc Crisophilo

Crisophilo, Crisophilo, Expergistero Expergistero.

Chris: Quid hic tibi clamatio est? nequissime

Chrem: Quid uob et sermo turbat impurissime

Philo: Quia fronte tu nostram aures intrare uideam

Sal: Hæc non ego familiaris sum, quæ id interrogat. 41

Chre: Tu quisquid es perdidit, mi in potest te rompiat

Salpe: Bona verba quæso, Chreus quæ in me respice

Chre: Jam respicio, Chri: iam respiciunt, quæna tibi vid?

Salpe: Scitid quid mter vos et patris familiar
Quando sic abint rommentum est sit, de annid
Hincse sue vinas solvend id fructibus
Quia jam vindemianu elapsu tempore est,
Ad nos hincse vinas me misit dominid,
fructusqz debitos sub nomine postulo.

Chri: Ut te, ut illum patris familiar nominid
Vos fructus vllod damid, hoc sat est et mox abi.

Sal: Ego vobis mercenariis, in deditid
Id quod summo iure debetis, scribam diuam

Chri: Abi in multo maxima malam curam hincse

Sal: Eo vos ito, vobisqz similes nequissimi,

Ego quod patris familiar est iure postulo.

Philo: Ut patris familiar ut tibi quæna damid
Hoc sat est abi. Sal: non abeo fructus reddite

Ira ostendit qui vini sitis. Ihi. ad arma Cyrisophilo,
Cyrano, & tibi fructus. Chri. en tibi fructus nequissim

Chrem: Accipere fructus carnis. Sal: at at at occidi

Chris: In vobis suam facit, quod vobis vasa est via

Phil: Adesto nunc iam domo et fructus possite.

Chrem: Sat est ego amplius dormitum censeo

Actus Secundi Scena 4.

Invidia. Ira. Superbia

Heresis.

Invid: In triumpho: oblationis speculum
Vimque audacie vires ostendunt suab,
Hanc protasij peragisti tu bona fortuna.

Ira: Sed prima tu morum fudisti audacie

Invid: Et tu monitris rusticos luscisti in vobis

Ira: tu prima omnium inimicitiarum fons et

Invid: Verum si quid pertratur, pertratur tua causa maxima

Ira: tu sola causa et primi commissi homicidij:

May primi fratris abel et Cainum victima
Stans suam deo cum sacraet, flamma victimae
Abel ad roelum tenderet, cumqz alterum

Uentus uolens ardet in terram flamma uictime; 42
cu' diua tartaro profiliens luos, mediam
Inter fratres se ponit, et fratrem inimicum
Criminum in fratrem armat, meministi quomodo?
frater fratrem ut occideret, et quid mentior?

Imid: Sed nisi Ira fratri auma ministrasset subitanea
fratrem frater non occidisset innocuum
Heu auma quid? asini mandibula, et quid mentior?

Ira: Adhuc hoc mihi tu miserad. Imi: et tu dicit obsequens

Ira: Quid mi, tu mihi mater es: Imi: et tu mihi filia,
Ego tanto. Ira: Ego succino: Supe: quid tu impudens
Vobis reprobratis inimicum, nostris quam deditur est!
Coram tota hac audiente multitudine!

Imid: Ego ne nigri nigro insinulat nigredine
Qua fronte nam omnium criminum mater tuas
Audes ad arguere filiam superbia?
Cu' prima mortale genus occidisti genus. Quid
(Homine sacro inuogio masculo et foemina)
Habitare amicum paradisi homine,
Ut rest non amara fata, nulloque obstaculo

Hominiū robōr potēret tandem Innocentia
Cū inimica lūcō, serpētis sumpta imagine,
Haudisimū potēre, hominūq; Deo similis fore
Hanc persuasū pollicē subdola,
Ez interdita si comedere arborē,
Comedit homo, quōd dūy facit morte sibi comedat,
Tanq; reliquit postarū nepotibus,

Superb: Scio, sed sic mihi comparatur est, quōd scio, nescio.

Heres: Collega laudo nam consulas nescio
Cūquā aperire vulgo, laudij nō nostram foret

Super: Ideo innocentem sapientem vestrum gerit,
At quid sub veste latet populus subolent

Inuid: Ego nunquid sententiarū lūcō mali:
Sub veste gerit? id visu opus est. Heres: quid est id.
At populus gerit fallaciam intelligat
Vobis, vobis, tamē videndum est id quicquid est

Inuid: Ha ha se lupi rapaces gigantes oues vorant
Quam stitula es pro ista re da mihi basium

Ira: Istuc est sapere sic stolidi sunt nescandi homines

Herof:

Sed quid nos frustra sic sermones addimus, ad opus⁴³
Ad opus Seminandi. Zizania videtammodo existim
Actus Secundus. Scena 5.
Tantopolitus. Salpeticus.

Pan:

Itane ait? pro fructibus mihi debitis
Verbera te a villicis attulisse, ut vulnere?

Sal:

Ita se nos ^{labet} nos se gerimus manus nosse quid sit

Ita furor exant omnes obuti et raxula

Infigantibus eum rabidus nostris quibus

Mulieribus, quo villicis adgerant

Ad insaniam. Pant: Et nempse humana est fragilitas

Cum ad nequitiam geminos exemptiones efficit,

Quam salutiferam ad recti equitatis suae motu.

Quam miseranda geminum est miserabilitas,

Cum postquam se vltimo mulieris natum est

Immonsi miseriarum repletum rimulo,

Mox cum nationis carax esse incipit:

Inconveniabilis bellum contra principem

Tendramus illi imminet, qui tanquam rugidus

Seo circumdus semper querit quod diceret.

fortissimisq; militibus quibus difficile
Homo resistere potest homini bellum mouet,
Hi namq; milites imbecillitati hominum
Magis placent quam displicent, auri famam
Superbia, luxuria, dapes, orbes, crapula
Cum quibus si fragilibus homo fertur vel inducitur,
Hosti interno reuoluet sepe victoria,
Seq; fero indigit ad desperationis terminos,
Vnde nisi fortis se, sed totis belli viribus
Breu' posita in certamine resolutum tandem explicant,
Et quam mortalibus infansum ille dies fuit,
Cui floccifacitibus mandata patris resolutum:
Vtrotoplastum non bene consulens sibi, dolens
Et exoptans rallidi adicit auribus medullas.
Ex illa impotenti augmentum proptum
Contra humam genitum reuoluit Astarotz
Autpore seque gloriatur, mortalium
Eandem et aliquibus tartaro esse obnoxium
Hanc ego commune miseriam mortalibus
Fragilitatemq;, noxe non acutum indicium

Ut in alijs villis modo misse dolo.
Mittendum ergo p[ro]visione m[er]itum estimo,
Fungalione q[ui] esse doceat villicos
Fructumq[ue] eius m[er]itum mihi soluat debitum.

44

Actus Tertius. Scena prima.

Villici. Heresis. Superbia

Ira Invidia

Chris: Quid hoc est postquam adu[m]m m[er]itum audacia
Ipsam non adu[m]m. Ex parte audaciam
C[ui]usquam m[er]itum ab illo sum[us] C[ui]usq[ue] ergo
qualis est suam p[ro]p[ri]etate[m] suam, p[ro]p[ri]etate[m] vineam
nobis locant, o quantum libertatis vindici
Eiusq[ue] sodalibus debent villici

Ego me p[ro]p[ri]etate[m] meam cuius familiam iam assis estimo
Vinea nostra est, eiusq[ue] fructum fructibus

Chris: Sed quid nam exat qui nos iam dudu[m] e[st] somno
deturbabat? qui n[ost]ro quid de vinea
Sarcubatur fructibus? Chris: id quid ego n[ost]ro,
Id m[er]itum postquam exibat esse molestior
Fugasse nos a vinea maxima molestia

Sed quoniam
 Phil: Sic mille veniant qui vires fructus postulent;
 Cuiusmodi audacie, o oblivionis poculum
 Delictis ex animo ruitas nunc sollicitudines.
 Sed quoniam Cyprianus libertatis vindicis
 (Cui merito sacrum inesse nunc estimo)
 A nobis nam merita referretis gratia?
 Chrem: Sed ego nunc merum totum volo sollicitudinem,
 Donata nobis libertas est, spoliatus est
 Unica sermo, ruitis sermo nunquam sit postea
 Haustum merum audacie, o oblivionis poculo est,
 Reges sumus, soluti sermo duri iugo,
 Quid tu libertatis vindicis dic Cyprianus exiit
 (Ne ingratitude anguamini) dignum fore exiit
 Chris: Ego postquam ex iam virginum sodalibus
 Multo sapientior quam antea factus sum,
 Hanc illi dignitatem habendam repperi.
 Audistis sodales libertatis vindicis,
 Aliasque virgines nostrum consortium
 Ultra sollicitasse, id quod ab adduximus,
 Audistis nunquam libertatis vindicis
 Capitulum, liberalitatem, potentiam,
 Tresque reges populo qua subditos facit

Quid restat, sacre libertatis tempora;
Admitta diademate (nostra opera) fulgeant

Phil:
Superb:
Heres:
Chris:

Regnaq; magna nostre honoratus vinee.
Debitus exoptato libertatis vindici sermo
Audisti sermum quam magna tu futura sis
Immo maiore insania afficiam sermo iusticia
Tu itaq; speremus que tua est eloquentia,
Vostros omnium nomine, libertatis vindici,
Exultante vinee nostre imperium offroad.

Chrem:

facim; liberos. Sup: compone te sermum ad nos ita habet
Salute magna vos salutata villici
Cupim; o sermone potentissime
Et tibi que libertatis vindici dicant
Vobisq; de meliore nota salutem dicimus.
Memores o potentissima domina villici
Cientes, tanti in nos preskiti beneficii
Christine sermitutis oblivione reculo
Atroq; audacie contra diuinum sermum exoptato
Exultante vinee sermo nos manet dominu,
Vos diuinum sermum assid; estimamus vnius
Memoresq; potentie qua sueta est regn; hinc
Leges, mandata, sermitutes, tyrannides,

Exsorsq; reges populo subditos facis,
ne desit vincto nostrae firmi volumine,
Hinc iste quosq; vincto miserum suscipere,
Et remitte te a nobis regna honorarida

Heres: Postquam vos libertatis amantes conspicio,
Mecum honoris gratia, sentem remittis,
Hanc honorificam lubens suscipio reuinciam.

Super: Regna si futurae sis, diademate
Hinc regio oris, tyrono, sceptroq; regio.

Heres: Cingimastis diadema, fractum tyronisq; regium,
Quis vulgus me affert iam dudum muneribus,
Vroferi citata, regniq; quid firmissimi
Vident amicos villicos sit manguratio,

Iunior: Hic cunabuntur qe _____
_____ duri illius semis

In vinctum in stode hac quam abyssu dicimus
Libertatis vincti collocato villici,
Sceptro fallacie, et sereno diademate,
Regna hinc manguratio vincto.

Chrem: Accipio diadema regna potentissima

Beneficio tuo et potentis debitum,
Benebroque hoc addictissimè tibi villicid
In nostram salutem quossumus elementa impera.

Phi:

In te salutis anxiam resosimur
Cum sola nos seruis a seruitute liberat,
Vbi te seruitutis resistere sumus immundus,
Cum resistendi seruis nobis ingenium facis,
Atque vbi te libera quiescit conscientia.

Chris:

Cum vimum audacis obliuionis speculo
Liberaliter nobis obididimus reuigis
Cum auspicio nullud nos occupat metus,
Vbi ubi familiaeque potentiam contumimus,
Vbi te nos soli sumus vincti sumus domini.

Chre:

Cum dominos potentia famulibus equat subditos
Cresque dimitiasque committit facis,
Cum quos tu amantem tuum villicid.

Imid:

Ga ha ha, dissumpono raggimo, o vultu meo
Alegum in agrono abyssu sordida sed et hancid, ^{argum}
Diademate aruonid, et fallacie superbius
Benebro. Superbia Gra et Imidia affodit
Comitid, insulsi et impti applaudunt rustici.

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

S. clarissimi Rhenensii doctrina et virtute
prestantissimi viri Domini amici et fratris
in Christo observandi: Non dubito benivolentiam
et doctissimum virum Jo: Gerobulum copiose et
fideliter vobis commemoraturum, quod cum Petro
Datheno acta sunt. Sed cum visum vobis
fuerit, a me quoque pro ea coniunctione, quae
inter ecclesias Evangelicas earumque pastores esse
debet, amantem postularem, ut actionibus ipsa
quae cum Datheno suscipienda sunt, in hunc
modum quoad testificandum erga vos meum
studium, et in tota ecclesia rana iuvanda, vo-
luntatem ostenderem, minimè a me pre-
missa debuit, non existimo ab officio meo
alienum me facturum, si meo utramque loco,
quae in rana Datheni gesta sunt, quae ad
ecclesiae utilitatem porro agenda esse videbatur,
per has exponam, cum coram vobiscum collo-
quendum facultate destituar. Ita a. ubi
et oportunitas tulit, ut quo tempore Dns
Gerobulus Brasoviam rediret, eum apud nos
esset vir pius ac doctus Menso Altingius
ecclesiae Emdanae pastor primarius. Hic cum
alioqui

alioqui valetudinis recreandae causa vicinas
urbes Saxonicas adire vellet, a D. Gerobulo
et meo rogatus est, ut pro ea necessitudine
qua a multis armis Datseno coniunctus est
utpote cuius collega olim Hedebergae fuit
comitem se nobis adiungeret, intercessitque
colloquio cum illo instituendo. Quamquam
vero sermones diversi essent de loco in
quo Datsenus latitaret ferrebatur: tam
estade quod est oppidum s. milliaribus
distans ab Hedebergae cum radicibus
septem facientem Madray, mutato Da-
them nomine et alio montani assumpto.
Quae res ferrebat, ut paucissimis eo ipso in
oppido notus esset. Ad sedes ergo quas
inhabitabat pergrasari, salutari munus cum
significantiis habere nos de quo cum ipso
colloqueremur simulque potentes et tempus
et locum nobis nominaret, quo fieri id
comodissime posse existimaret.
perstrabatur inexpectato adventu et
conspectu nostro, aliquantum videbatur.
Ceterum voce et vultu corporis ita
Langnis

languidus, ut non sine conserationis ali-
 qua cum spectarem. Quia vero iam tum
 exponi sibi summa rei frangitabat, nosque
 in inferioribus conlaue, remota uxore (quae
 paucis ante septimanis ad eam Franconia-
 lia descendit) et reliqua familia, dedux-
 erat: Exhibuit ei Reberndus D. Gerobulus
 litteras quas ad fidem rei gerendae futuram
 a Synodo vestra acceperat. Quod a me quoque
 factum ipse prolatis in litteris, quas Synodus
 ad me dederat, ne proloqua probovum tri-
 bueret, quod in negotio grati & serio Domino
 Gerobulo me adiunxisset. In his litteris cum
 documentorum mentionem legisset, magis
 quam antea perturbatus, requirit ut esset
 tepiditate voce rogavit. Exposuit ipse
 D. Gerobulus cordate & graviter, quae
 in mandatis ab simplicissima Synoda ha-
 bebant, utque moderatione ea, ut optimo aro
 et ad lucrandum usum, totam hanc actionem
 susceptam esse subinde testaretur, solitudi-
 nem quoque coniunctam cum benevolentia pio-
 rum virorum in ecclesijs Belgicis pro salute
 ipsius predicaret. Adiecit in super, non esse
 nullas

nulas, easque haud vanas suspicionum cas
quod metuerent cum multi declinare coe-
pisse a recto tramite et constantia p[er]fina
in profutenda doctrina puriore. Nam et ip-
sam mutatione[m] generis vite et nominis
p[er] se fecit mutationem a[ut] pristini, et
palam constare plurimis, familiariter ip[s]u[m]
vixisse cum homine Atheo, et doctrine pu-
rioris contemptore et hoste Churcardo,
absentem quoque bras cum eo comunicasse,
que vacillationem ostenderent, et librum
Mirabilium Davids Georgij expectasse, et
opera quorundam rictum etc. Ego quoque
tum adiri, qua[rum] his iam p[ro]vide p[ro] filium
moneri cum, et p[ro] de rebus, curas etc.
Ex quo intelligere posset, longe lateq[ue] p[ro]-
vulgatam ut famam illarum suspicionum.
Denique petivimus, ut ip[s]e & a p[ro]p[ri]o
mente suam declararet, et edenti etia[m] in
viam benignitatem synodi obtulit D. Geob.
Hic ille Synodo de nobis ingentis se gratias gra-
davit ob eam sollicitudinem, qua laborare
illa, et nos videret atque intellegeret
ut si a recta via declinasset ecclesie resti-
tueretur. Vellem se candide et ingenuo
spondere, quod res sit. Cum Churcardo
illo

illo propter arana quaedam naturae, quae
 ille sibi se affirmasset familiaritatem
 sibi fuisse, conuincisse nullo modo
 quae physica et medica essent. Stude
 et Hugen, quod est Holsatiae oppidum in
 grabatulo morbo illum sibi affuisse.
 Sic Wigam etiam se aliquando ubi aula
 et ducis Holsatiae apud quem quatuor
 Chuncadum fariabat pharmacopoli causa
 accessisse, inuicisse ubi sermone de qua
 tionibus theologis et de carnis resurrex-
 tione, de qua ille crasse fuisse locutus,
 se Pauli Apoli sententiam defendisse.
 Fatetur se quod in illius gratia ruerent
 afferri sibi librum Mirabilium sed sex
 turbis paginis lectis abhorrentia coepisse
 a responsis quae sucto et fundamento
 omni vacillarent, huiusmodi se etiam alia
 quaedam scripta, inter quae unum fuit
 Euangelium Regni H. N. et suas se,
 varia Chuncadum nebulonem illum
 de se sparsisse. Non se enim esse qui
 possit hominum ora obturare. Tanto
 se libentius Husio discipulisse, quo
 magis ab illo liberaretur. De aliis,
 quos

quas in Belgio passus sit multa narravit
 et triuo arte liberationem ex rariorum
 proxinatum sibi in prandio Toxicum quod
 non suis maximis difficultatibus na-
 tura tandem vixisset, adhibitis alex-
 ypharmis et antidotis, quocumque in
 promptu labere poterat. De aliis
 quosq; interrogatoris, qui ipsi in raris
 sibi exhibitis multa disputavit. Nar-
 rant de itineribus et pfectionibus
 suis post liberationem, et de morbis
 suis, mox et misce de febre pphentia
 qua torquetus ex itinere cessavit
 roatus sit stadam se conferre, ubi
 valetudinem nonnullam recuperata, in
 felicitate curasset unum ex Consulibus,
 oblata sit ipsi punctis exercitum ar-
 tus mendum, quam a pueritia di-
 cisset, et in ea susceptus expertus est
 felicitas. Nunc ad unum annum obligat
 sit operam suam Senatui Stadiensi, q
 stipendio honesto 150 taliorum ipsum
 aliat, et ex omnibus praxos atque mui-
 luri parandi facultatem concedat.

quam receperat
 statim no voluit
 ne aliu quendam
 Doctore inuenire
 impediret cuius
 functionis spes facta
 erat. Huius ergo
 se migrasse, ubi op-
 tinas occasiones
 habuerit parandi
 rem ex actu mudi-
 ra //

Nomen a patria sibi assumpsisse se propter
 crassos Lutherianos, in tanto languore et
 imbecillitate corporis non se idoneum esse
 ad servendum ministerio. persistere se
 pro Dei gratiam velle in ea fidei professione
 quam antea in Ecclesia tot annis dormisset.
 Dicit se roxam Deo, se ab ea doctrina
 ne latum pilum declinatorem, et postea Deo
 gratias, quod in ea ipsum confirmarent
 et adhuc confirmet, et gratiam deo, et
 melius quaedam subinde intellgat.

Hec cum satis prolixa narratione respon-
 disse Dathenus, necdum satisfecisset nobis
 plene quia nullam adhuc culpam suam
 agnosceret videtur. Favorant Rebiz.

D. G. Scobulus summam prolixe narrationis
 illius ad 4 capita, nimirum ad iudicium
 Datheni de Churrado illo, et de libro
 Mirabilium, itemque ad causas mutati
 nominis, et relictis ministerii, et testifi-
 cationem de fide sua. Et gratulari
 se Ecclesie dei et omnibus nobis dixit, quod
 sentiret de pessimo illo homine Chur-
 rado, quod boni oes iudicarent, et quod
 abhorret a consuetudine illorum quorum
 vix

vix perbescere sunt; itaque quod lectio-
 libri Davidis Georgiani de manibus
 deo fuisse. Denique cum gaudio nos
 auctoritate protestationem ipsius de constan-
 et confessione vestra praestanda. Verum
 quia in re permentis ad gloria dei, et
 salutem auct ipsius et publicam ecclesie
 utilitatem, in re agendum sit, non posse
 sed dissimulare, quod synodus habuerit
 ea, quibus probari queat. Datum
 cum Chanzaro illo et bore et fratre
 cyppo de deprendo in q. hactenus domi-
 yst alios secundum literam. Haec
 huiusmodi esse et non obscuram vacillati-
 onem pra se ferant, auctore tamen nos velle
 quomodo intelligi talia voluerit, cum
 unusquisque optimus verborum suorum
 interpret sit. Hic cum videri se ille
 sentiret, ad aliena paululum digressus
 cum multis alijs quoque familiariter se
 saepe locutum esse dixit poenitentem se
 quod aliquando nimis fuisse ardorem in
 bellis suadendis, quam agnoscat non ra-
 tionem veram propagandae religionis
 aerte apostolos, aliter martyres fuisse.

et non probat
 se ista quod
 nimium huiusmodi
 adducti fuisse.

inglato

neglecto eo quod principale esset, et
 poenitus ad retrahendum poenitentia et
 voraretur. De his et similibus fatiri so-
 quod liberrime cum quibusdam disputasset.
 Sed de summis illis articulis, de Deo, de
 trinitate, de filio Dei, de fide etc. non
 se mutasse confessionem suam, ut in
 hac ecclesia Stadeni se sua agere, cum nemine
 disputare, concionis ingredi, boni con-
 sulere lacunas templorum, quia doctrina
 quam pastoris foverit sana et pura sit.
 Itaque cum non proprie spectarent ad quae-
 tionem propositam, reportant d. Gerd.
 verba illa totidem, quod didicere se
 scripsisset, quae alios secundum literam
 antea docuisset. inde duo colligi
 vnum, quod nec dubitauerit, vel mutavit
 de genere doctrinae, quod antea professus
 esset. Alterum, quod animam applicare
 coepit ad d. quid Georgiana, in quibus
 eadem verba illa extarent. At d. d. d.
 rursus ad disputationem de bellis digressus
 eorum tanquam ab initio muro, sic argumta
 primario antea usum fuisse dixit,
 quod & sua historiae bellorum Abraham, Gideonis
 Josue

Josue, Davidis expectatur ad exoranda
bella civilia, quae gesta sunt factibus
religionis ergo. Hæc ergo quidem ut
alia, quae ad externam spectant civitatis
majore quam ad vitam humilitatem
coram deo pertinebant, se dicit volu-
isse quod ea dedit. Respondit dñs
Gerobelus, non de bellis sed in generem
de forma doctrine in toto negotio reli-
gionis verba illa posita esse. Obicit
etiam de Germano Gaudano, qui librum
impurum se superiori videtur esse
totum dandam probet. Cum for-
tiam dathens familiaritatem inter
esset; quævis suspitioni graviori
non esse innotuitur attulit.
Huius ergo operam dathens missario
se coactum fuisse implorare dicebat
ut de actionibus Gaudanis literas
haberet a consulis, utrum de doc-
trina ipsa, nihil sibi cum ipso commu-
nisse. Nos ut ad propium reboratum
dathens, inter nos colloqui, scripsi-
te illo paulisper, literas ipsas manū
suis

Suis scriptas ad Gundradum p[ro]ferendas
 tandem putavimus, ut infirmitate concessa
 p[ro]mptim obtineremus. hic ego cum morbum
 suam agnosceret, nihil nobis aliud quere-
 re diximus, quam Dei gloriam, et in te
 gratiam consentire ipsius, et ut per
 nos etiam Synodo satisfieri queat.
 Ideoque diligenter et obnixè hortati
 sumus, ut totum se nobis ap-
 p[re]sentaret. Cum ille rursus dilapsus in
 commemorationibus et querelam de gra-
 vissimis suis criminibus quas ante decessu
 suum in Belgio expertus esset: non
 posse se differri, dixit, quia et dolore
 ingentem et offensorem gravem inde
 comperit. postea infelici fato se
 incidisse in Gundradum illum, qui sit
 nequam p[ro] o[mn]i casu, et a[n]i[m]o exultante
 se perisse aliquo p[ro]plexitatis, sed
 in summo vite sue discrimine quod ob
 oculos habuisset morbo letifero obzutus,
 atq[ue] adeo cum morte ipsa colluctans,
 abiecit se in quicquid fuerit dubitatis
 • in a[n]i[m]i exultatione et offensore
ipsa

ipsa; sequi peccatis et poenitentia
suo Deum deprecatur et omnium
culpam, quam non dubitet sibi con-
tributum esse. Velle se hoc nobis persua-
sissimum esse, si quid fuerit vacillatio-
nis in suo sermone, in Deo iubente se superasse.
Nolle se defecisse a vera doctrina
et Deum orare ut in hac constante
conservet ipsum, usque ad extremam
vitae spiritum. Haec fusis largiimus
recitans, spero nobis non dubiam fuit
sermone poenitentis, itaque uti moni-
mus eum, non leve scandalum sibi
extitisse, quod vel fama de ipsius
vacillatione tam late sparsa sit,
vel suspitio ex literis eius reformari
potuerit. Non leuiter etiam ab eo
percipitur esse quod familiaritate huius
illius prophani et impuri aliquamdiu
delectatus sit, et quod priuatis iniurijs
si quae fuissent contrito animo pro-
laturus, quaedam a pie et constantis
doctoris officio aliena, et quod consilio
priuato orationem mutauerit, et Mi-
nistrum

mysterium deferuerit. quae om̄a Reverendus D.
 Gerobulus mei et D. Mansoni assensu ad
 plenam dnm lucrifaciendum pie subinde mul-
 tavit. tamē in postrema illius confessione
 ac testificatione acquiescere nos hoc tēporē
 diximus, et ut ad Ministerium eiret for-
 tati sumus, repetente D. Gerobulo testi-
 ficationem de benevolentia Synodi erga ipsu
 atq; ideo etiā offerente subdū nonnihil
 illius nomine, si seris pristinam confessioem
 retinere vellet. De quo ut Synodo
 satisficeret Syngrapham manu eius propria
 scriptam postulavimus, quam et promisit
 nobis non gravatim, et subsequenti die
 ad nos attulit ipse in hospitium publicū
 rursus lacrymis fuscis deplorans quae ante
 hac accidissent, et testificatus, se nunquā
 latum prorsus discessurum, ac a doctrina
 puriore demissa, et se vultu corporis sibi
 restituerentur a Deo, rediturum se ad operas
 Ministerii, ubi vocatio tollerabilis ipsi offerre-
 tur, si quo etiam in scripto, quod nobis tra-
 diderit, desidero animo, libenter se metē suam
 latus declaraturum. Perlecto scripto
 in praesentia ipsius, cum intellexerimus
 non

non dissimulasse cum confessionem suam va-
cillationibus et promittere constantiam non
deserere. Nominatim etiam damnare Lutheri-
nos et David Gorton et sectarios similes;
contentos nos esse hoc eius, repetita etiam
scripto testificatione ostendimus, et in
praesidio eius nobiscum retinimus, in quo
cum de huiusmodi rebus mentis incidisset,
tandem valde precibus nobis denique, et lacrimis
et gestibus alijs ostendit serio hoc se
sentire, quod et eodem verbo sua de nunc
scripto testatus est. Addidit etiam nos
alios se optare potuisse, qui de hac causa
firmius secum agerent, quam synodi in-
fanti a nobis actum est, et se magno ra-
oniri, quasi ingenti lapide a pectore
suo deholuto, levatum esse, quod totum
se nobis iam aperisset.

Hae sicut acta sunt et a me in pugillaribus
statim inter agendum relata, bona fide
refere, in quibus si quid obscuri fuerit, ea
reuerendus Q. Gerobubus, qui summa fide
et integritate negotium hoc egit copiose
nobis explicare poterit, praesertim cum inter
occupacionibus, et quidem festinante ratum
praebenda per me fuerint. Ceterum

Ceterum duo nobis ad confirmandum dubi-
 num oportuna fore videntur; unum ut
 synodi non ei significetur probari bobis
 irigeniam illius confessionibus quam scripto
 suo testatus sit, et proinde illam, qua
 constantiam in obtinenda doctrina sua
 pollicetur: alterum ut de occasibus
 cogitetur resorandi illius ad aliquos ope-
 ras ministerii, ut, si non concionando
 saltem quibus poterit laboribus et con-
 siliis ministerio. ex aliqua parte firmat.
 Cum a. passim Davis georgiana expulset:
 petivimus D. Menso et ego a doctissimo
 viro D. Gerobulo, ut hortator bobis esse
 non desinat, quo scripta illa, generi Davis
 Georgij conquirent et in publicum datur
 adiectis ubi opus sit, refutationibus veteribus
 et recentibus, quae ille contra forum
 mandato senatus Ecclesiae Helveticae
 Helvetiae ante annos aliquot in palati-
 natu collegit, in quibus Turpitudine istius
 sectae detegitur, et tetra dogmatum
 confusio ob oculos ponitur: Ac por-
 rat rogocium editionis commendari uni
 utq. alteri, ut collatis operis, et con-
 ferantur

22
et conferantur lora singula cum libris
David Georgianis et refutatio solida
instituat Diabolicorum dogmatum
idque tum Latina, tum lingua Germanica
Baleara. Sed de hoc H. D. Gerobulus
qui in curru nobiscum legit partem
aliquam scriptorum Nicolai Meinardi
genita David Georgiani, et de adoratione
idolatrie suam nobiscum consilium co-
municavit, obsecro sententiam vestram vobis
exponet sicut et ad nos, quae in hac lega-
tione Hamburgi nobis plurimam expecta-
tionem suscitavit, vos rectioris rationis
et scriptam vestram protestationem ad
Serenissimum Regem Daniae et Senatum
Hamburgensem, exhibebit. quam spera-
mus non tantum suo fructu, et consilio
vestro nostro, protestationis illius
offensivae ad praevium, quod ad Ec-
clesias vestras et vestras ad nos non potest
soluendum non improbaturos vos esse
confidimus. Bene ac feliciter
valete viri magnifici, Clarissimi et
venerandi, mihi hoc toto animo dilecti,
Dominum

Domini, quibus officia mea ora et precibus
 pro meo ac fidei victore officio. scripta
 Oxoniae 4. Augusti 1586.

Vestrarum Amplitudinum et
 Reverendarum dignitatum
 studiosissimus et
 Amantissimus
 Christoph. I. D.

In Epist. ad Novat. Lips.

Comediam Mori cui index viride scribis esse apud
Plantinum ut edatur: mirabar hoc illum aut me aut
te celasse. Si quavis, vellem illi comedere alas inter
villas ne citius quam usus est evolare. audio inesse
quendam ruf.

Ad Charitillam Stellam.

Qualis Thesea quondam leuitate relicta
Plorabat profugas Gnosia uirgo rates
Ingemis, et lachrymas fundis mea uita peranni
Et me crudelem me profugumq; uocas.

Audit ad aethera plorantem Iuppiter arce
Iteq; dolentem inter sydera clara locat.

Non quod te solam liqui Troesemius alter
Seu me crudelem me profugumq; uoces.

Sed quod diuino Stellam dignatus honore
Te facit ipse tuo captus amore frui.

Quo Charitilla fugis Ioue Stella tonante superba
Iam te crudelem te profugamq; uoco.

Non ego destitui profugus te in littore solam
Sed tu me solum in littore destituis.

At tu depulsam coelo Saturnia Iuno
Tange semel profugam restituaq; mibi.

Ergone despicias nec me mea Stella moraris
 Et tibi sum uili uilior Iriade?
 Et tibi iam charus quicumq; est iste uidetur?
 Inuita ut nobis Cypride dura sis?
 Nescis quam auerso retrahant te tramite.
 Et puer et mater nunc ^{coecus} utring; potes.
 Tu licet usq; tuum tentes contemnere vatem
 Atq; tones alte iurgia Scuitiq;
 Ille tuos prius charos inflexit amores
 Qui fuit et primus fims et ipseus erit

Ad Alaudem Ascamiam

O Ascamia sideris

Clari Luciferi lumine clarior,
qua te namq; tuentibus

Cunctis sed miseris lumina amantibus
Ocoecas, acie tua.

Qualis qui rutili solis ab igneis
vibratus radijs stuens
que sufferre nequit lumina mordicus?
orbis lumine redditur?

Sic Alauda stupentes faciem tuam
Amantes miseros privas

Non solum ducibus lumimbus uie
Sed quo mentis acumine
Inseruire tibi ut complaceant student,

Sane mentis ut impotes

Nulli sint ubi, nec qui solidi, sciant.
foelix hic ter et amplius

Qui non solum Picuit cernere te semel)
Contraxit rabiem sibi

Liber Phreneseos mille periculis
At multo ille beatior

Cui leto eueniet Cypridis alite
Dimissa querimonijs

Tandem flore tuo uirgineo frui

Ad doctissimam virginem Camillam

63

Morellam.

Parente uate que Camilla doctior
Cheli superbis aurea,
Viragines tibi nouem puellule,
Choragus et puellulis
Appollos sera quod stupabit unitas
Locum sacrum biuerticis
Tibi dedere nam tuo crepante pectine
Silent uiragines nouem
Silet gringud ipse dux uiraginum
Chelisque sueta nauseat.
Tuamq; inuisitatam eburneam chelym
Stupent, et unicam colunt.
Quod o Camilla fama prima Gallie
Decus tibi par est quod o
Tibi manetq; fata post edatia
Honoris atq; glorie.
Nequit profecto musa nostra debitam gloriam
Tibi referre debitam.
Sit o Camilla sat per orbis ultimos
Tuam sonare terminos
Chelym, suauē garrula sonante qua
ferire te alta sidera,
Biuerticisque gloriam nūq; unicam
futura secla cominent.

Ad Marianam Silviam

Non bene crede mihi tibi Silvia cognita forma
Quem merito Idalius ipse stupescit Amor
Nullius inflatis cum incedis conscia fastus
(Vtque alia) nec tu templa superba teris,
Sed tibi vulgares sermones cedere mens fert,
Quis reddis miseros tu tui amore mori
Iraſcor uobis, Basilisca, Scolimbra, Janilla,
Quas uestrum ignotas forma superba facit,
Credite non uobis, auratum sed tibi soli
Silvia cessisset pulchra Dione malum.

J. h. Moras

Ad Bryseida.

64

forte tuos uidi mellitos inper ocellos
Qui rutilas flammis et sua tela gerunt.
Et rubini, obstupui, tremulis vox faucibus hesit
Et placide dixi iam mea Stella vale.
O mihi si usque tuam contingat cernere forma
Cuius ad exemplar Belgica tota rubet.
Maxima Bryseis semperque stupere vetustas
Nec dedit aut quod nec postera secula dab
O mihi tunc uersus qua mollis in ore ueniret
Magnaque quam de te surgeret historia.
Parce mihi uolucer sancta cum matre puella
Non sunt digna oculis talia uisa meis.

Jh. Morus.

Omnia vincit amor et nos cedamus amori
 Vest umbra Vestigium
 Timide qui rogat docet puellas
 virtutes admittit
 Alibi magis timide nosse vult

Post tenebras lucem sine fortuna spero regressu

A large section of the page is filled with dense, illegible handwriting, likely representing a musical score or a highly stylized text. The script is very compact and difficult to decipher.

63
NABOTH TRAGICOMEDIA
SACRA

ex iii reg: cap: XXI

Acta Ultraiecti.

1571

Personæ Dramatis sive actorum
nomina

Achabus rex Israhel.
Jesabel regina
Sammares { satellites
Anpelotes {
Rebecca {
Sara { pedissequæ
Dina {
Sespha {
Elias propheta

Prologus seu Argumentum
Senary Jambici

Nabothus Israhela habebat vineam
Achabus hanc contendit emere.
Bona a parente relicta recusat vendere
Quare animi angens alter abstinet cibo
Atque morbum simulat, rem uxori indicat
Fictis fides peragit reum, ac necat
virum bonum, politurque Achabus vineam.
Ab Elia increpatum ^{facit} perit.

Prologus

Eiusdem generis

Quam nunc sumus comedurum acturi, vici
 Cives, satis notam quod diximus
 Qui literas vel legunt sacras vel ab
 Alio antiquum audierint: nec nos quidem
 Ab more nostro transcessum culmen (ut ferunt)
 Recedimus. Nam, ut nequaquam sufficeret
 solam iuventutis linguam formare, ni
 putatis accidat etiam studium, immo in
 procedat hoc illud: ita ne vtilius, aut
 magis necessarium, quidem esse profiteor
 Quam ab ipsa iuventute, etate puerorum ad Dei
 Cultum et timorem, omnique pietatem bene
 Instituta. Hoc qui negligit studium hanc modo
 Nescia se fatiatur erudire, quam
 pietatem docet, sed insuper etiam
 fraudare, perdere atque immaniter
 corrumpere seminarium Reipublice
 Tantumque abesse, bene ut miratur hoc modo
 De literarum studio, permittiosus ut
 patet sit hostis, etiam et curesor nequam.
 Nam finge mihi fuisse traditas satis
 Gnaviter honestas disciplinas qualeslibet,
 Et negligatur omnis interim cura
 pietatis, in non sustulit omnium modo
 Religionem, pietatemque: hec estque malum

Trajan

Atque

Atque horribile fomentum, quo respublicas
plane perturbas, subvertasque funditus?
Age quid tibi profeceris, si filium
Habeas probe instructum, praeclaris artibus,
Humanioribusque disciplinis et siaz:
Non ullam tendat cognitionem, de Deo
De Christo ac mediatore, quantum dicitur
tribueret putati, ac vere religioni, siaz:
Quo pacto veniat Deus sceleris, et nihil
In proximum committatur, cum Deus
Non ultor erit: ac rursus quae sunt praemia
Bonis praeque constituta: horum nihil
si non erit, quid inquam tu profeceris?
An unquam gnati non appellaberis
pater impius? iam quid neges quin sint loco
parvulum omnium moderatoris iuventutis?
Non igitur absurde facit nostri, quibus
praecipitor, dux et imperator historicus,
Si & literis sacris et libris biblicis
sibi delingat non fabulas, sed historias
Atque in theatrum proferat, uti non modo
Nobis sed omnibus prodesset publica.
Eam si apud vos gratiam invenire poterit, for-
sitan sibi satis placebit, atque arguetur
Vestra benignitate postea plurimum
Etiam aliorum industriam. Nunc qua nonam

Nob

Nob desmo Comediam adferimus vici
 Et spectatorib optumi cognoscite,
 Et cum silentio extra studium datu
 potestatem de integro agendi fabulas

EX 21 cap: Reg:

ACTVS 1 . SCENA 1.

IOAS , AMELECHVS . Comici Senarij

Quid hoc rei est, quid esse dita Amalege mi
 sic exterorum viribus nob attieri,
 Quasi porro nullus Israeli sit Deus.

Amal. Au frater, istud in animum si modo sapies
 induceris; nunquam putare aut credere
 venit Deus, et tam vivit in Israeli quam
 vivit anima tua. IOAS Sicine ego nos prohibeo
 Et exterorum iniurijs passim obici?

Ita cuius aui nos tandem deventurum
 (heu) tempora? hostis imminet labus: m. h. e.
 Tutum est ab his, quis nostra redita est salus
 Et a quibus orare sperabamus posidum

Et ad hoc tibi vivit Deus in Israeli? Amal: Mi
 Homo tempera te paululum, atque ad me tibi
 Hic differendum attende paucis plurimum
 Te servare demonstrabo, si aequis auribus
 Patienter audias. IOAS. In hoc me totum habet

Amal.

al. Miraris, et iam desinas mirari;
postquam illa pleni auiditibus quae sunt mihi
Dicenda, quo faciam fidem tibi de quibus
Dubitad, ut aliter atque sunt dudum accipis.
Istuc iam nunc sum, tu fidem face ut sciam
sed si tamen licentius quid dixeris
veniam dabis, lapidique ductum idem hoc erit.
Te frater hic securum ab animo esse iubis;
sem patribus quae lata lex sit, primitus.
ut si deum colamus Abraha, atque et
Adhucamur soli in aenum, in die
Inferuamus aliis et aliquid, fore
ut obtineamus pace terram publica.
Audire mecum Amalige mi, at quid postea?
Lex ista dormit, dormit et nosse debet
Quam puritate sese coli voluit, magis
notum est tibi quam ut explicare debeat
Hic ille zelotes suam qui gloriam
Non alteri patitur dari, nunc diuad
Errare nos videt in vias: quae gloria
Doctur ipsi, qui cultus, qui demique
Honos obique deferri dno extis
Videt, patiturque etiam, et ut res est abstinet
Adhuc feret. Verum hoc malum est in regibus
Et quumque duobus maxime a quibus certe stat
Et publica et priuata res dependeat
Exempla dicam si velis non pauca: sed

Et

Et pauca quae non admodum sunt mīpera.
 David patre nostra quam et integra doli
 Labisque mente semper ambulantur
 Coram deo timore opinor, illud
 Sed liberi atque liberorum liberi
 Defecerunt quantum et a parente, et hoc timor.
 Solum alium dno sacrum fecit. Ad deo
 Humana natura ad malum proclinet q.
 Roboamū suū filius potentior
 patre (falso ut ipse suaserant) monentibus
 Bene minimis arguit: at populum patre
 si virgo occidisset, scorpionibus
 Casurum se duris profusū est palam.
 Hieroboamū aureos statuit duos
 Regni vitulos, ipse quibus populusque hūc dno
 Adoleuit, utque altare vrad patris sui
 Reliquit, hūc ita deseruit legem dei:
 Hic magna tum regni moeret vastatio ac
 Varij tumultus, quale et in sequentibus
 Demde regibus videre est non minus
 paucis quidem scriptis, quibus regnantibus,
 pro stetit regnum fraxit et floruit
 In pace laeta tranquillissima. Io: Autumab
 Non male Amalico, et vero simile dixeris.
 Am: Tūc vero ais simile. Viuit dominus magis
 Sunt vera quam quae tū patre verissima,
 An te fugit quod horum obidit

Aze pio regi, Attamby per spiritum
Dei uniuersoque populo olim dixerit.
Dominus adest uobis, quia istis uob cum eo.
Si quis fuerit illum, in bonitate ait:
Sin defuerit, et uos ipse deseret,
Aze uobis in dubio succurset amplius.
Jam uero ad hanc nostram aetatem descendere
Quid attinet. De uero multa dixi
Non habeo. Ceterum hoc scio, quod calamitas
Fundi nostri omnis unica sit Izabee.
Rem frater ipsam dixi: at mustanda sunt
Istae, nec imprudenter alibi effluat:
Fidenda non culpanda ea est iniuria,
Nam sicut ipse uisus est putare, nos
Nostrae et parentis talia abunde meruimus.
Cor regis in domini manu; atque ubi id uolet
Quae dura sunt et aspera sunt mollia, mitia
Sed hic quis est, quem in ultima re conspicor
Regionem quisquis est ad nos tollit gradum
Jam comprimenda uox est Io: quid metuis miser
Nabothus est cribulis ille nostrae,
Bona deus, homo sic antiqua uirtute ac fide est.
Ne eiusmodi iam nobis magna ciuium
penuria est; & hoc mali quicquam nihil
Est publice ortum alio ubi. Quam mihi gratulor,
Quam etiam in fratre talis reliquias
Hic uideo. Sans nunc uicere libet
opteamur hominibus ut conueniamus. Am: placet

Scena.

Nabothus Amalegus Ioas.

Sunt fuisse vinas alibi ad eos
 Quidem fecerit, ut quotannis culcos
 Mutare debuerint, fractisque veteribus
 faceret novos, et vasa torcula ampliter
 Augere: Quod mihi idem faciendum erat breui
 Si ut annus hoc est, et soli nostra molem
 paterna bina sic suas propagines
 profereat pergit, quemadmodum facit facturus
 Sed gratia est deo omni cuius vultus
 benignitati asperabo, quicquid sperat est
 In festis non ulla est auctoritas,
 Vno ore quod recte homines passim dicunt,
 Et me beatum praeferant: laudant me ad
 Fortunam, ut pote qui talem habeam vineam
 Sed cura non deficit tamen. fit scilicet
 Lepastinatio, restitibilis ut fuit,
 Dum rusticantur alij huius ruri, huc ego
 me confere, sic ego me et illam securo.
 Quando satur sum, rorum harum, civitium
 Huc commigro, solum in hac me oblecto, si qua foret
 Animo aegritudo domi, peregrinae oblecta sit.
 Nabothae saluus es. Nab: salueta et vos viri
 Fratres Io: Videlicet tu dispreis tua
 De vincta teneam Nab: fit more hominum quibus
 si quid animo rarum est, qui vdo est et natat

Am.

v. quae

usque in labris summis. Am. ne fortunatus es
Quis sciant habere tibi. Sed tu Nabote dic
Todes quot vini dolia, et quot serias
tibi reportat vasa in annos singulos.

vab: Mihi et meae familiae quantum sufficit,
Et quod deinde superest, cibus meis,
Itemque proximis mihi genere parior.
Non tate iniquo precior ut me seruet Deus.
Nunquam ex patre hoc didici meo anxius ut foras
Cura numerum: quod quia plerisque non bene
succesit, verior ne quoque accidat mihi,
Si fecero idem. Ne vobis istud sit palam,
Et identidem constanter asseruimus
Non posse dignas me Deo agere gratias,
Qui me beavit tanta hac beneficentia.

m Nabote mi laudo putatam istam tuam
At quid vetat, que scissetamur loqui?
Honus Deo sit usque, et usque gloria.
Ista indicare si verberis, quum age
Exponito, qua arte, et quibus demum modis
Hanc vincam excolas, ut adeo sit ferax
praeceteris. Nab: Non hoc quidem negamus
Fratres mei ingenium atque aperte dicere
Vobis: sed ut tempus locusque sit eundem
metuo ad enarrandum ora, que dici queant.
fo: Nihil agis o Nabote, quum nostrum videri

Fraterly

Fraternam aduenire et ordinis vestri Jehudas
Hinc tibi bes fando clabi minimu potes

Scena 3 eiusdem generis

Jehudas, Nabothus, Joas, Amalechus

Beatus ille plurimè fuit modis,
Negotijè civilibus quisquè procul
vitam optat, qui tunc contentus suo
Aliena non unquam spectasset integre
Fraudis, dolium: Qui datam seruat fidem,
Et lingua quod iuravit, iniurata minò
Quoquam ne negot, qui quod furi sibi
Velit, ipsum hoc ex animo loco facit alteri,
Ne plurimò modis beatus sic vir est.

Jo: Audm Nabothè differentem: quam bene
Et quam piu. Si quisquam Et isto ex ordine
Tibi sunt gabes secundum Nab: Itan dicis caue
Vro mi fater, ne tu ad me quod attinet
Fallarò. Inspicit animos solus Deus.

Io: Loquere modestè, et vidis, is nos adit,
De vinea amplius loquendum est

De vitibus ferendis differendum est.

Nab: Fiat age, non fugiam quod verum est proloqui.

Jeh: Nabothè pax tibi, et vobis fratres mri.

Nab: Dominus tibi adsit, vnde ades? Jeh: vnde ego solco.

Am: Videlicet ab opere tibi venis rustico.

Jeh:

Jeh. Rem ipsam dixisti, sed haec ea vita est rustica,
ut antea nonam rebus illam maximis:
Nam expertus fraudis Amalege operatur integre.
Mecator vir bonus esse potest. Sed an
Non cum periculo? Vinum quando bonum
veteris volebant laudare alibi, an non ita hunc
laudabant: Agricola bonum, atque utrum bonum
colony? hanc quisquis laudem meritis sibi fuit,
Amplissimè laudari se existimat.

vab: Jehuda dixisti & animi mihi sententia,

Quod nulla sit periculi securior

vita, atque contentum parvo in agro vivere.

Hic esse frangi, et bibere quoad libet, licet.

In vobis minimè licet, si quid, libet;

Hinc fraudis metusque abest, et omnis turpido:

Hic quidquid est honestum hoc ipsum est utile.

Jo: Naboth quidquam sunt ista ita ut autumab
Minimè mala, attamen quod a rebus confitentur.

Nos nescis ne sis Jehuda, volumus

De vinea eius nosse, que quorum nobilis

In Israele sit, nobiscum una tenet.

Ediffent quibus modis eam colat

ut nos qualemvis nomine arte consequi;

Jeh: Audire istuc Naboth mihi famè admodum
cupio, et molestum mihi sit, aut grave gratum est.

sed et.

Sed et non male accipere de proximis
Quibus si quid bene feceris, factum puta
Domino. Deo, qui scio hoc fieri iubet.

rab: Non de fugio explicare, quidquid noueris
huius, sed ut tempus locusque sit, male
metus: nihilominus vobis morum geram.
Namque arbitros propter vos illos et arbitra
qui adsunt, et si qui sunt et ob consilio mortuos
Et mortuis his verba fuerit. Id. bene putas.

rab: Vultis loqui me qua arte recte vinam
curatur. Et quid nostra accidat. Deus
Vivit et ita de me amat ut non hoc est in manu
hominis: Quamvis tamen laborandum est simul
cum ipso deo, quod scire vultis, quodque ego
proficere possim, paucis animam aduertite
Non omne solum inoprimis serendis vitibus
Aptum est. habebitur itaque ratio diligens
Quae sit loci natura ubi tu vineam
ponas, cui vento, cui solo exposita sit.
Vitem bene enodatam recte diliges
Vti flexuosa ne sit usque ducto
Superius vitem, alligato ut ne stringas nimis.
Hinc per seminum ablucato capita vitium
fodito putatam vineam circum et tibi
Vltro utroque sulcos ducto perpetuos
Quam mox propagato teneras vitis debent
Ornato: veteres autem quam pota minimum

Castro.

castrato, si opus erit, illas decerto potius
dem businis post has praecidito.

Vitis novella tum scator, quando ea,
valebit. At si a vito vincta calva erit

Interposito sulcos, ubi vini radicem ~~scator~~ straz
seras, sed a sulcis remoueto vmbrae et crebro.

Fodito, inque vincta veteri scato ocymum

Si macra erit, ne scito quod grane capiat - ^{lyp}
steris, patias vinatias post addito

horumque aliquid capita curum, ut valeat bene
florere postquam receperit tibi vincta,

Cum pampinato, ne sarmenta eam grauent,
Veni quid est? cur pigo rem discernere,

Quae pluribus constat praescriptionibus.

Restat nunc supersedere his, donicum

Fuerit. opportunum amplius de hisdem loqui

Nam singulatim cuncta complecti minus

Licet, nec si liceret, possem ita ut velim

Sed ut ante dixi, totum id in manu dei est.

Amal. Siquidem ita vis, nro conditionibus accipimus. at

et nobis interim obligatum habebimus,

Fac liberis fidem, vata Ieh. Nabateemi

vale. Io. vale. Nab. valeta vos vni quoque.

Actus 2. Scena 1.

Achabus.

Tranquilla iam sunt omnia in regno meo,

postquam

postquam vxor. mea prudenti nec minus
 graui consilio, quo valit ipsa plurimum,
 Sumptum fuit supplicium de tot vaticibus
 (Ita se vocant) seductos atque impub.
 Et praece omnes hos accitimus quidem
 Dijs aduersarius Chesbitos sibi ubi
 Extrematus est procal regionibus,
 Qui perturbavit vnus inter ceteros
 Totum Israelim, et vniuersos subditos.
 Ni vxor fuisset me sapientior, ut pote
 Quae quod futurum erat caute prospexerat,
 De me et vno regno iam actum esset. Ne videris
 Et feminas consilium dare posse laud malum.
 Nam perspicaces sunt, et multum argutulae
 Multis modis beatus ille vir est cui
 Cordata contigit vxor, et quae callide
 Vicum montem vidit, nec stulte sapit,
 Mula quidem sententia, quisquis sua
 Vxoribus acquirit imperio, locus,
 Tempusque postulare quam videbitur.
 Ni illos vaticibus factos sustulissim
 Et impostoribus illum nequam qui commode
 Nunquam sibi vaticinatus est, in tempore
 hinc vixissim coniugis suae meae
 Me cura perpetua et sollicitudo anxiosa
 Jam dudum confecerent. Etiam nunc iuvat
 vivere

vinum. nunc si potiar voluptatem meam,
meam delicias, illam Nabothi vinam,
Regnum potiar, & estis que mactabo inferis.
Huc accersendus ex templo Nabothus est,
Ligi ut paciscar cum homine, quid fieri dicet.

SCENA II.

Achabus

Sammaius.

Ach. Hec tu satellites, huc adid. Sam. Quid exequi
Rex precipit? Ach. Descende confestim, hinc sine
Mora in fratrem accersere inde huc verbis meis
Nabothum, vel cunctatus ad me ut advolet.
Sam. Sic feceris, sed postea quid dixeris
Causa? Ach. Tua refert nihil, curato quod
Mando. Venire ne voratus conferat.
Sam. Curabitur, sed nunquid aliud? Ach. Non abino
cunctator improbe. Sam. Ne regi rex succenscat.
Famulus mei domini sum, et quidquid amplius
precaverit, paratus ad pro id exequi.
Ach. Mado nihil, quam ad me venire illum tibi
Quem dixi, ab eo tandem pro non? Sam. Rex ab eo, quid sit
Monstrum est? adeo regem prosub imitari?
hoc nemo mitior fuit rega omnes suos
Nisi quod Jezabel vidisset, Job pari
Semper odio idem persecutus est. Summum
videtur comparari ingenium ex romingis
Sui ingenio. Si quem illa laudat, laudat id
quoque

Quoque: illa quem vituperat, vituperat sic eundem
 Vixit plane est, placere qui velit
 Regi, avertat sic Jezebel, et bene sciat
 Sibi suadere res stabilissimas. Femina
 Profecto: rege (ut apparet) potentior,
 Virtus tamen potentissima una est omnium.
 Sed quid? Sem ego puerilem stultus profecto,
 Qui nasciam istae muscanda, nec palam
 Dicenda, Regi quando maledicam meo.
 At veritas premi potest, non opprimi.
 Ibo ergo, et quod iussit mihi, faciam lubens.
 Sed quemnam hominem vides plateam ultima
 Papae? Ille hic est deus, quo mortalium
 Nemo vivit hodie Jezebeli infestior.
 Quem dudum exterminavit Ego periculo
 Capitis, quod nunquam desit reprobis
 Ipsam et regem idolatras de Deo
 Falsis docere nunquam desinit, et patris
 Dandis ingredi. Deas, Temerarius
 Ne est ille homo, qui rursus se periculo
 Exponit, idus nec malo respicit suo.
 Abbo, et quod mandatum est ab ege, id exequar.

Scena 3^a Item Trimetri.

ELIAS

O mi Deus, quid est, quod vivo diutius?
 Quos quaeso in os me miserum famulum tuum
 Tandem referas? scilicet, ut monendo me
 Nunquam mori velis. Quis ipsa Jezebel
 Perimatur

perimere ne utiquam cessat anima meam
Omnes tui prope te occisi sunt. Ego
Solus relinqueris est nosti me domine, quo
zelo zelatus haecenus sum pro meo
Domino Deo Sabaot: quia filii Israel
Foedus sui Domini reliquerunt. Tuas
Aras subvertentur pentas, et nunc iubes
Reverti me in viam meam, ut recta hinc iam
Damascum. Et omnia istae faciam, quae dixit.
Nihil recusis facere, sum famulus tuus.
Sed aufer hinc animam meam ad patris meos.
Nam non ego illis sum tibi melior, pari nos
Nos conditione sumus nati, pari quoque
Moriatur, et si in omnibus scripta tua
Fieri voluntas debeat. Ibo hinc in vias
Meas, quocumque spiritus me duxerit
Neque ad leuam, neque ad dexteram processero,
Quin me vocantem quolibet libens sequar.

SCENA. F.

Aminadabus et Jehochaimus.

Paudentis est et maximi pretij viri,
Jehogaim, sic operam amicus daret,
Ut in concilio, consilio, quod dabitur, sint
Nullae fiant insidiae, at in tuto loco ut
sint,

sunt, mimumus ne quis amorum sibi
 Consilys rapiat spolia. Consultum bene,
 Inconsultum est, inimico si sit usus,
 Si quod tuum est consilium, ille hoc rescivit,
 Quod adus mi frater, tibi dico, quae bene
 Dudum monui, in tui senatu praetoribus
 Vti maneat, ne inimicis aucupetur hinc
 se scire sibi quod utile sit, tibi nociat.
 Recte mones. Nunquam equidem usum (ut scias) sui
 Secus arbitratus, Aminadabe, quod probe
 Longo usu teneam, in vita experiri esse vtilis,
 Nescire quod scias; non audivisse, quod
 Audivisse. Profecto qui etiam bene
 Viveret bonam, oportet sicut plus scire
 quam loqui. Amen.

Jeh.

Rem tu putas iuxta meum hoc sic dixeram
 se consili quid tibi datur, tu comprime
 linguam, mi post autorem et te prodas simul
 Quis scilicet ut est, ne videtur quod videtur:
 Sed misertabo potius, lingua quam sciat
 Te in exitum magnum malum non credito
 Et nostri pariter spolia capiunt auribus.

Jeh.

Quid istud est verbi obsecro? Am. Taceas quod
 In omnibus bene praecipit. Nam in quo loco
 Nos simul omnes, sine rem tu publicam
 seu propriam tractes, quid attinet loqui?

Quam

Jeh. Quum sit magis notum, quam ut exprimi oporteat.
Sed. Am. Adabe, etiam atque etiam tibi vult
ne quom monis prudente, ipse periculis.

Am. Quidnam? Jeh. Quia hoc quod consulis bene,
tute ipse non facis. Taceo namque quod vobis
vobis tacebis ipse primum. Am. Ergo nihil
opera dabimus amicis, nec iuvabimus
bene consulendo, bene monendo, si haud licet
se ipsa. Jeh. Quia hoc quod consulis bene,

Am. tute ipse non facis iuvabimus, sed nosse quid beatus.
Scio et capio. sed. mitte amicos quod datur
consilium, et in republicam, istud ego volo
tutum esse, ne sit consultori pessimum.

Jeh. Liminari quis quod est minimi decet.
Sed intro eam, ne quis hinc nos audiat,
et quod volumus sapere, tunc nob maxime
in vera re desipiamus. Am. Bene putas.

ACTVS III. SCENA I^a.

NABOTHVS, SAMMAIVS.

Nab. Am. vocare me sibi regem? quid est
quod me velit? Sam. profecto nescio.
Hoc attamen scio, me missum ut te accerserem.
me accerserem. Rei quid est? quid est mihi
tandem negotii cum rege? nunquam ego
fesselli? an obtuli tuique iniurias?
An ortum est a me facinus indignum, meo

generat

Genere? neque n. unquam admiscui negotijs
Me regis. Quid ergo tui tandem vocat

Sam.

Nabothae causam nescio. Nab: Am' viri? Sam: ut aio
Id quod scio eloquor. Nab: Sodes quid istud est?
Fac me ut sciam, rogatus quid responderam?

Sam.

Tu quid responderis. Nabothae tuum scis
Quom' ipsum tute audieris. Si non credis mihi
Dabitur tibi usurandum me nescire quid
Accesseris. Sed ut me astare tibi vides
Pedibus, ita pedibus ipsum veni iussus ab
Rege ut Nabotham ex Jerahme accesseram,
Et sascitanti causam dicere noluit
Rem habet. Nab. Ne iniquo mi frater aro feras.

Sam.

Fors scire vult statum nosstra urpublice
Quis potius ex alijs, qz ex me discere queat.
Equo istud ignoro atque tu. Nab: aut certe vult
Fines veteris nostros & ut hostibus
si forte sint, instructior occurrat fors.

Sam.

An quid sit suus, quantum tu tantundem ego
Scio. Nab: Quid? vultus qui fuit regi, tibi
quando ista mandabat? Quid a. Ego haec nihil
Moror gradum contollere, tibi que congrui:
Quando nihil mali mihi sim conscius.
Regem metuant, qui legibus non parant.
Ego vero neque regem offendi in aliquo, neqz
Quod legibus fuit adversum admisi volens,
Prudens: ut in discrimine hinc me accesserit.

Sam.

am.
Dixit Nabotze fortiter. Scena tibi
Istunc animam præpotum, hic mihi ænius
Est, nil sibi conficere non pallidum
Vllo scelere. Nab: sic sum. Sam. propere oculus.
Ellum tibi regem, ipse opportunè exiit;
Nunc condere et alloqui tuto potes,
postq[ue] sine arbitrio solus prodit foras.

Scena 2^a

Achavis, SAMMAVS, NABOTHVS.

Ne differat morâ Ierachitis illius
Venire qui ætatem respicit mihi quidem.
Nunc ipse idem experior hoc verum esse, quod
Dicitur: Amantibus morâ ois longa fit.
Nam impendio magis Nabotzi tanto vimam,
Quam coniugem mihi, alioqui dulcissimam,
~~et robur in dubijs longe sculatissimam.~~
Illius a si datur mihi potiriis,
Id quod futurum sequis scio conditionibus.
Quis me felicior vixit mortalium?

Sed decem videt aggradiar hominem suante.
Adito nunc et spem ex vultu concipe bonam.

Sam.
Nab.

Serenissime rex, vitam in pace videre
Tibi et potiri sum deo hostium. Ach. Est tibi
Nabotze gratia, optatus ades. Attamen
Semare tu miteris ead, te rursus domum
Vocauero, aut si quem alium adire volueris.

et tu

Et tu pure tolle sunt gradum. P. Abro saluet
Ricta in culinam, orq. abstergam ego patinas
Faxim ut measque sintant argutias.

Ach.

Naboke non miraberis, nec tu mali
Quicquid putabis, te huc quod accersimus:
Non te esse dicunt bonum, regis tui
per omnia amantem, et publice pte alios
Rei studiosum, sine clamororum edisserim
Ut que mihi et regno meo utilia forent.
Quom tu quidam solus sis potes, alium
Non exptini, quam te solum mihi dari.

Nab.

At esse quidq. possit, mi rex quod et
Regi meo et patri meo ausim, ac debeam
Viro mirari: Vult anima tua, et mihi
Sit, quod tuo a famulo sord potes impetrasse

Ag.

Bonum est Naboke, nec te credidi
Unquam esse alium, ac semper putavi. Vir mihi
Ergo auscultare, quod loquor in rempublicam.

Nab.

Hec mihi Deus faciat ut addat mihi
Illa, auscultare si mihi, que ad publicam
spectent salutem. proinde precat rex loqui

Ach.

Est vincta ad nostrum palatium tibi
Non illa quidem mala, at parum tibi ac tuis
Mihi crede, non venient, dum in for sita ist loco,
Qui regis esse debeat, vicina quam
Ea sit solo regis: ne totus fesset
Qua, est psecratiâ, ob tuam istanc vimam

Quom

Quam possides obmucuret regi suo
Dicant mihi omnes: hem Nabothus vineam
Illam sibi. Regis proximam ad hoc palatio?
Quod et tibi, mihique dederis datur
Etiam modo. Regem postquam intellexeris
Tacei esse apud suos, an non regnum capit
Quantum est calamitatum profecto maximū.
Si ego irascimur, et te, et rempub. vobis
Age transfer huc ad me tuam istam vineam,
Hortum ex ea ut cum laude mihi paraveris
Non nequiorum reddideris tibi, ex meis.
At si hoc minus placet, age dic precium, ut istam
Quanti iudices, totum et tibi resoluero.

At quid taces, cur non mihi denique loquaris?
Nab: Loquar mihi? quid? an tacitam? negare quod petit.
An demum? Arg: quid tute tecum? dic age

Ita: Itaque deus prohibeat, atque tu mihi
Eris benignior quam uti bene velis meam
hereditatem tibi patenam vendere.

Arg: Quid dixit? Nabothae furtive aūs? mihi
Tantum licet ut quod volo importem mihi in
Eona pace? eloquenter desiste, non mihi
Tantum facies? an non? Nab: Dixi et tibi rex mihi
Velligis sit, quicquid patenam est vendit
virtute tuorum maiorum dives
satis, neque rex quicquam meus mihi indiget.
Arg: Itaque ergo deus obstinate, ut nec velis

mihi

Nab: Mibi sane. vel ulla condicione redere?
 Parcat aia mea mirus. Dns, quid est
 Quod amplius dicam: paterina vendit, et
 Virtute patrum mihi quae data sunt mutare
 Et alienari fas equidem non puto.
 hic si quid erro, tua mihi prudentia
 Subveniat, quanto recte animus tuus meo
 et gravior et maturior; da supplici
 Ac forsitan veranti mihi veniam: Ag. advenit
 contemtor: hinc me pati amicus: sed
 Mibi fastidit: indignum o farinus. scelus
 Sed videtur, nihil mihi mori, quam istud pati.

Scena 3.

NABOTHVS solus.

Abijt, deum immortalium, cor me modo
 Circumvenit: hoc enim vobis officium?
 Hoc enim vestrum humanum est, o factu durate
 Immiserabilemque atque etiam dicitur
 Si fas est. illiberalitate, vas ars hoc enim
 Credibile, et hoc enim memorabile est sicut
 Immita ruquam tanta libido & regibus
 Istos licet impuni, et de modis
 Advenit ipsi comparant sua comoda?
 hoc usque inque factum, neque pietu et stat neque
 scriptum vllis in poematis; hinc suis
 Aperte ita infiduari: Quis videtur misere
 Nam

Nam quantum ego intellexi eius sententiam
Non desinet, quin quod petit sine a me auferat.
Quid agam, aut quid consilii capiam? Tandem equidem scio
Hic si modo obsequor, mihi quod rarisimè
Amisero: Sin repugnans, teste eius minas
Accesse in vix sentio, quidquid est malè
Metuo, ne hæc res in hunc mihi consistat malum.
Quorum ralhidi me adortus est? Et publicum
prætexit sibi commedum? Sed in meum
Dominum esse nolo iniuriæ verbis meis
Omnis potestas a Deo est, puto tandem
Retinere me posse id quod habeo, laborem quod
partum est patrum meorum, ut ne peccem inq.
Deum mihi effondam, regis libidini
Si non resistam, illius fugæ minas
Non potero, periculumque non dubie meo
capiti imminesit, At quid est? quid postea
præterculam et peccatum vel homini potest
Gravæ accidere, quæ dux a me abire procul scio
Mentem quietam et recti conscientiam
Quocumque res tandem cadat mecum sine fican
Quod unicuique est rebus dubijs solatium.

Scena IV

Rebecca. Dina, Zelpha.

Obsecro si hoc non est, mea tui imperium pati
præterius omni equumque? vel nullum est, vix per
Certe est. Din. Soror non autumas malè, vname ip
Jesabel cui tot viri, atque foeminae
per fas

per fas, nefasque adeo, infirmum debent
 Reb: Cur nos domus exturbat? et cur nos facit
 Regi bono infestas? Quid immutato sero
 Nos negligentia insultat? an sedulo
 Quia nos minus sumus nra regem, malis
 Qui nunc valet ideo procer nos debent
 Indigna certe patimur, an nob abicit
 Habetque durus, q misersa nihil poter
 peccare suum in maritum, quem tota occupat
 Istucine est arcescere uxorem, hteram?
 Ve subditis quorum regi uxor impizat.

Dim: Causa sero patesc minus nostrum in genus
 Na Nos femine sumus sed ois non tamdy
 Equo male. namque altera prior altera est.

Reb: Sed ut loqui videtur, ois sunt male

Dim: Quid vis tibi dicam? mala nra, mala mulier
 cui si qua contigit, na ille est miserimus.

Reb: De ferabilis ingimo in uro alias
 Omnes maritus quotquot inquam nupserint.
 Viris suis sunt equi ad nosse ois; nihil

Ha pisi labent quicquam, uis quid imperant,
 sibi dum explant suam libidinem. Dim: sed ser

Nos colloqui parum dicit, q femina et no
 Et nos sumus. Reb: hoc plus ponderis quod dixim
 habet puellas adhuc sumus, metuo laud parum

Ne qui marita et nos cumus, nostris uis
 Simus futurae nihilo meliores: audet

Omnes qua lege nascimur uim ad malitiam.
 Genus superbum est mulierum, nec sibi temperat:

Quod

Quod odit, odit nimis, et quod amat, amat nimis
medium tenere nunquam didicit femina.

At Zelpha quid sic strumata exit foras?

Dim: Quid fuimus, expulit dudum nos cedibus,
Nimirum et sane scicit, idem sic solet

Zelp: Quis hic queat durare? tot probra obijci
Aiam immerentibus? Quid? una febrile
Totumne regnum hic possidet? Regi mali ipse,
Et non licet nobis hinc opitulari?

Quid faceret alij; si suo fueri bene
Non ipsa sint vno? hęcine regis hęc ipse?

Dim: Audim Rebecca tu illam, Reb: Amabo te tace
pergat loqui. Dim: potius vocem quidquid ipse

ut restitui noscamus. heus Zelpha hęc adis.

Zelp: Quis nominat me? Reb: Quae te amant hęc respice

Zelp: Ira animi agitudine, ita me quoque feruet Deus
vix vix ubi sim: unde aut qua daret, scio, quosne videam

Dim: Quis te pepulit foras? Zelp: Rogitas etiam agendum

Quis vos? nisi subduxisset vos illius

Manibus mature exegit sane vos ea

Maestisset lumbisragio Reb: Atque adeo videtur

Zelp: Si non fuisset iam foras tota videretur

Bona mulieres nullibi sunt factor, quia

Alia alijs semper peiores sunt, sed an

Quisquam sceleriorum vidit vspiciam

Quam haec est Zephae Reb: Idem nob diximus

Zelp: Ante. At quid post nostram fugam tibi accidit

Vidi nihil quicquam fieri, inquam minus

ut rege

Ut rex sese male affectus se in lectum collocat,
 Accurrunt viri pariter et feminae,
 pro se quisque sedulo faciens, quo vix
 Rebi appetitum levaremus Vix
 Saluberrim: sed frustra: nam veniunt
 Quidquam futura: | Ego mirarum rerum satagere
 Jerabel haec nunciat nescio quid, ille
 Extremulo fuerit, omnesque Exturbare adhibet,
 Postremo in me corripit baculum: ego huc statim
 Foras profugit. Dix. Sapiens Zelpha ut nos quoque
 Sed mero eductus, ne si fabularia nos otiosus
 Nos otiose offendant hic ante ostium
 Nos iurgio populo differat, aut verbera exiat.

Scena v.

Jerabel, Puer, Agabus.

Proh di immortales quod genus hoc hominum est: itaq
 Unum omnibus studium esse, acque ad nos facere
 Mibi. maritus aures loquitur nihil,
 Quidquid rogem: quae dudum quam mihi commodis
 Solent esse moribus; pedisseque nunc
 Fugiant, fugit quantum et decorum in aedibus.
 Et quae (malum) haec est coniuratio? quid est,
 Si non indignis haec est contumelia.
 Finieram hanc ultro ad virum nunc deferam,
 Quam si probe novi, oes debitas dabunt.
 poenas (ita non mihi amoris fastidit proventus)
 Omnis ad aeternitatis redigam per terminos
 Et cum malo multo maximo capitis pedam.

Qua.

2car.
 2car.

Qua illum arte tractabo. Squid loy calles probe
Adibo, et quia animus agra est, subblandire
Blandiloquia, si fors expiscarum quoniam
Quid sit mali, quod ita hominibus cruciet modo.
Blandiri etenim illi equum est mihi ut duret diu.
Quid tibi sceleris heic est obambulatio?
Cur regem deseras. P. Rex o Regina me
Foras pepulit, aditumque ad se mi interdixit. Sraz

Jez.

Abi hinc in multo maximam malam crucem;
Mi vix, quid est, quod sic aversus sis mihi?
Cur ad parietem a me vitis faciem tuam?
Tantine amorem mutuum nostrum facis?
Siccine me amas? O Jupiter obinam est fides?
Dum ego tuis blanditijs nimis quam sum obsequens,
Patena caris demens, tu me interea laci
Exrensque desensque, ac mi marito, quid
Facis? (misa o voluptas, o anime mea
plusquam dimidium, aut si quid esse carius potest
Potest mihi, ad me respice, dic eia quid est
Quid de tempore tantum oro meruisti. Quid est
quod per dies longos tristesque noctes tu Sraz
Crucias? marito mi, quid animum angit tuum?
Nullum remittit tempus, neque te respiciat.
An quisquam homo est, qui maceret se media?
hic tam gravibus questu Job, me saltem respice.
Aqabo

Agabe. Achabe, quum dēbun, mihi loquere
 tunc obsecraſte animum tuum. Me ut mori velis?
 Certum eſt n. mori, niſi quid tibi ſit mali,
 Apertis apertis. Achab. Vxor hui, miſa. ſer. quid miſa
 Vxor, tunc deputat me uxorem, quom. tantis?
 Ne te crucia, atque id quidquid eſt, fac me ut ſciam
 Ne retice, ne dēbere, crede, inquam, miſi,
 Aut conſolando, aut conſilio, aut ut iuvato.

Achab. Ach. ſer. Quid ach ach. Lacrimante poſty, coniugii
 Concinnas tuam, aut doloris cauſam, diſſerere,
 Aut mihi ſupremum dic. Ach. Vxor miſa deſine
 ſcitare. ſer. Si me melius bib, non deſinam
 miſi dōticum diſcrete expreſſis quid eſt,
 Quod nunc animo tuo agere ſit: nam quod tibi qd.
 Agere, hoc idem miſi eſt diuidua. Ach. Me mei
 Vxor, pūdet. ſer. Quid iam? Ach. quia me ſpernit miſi
 Contemptus a meſ, non eſt quod dicitur;
 Vinam. ſer. Quid utuc obſecro eſt? Ach. Scin binam
 In ſeriale eſt, ad noſtrum palatium.

ſer. Scio, quid poſtea? Ach: et ſanc Nabothi eſſe. ſer. Et id ſao.

Ach. Hanc ego miſte deſidero, et non ſabere me
 Hanc crucior animi. ſer. Quid eſt cur non tibi
 habeas? An eſt quiſquam quidquam Regi ſuo
 Negare qui auſit? Inſeſtum perdat caput;

Ach. Nabothus eſt, qui me pretio meo gratia
 poteſt adduci, ut iſtanc in me tranſſerat

me

Nec homini videor ullam facere iniuriam,
postquam comis tam voluitis emere legibus.
Sed quid opus est verbis? sic promittentes
Respondit. Vinctam meam tibi vendere
Nolo. hoc tunc credibile? hoc tunc est tolerabile
me tam esse isco dcm? ita quoniam habent ludibrio?
Mori me malim. Ier. O Rex diabolaris precij,
Insignem vero columnam Israheliticam
Imperij. Sic me summus ille Juppiter
percat male, ut te nunc odi, et me tui
piget, pudetque: nauticam bibere velim
pre quam tuis posthac parere iussibus,
tuam pati vitiorum ut nauissimam.

Ad: Quid ergo nunc mihi autor es coniux mea?
Ier. Abi sis nescis hoc homines miscere, Sraz:
Sicut tuam famam bis unquam tue
superasse vita sospitem et superstitem,
ita te obtestor tum pro tuum genium et deum
perque illam, quam tu amas me coniugem tuam
ut esse percat, quidquid infestum est tibi,
mihi viri, tu orbem hactenus sacra spiritus regis
Patris parentis, quod nomen est, scius peto.
Tollantur hostes esse suspecti tibi, et
Quantum est viciorum, qui fouit spes exulam.
Surge et cibum rapis, itaque animi seruis et
hic me vide, saxo breui istanc dimidam
ut occipit suis ingratibus. Surge Sraz
modo, ede et bibe, obsequere auro tuo, me: ob
tantillum

Tantillum defraudantis geminum Lunam,
 Tob. Et potero, siquid in te industus est ago
 Vxor fac potiar, neq. n. aliter quiduro.

Scena 6.

Joas.

Amalecus.

Præfagit Amalecus nescio quid mali
 Animum mihi. Am. Quidum obsecro fratere Joa?

Joas. Quia in hunc diem coram nuptis diximus
 Vultibus ut edyssetaret de vinea,
 Quo studio quidque rura ne sterculis fuat,
 Curanda sit. Dies abit, nusquam ipse homo est.
 Neque scio quid dicam, aut comitem si fidei
 Fidei fuisse ipsi putant, vixit hactenus,
 Certe spem vult, multo de cetero maximum,
 Adde non vllum plane intemittit diem,
 Quin ad quum consistit venia, veniat.

Am. Ducti profecto utrum, tum autem in ordine
 Nostro sciam scio, an quisquam est æqui sermator,
 Iusti aut tenacior vitæque integer.

Jo. Hunc nunc cæcæ, suspicari quid belm
 Ignoro, nec dicam quid ominis mali.

Am. Apage omnes et quidquid sinistra obudnat
 Vitæ bonis. Jo. Nem ego pitor, sed mali mihi est,
 Ipsum me in foro. ridet, nec domi
 Est, id quod ex plerisque audiri dicunt.

Am. præfaga mihi, quanquam cuique est mali, tamen
 Spero melius, quia ut aduersi quidam accidat
 Nobis: puto a. accidere nobis, siquid aut

mali

Mali aut boni obiectum est alicunde de gurgite
nostro cupiam Ioa. Vir tate id est, cui
velim bene, et quo saluo, salua erit diu.
Republica. Am. Vgo ut sit nostris vite diu
Superstes, nos. Scum preceamur. Ioa. Ita dicit
Modo ne periclitari publicum comodum
Velimus, et salutem eorum omnium.
Non est necesse tempus Scimi otio
Aut pluribus rem persequi, quam tu tenes
Juxta mecum. Sub imperio quousmodi
Viuamus statum, palam est. Sontes ibi
Grassantur impune, innocentia in dubio ip
Et tanti ois mali fons atque origo. Cui
Crede) omnia illa est extranea. Iacob
Que non sinit regem imperare quomodo
Vult, quo modo sit equum, ac vero debeat
Deus sacrestam perdit, parcat tamen
Mibi Deus, quod regis maledixerim
Nostrae, hoccine ip. aliter genas sibi duceat
Vxoribus? hoccine pectat comubia extranea?
Hinc tot malis, tot tantisque calamitatibus
Hinc sacra miscentur prophanis: vrdinis
politici, hinc specturbatio omnis nascitur.
Merito afficit nos Deus, hinc illy lagumy
Rem loquuntis ipsam, verum, hae misitanda sit,
Ne et nos veniamus in aliquod periculum
Hinc contredamus ad Nabothum, si domi est.

Am.

Jo.

Scm

Scena vii

Rebecca

Rem tu infideli; mea soror, cura obsecro
 Fidele & in negotijs domesticis
 caute gravis fluxuam fidem; Sa: O quam dura res
 est, esse aliena uixis, atq; iniuris.

Nam ut nunc sunt hortes, orbis studium est idem
 Opprimere subiectos, superbis pariter:

Eorum an iniquorum impudent, nihil iam pensi habent
 Quicquid colibuit, hoc licere existimant.

Reb: fugi esse nos, tamen & faciles adderet:

Sic conuenit feruire non quidem ad oculum
 hominis, quia est fallax et sepe ingratus. At

Deo obsequantur, cuius oculi omnia

videt, pauca benefactis addit amplius.

Esse sub imperio iniqua, ac mortuosissimas

Mulieris, Ipsa que quiescit ne sit,

Quo facto, quodam dicto opus est. plus est satis

superque, noctis ac dies non sine modo aut

modestia ulla, ut uirgins domum oppleat.

Reb: Dixit soror rem ipsam, sed hoc animum tuum

solutur esse feminas nos & uiros

Cogi sub esse feminis omni, heu extorres,

Cui quod libet licet, & quod ipsa uult facit.

Sa: Recte narreat. is omnis est acquissimus,

Nec hoc modestiorum te altiorum puto;

Reb: Curamus utraque nostra negotia fidulo

Tu intus domo, siquid erit, igo sic et ibi foris

Culpandi in aliquo me simus peccandi.

Nam quidquid est regis, nihil ad nos attinet.
Quod vult potest, quod non vult oportet nos sequi.
Rex israelis est potens, et adest ei deus.

Domini, memor patrum nostrorum. Sa: memor is quidem,
sed an precinde nos memores simus illius.
Dubito profecto plurimum. Reb: An non dixeris,
Nec esse tutum est proloqui quidquid scias.

Sa: Ne sit, licet tunc habere in mentibus, in finem cuius
quod agere est veritas, tuto tamen.

Reb: Licet, mea tamen licet, sed hoc seculum sibi
morem postulat alios, aliam vitam exigit.
Meliora quam fuerit, quondam tempora
Humanitatis ubique plus itam fuit.

Sa: Itan' putas? Reb: puto, sed ut hoc tempus monent
Fecunda missitandaque est iniuria.

Tu perfer rem tuam: quod est in gremio
mei ego iurante deo pro te curabo.

Sa: Libens tuis monitis poterat acquiescere,
si fore quid vero, hortare faciam pro te.

ACTVS IV scena I.

Fezabel.

Ampelotes.

Has tu tabellas perfer hinc quantum potes
Ad fezaelis iudicis, regemque ita
Mandare vos, dic facere, ut tibi scriptum habet,
Idemque ut exequantur absque ulla mora.
Sic dixeris, sed nihilquid aliud vis? Fez: volo

Am.

Religi

Régi in mora me sicut, serus ducas dabunt
 Et velle idem me sero pol addito, ut
 Si negligant, geminas daturas si, sciant

Am: Sic duxco, et quid deinde vis adunxero?

Fez: Gratum fore hoc mihi, sibi que postea
 Regi profecto multo pol gratissimum.

Am: Sic duxco sed nunquid aliud impetras?

Fez: Regem iubere, consistim ut faciant, ex
 Quidquid loquuntur literis: in aliter est,
 sibi imminere crucis, & extrema omnia.

Am: Quid postea tandem? Fez: Tantum est, tu vide, qd
 iusto iubere sic iubas quantum potes.

Am: In me mora vlla non est. Fez: Vade ac redi.

Sed sero? Am: Quid amplius? Fez: Insistere tu cauo,
 Hoc sum reuincas. Am: Quod mandas curaturo,

Bona deus, quam improba res, mala mulier

Tametsi impetram, quod conclusum geram

In his tabulis, non sit mihi dubium ussa quin

Ciuis Israëlis aliquis mali

Actu male concinnauerit, ut improba est

Et regit suo arbitratu, me potest

Quiescere, turbarum plena est, hinc animus

Nam callidam sane viraginem quobis modo

Ego possim callidis dolis compellere.

Quid si tabellas has respicim creditas

Mix quambis fidei, et fiducia, ut doli

Si fore lateat, quid pellatur contra dolo?

Sed

Sed quantum ex ore ^{pat} dicit scelus meo.
 fluctans ut vel cogitare ausim? horum ut
 dicatur ortum ex gremio nostro, facinus ad
 liberale in me admittat? Deus bonus
 prohibeat, ut tantum dicitus in me cadat.
 Sed hoc scio, adventu meus tam illis est
 gratus, postquam has tabellas ipsi egerunt
 quam binis hominibus sunt mortui bonis.

Scena 2^a Actus IV.

Rebecca. Dina. Sara. Zelpha.

Quid nunc Mycastor? quid hinc ego dicam meae
 Matri xxi euenisse? Quomodo infamiam
 Quo comminisci? meum mistram sic furens
 Dicitur die uno extrudit adibq; hinc foras?
 Nescio quis beluam hanc intermixtam tenent.
 O me miseram, quae scintillam seruo
 Apud hanc feracem, cui etsi quod lubet
 Citis quadragis ab uno persequi prope debet
 Curare, vix poteris omni seruitio
 Ut abstinere a conspione bubula.

Sa: Quid est, mea Dina, quod Rebecca trispis est?
 Credo equidem eam pugnis obtusam planissimè

Din: Id quod est est dicit, vide ut male cubent
 In oculos eminentes atque turgidos.

Atatem equidem seruire malim apud bagot
 sisythas, ad effrosque et indomitob Getas
 hinc

Hinc commutare quam tunc colomiam,
 Quos certe citius sequentes beneficio
 Assiduo mihi reddam, qua hanc duram & barbaram
 Viraginem (Saz: Hinc vinctos quos vinctos denno
 Crudo et ferabelum hinc comminata carcerum
 Metuo in roe, ne quam fraudem frausa fit
 Obscuro proprius accedamud, planius
 Rom uti aucupemur, aut illam vocemud huc,
 Ut quequid est mali scitemur. Heus Rebera.

Reb: Hinc: Saz: Ehodum ad nos. Reb: Satis impudico quique
 Bona mulier. Sa: licet ea nusquam fit loci,

Reb: Tu ad nos veni. dic, que res te sollicitat autem?
 O vergarum. o vna mitum lascivie
 Cretationum nunquam vidi mihius
 pol comparatum, quam q' hodie mte nos fuit
 Ego vapulando, ut illa nostra ferabee
 Hic verberando h'quae ambe defesse sumus:
 Ita os pugnis exossavit mihi probe.

Dim: tua culpa Reb: Quidum que hodie h'quae os

Sa: Novi tuum ingenium. Age quid comenizas?

Reb: Duram quambis non sine magno periculo
 Nam nostra si fors perlephone defessit
 Actum de me, et mea pelle et capite foret
 Ego tum ita perieram plane in expectatum modum.
 Dicam tamen: nam plena sum rimarum ego
 Antiquom obtinere, sum mulieris nigrum
 Quod nescimus pulcre hoc celare didicimus

hodie

hodie arce lucente mittit anxia
me ferabel ad Ampelotes domum
citato ut ille mox proficiscatur gradu
Ad reginam, esse illi summum negotium
De re summa: Imperata quam primum exequor
Vbi in palatium venio, in ranaculum
Ire occupo, ibi me prendit puer
Nisus respinat respicere; rogo cur me detinet Scarp
Detineat, aut ex vitium in ranaculum
Quisquam ambulare posse; id est mandatum Scarp
Ferabelis; Ego ut quid esset sollicita non
Lento gradu placide ire perxi, accessi Scarp
Astuti; animam rompressi et ad hiantem rimulam
Orulum admodum videoque ferabelem solam Scarp
Scribentem sigillo regio belluar
Obscurantem. Dim: Quid enim sigillum regium
Nostrum? Res: Vag qua totus vidi fide Leo
Victor serpentem desijit. Sed postea
Spumante ore ferabel oculisque flammis
In hac irumpit verba: In me tribens hoc et
Male conciliatis Nabotse, et regis prebucax
Contemne velle, ego faxim mox istec tua
Mala prebucacia in tuum caput expectat
his dictis mox pedem tulit, et contulit
gradum? me qua no sat cito fugere poteram
pro ferabz respicit continuo, cor meum

farrus

Facili artem cepit ludicram, et mox ibi, quid hic,
 Ait scilicet est occupatio? quibus
 Modis occupat me hanc artem, At ego nihil
 Nisi exultantia verba lacrimans dicere,
 Illa infinitis pugnis me contundere,
 Tandem ambae, Cassie Quasi ferabellis manus.

Jar: Quid haec sibi volunt Rebecca litterae
 Quis haec Nabothus est? dic mi, te amplius
 misce, propinquum interitum cui appetit?

Reb: Nabothi nomen ignobile est mihi
 At pol nimis velim Nabothum sic mihi
 Dari obuiam, ut mali quod ferabel contra
 Eum machinetur inditium, fardam, sed qd est.
 Quod zelpha ad nos ita habet? Zelph: hanc vos garzuly
 que dicitur Simonis scitus, dicit scit

Reb: Regia sacra parata, vult Deo Baal
 Adire vos, vult, iam nunc sim tollite gradum
 Nisi vobis optatis multo maximum malum
 Vos ite, ego prodire in conspectum ferabellis
 Non ausim, interea temporis domit mea
 Dilatant turbae in angulum, clā aliquo abeam.

Scena II

Elias.

An quisquam est aequi misce, ut ego sum, dicitur deus
 causa tua quot exul peragravi loca?
 Et ne benivoli in ferabellis heri manus
 zelus domus tua comedit me. dum ego
 propterea te curans patria caros, interea loci

Completat

Locupletat ipsa se, et sacerdotibus Baal
Quos afficit amplè et opibus atq: honoribus
Go vero tuique ois propheta, quos tibi
Fortasse adhuc seruauerimus, misera fame
mesca nimis conficimur atque inedia
Longa tabestimur et, o, macitudine
Mactissimus: sed hoc parum est, magis hinc
cruat tuos meritis, cultus tuo quo
Qui non debetur, esse impenditur
Baal, et more gladii ois illi cadunt
Quotquot populum impetato quibus redarguit
Studentque miseros retrahere ab hac infamia.
postulmo quod gravissimum est, et maxime
Hos torquet ita verbum tuum ludibrio
Esse, ab regis militarem usque ad cacuta impium
ut nino quidquam commouatur. Sed neque
tot tamque prodigiosa signis editis
Momi, respiciunt, nequidum ad te bene dum
Vnumq: in fide reuertunt, si hactenus
ut abacta duobus salubris experibus
examinant. Quis non commoueat tui
Illud triumphum, quo nulla pluuia, rot
Nullus, nulla pfectas in terram citarent?
Clasum ita fuit calum. Quis non item tui
Commoueat ille ignis sacrosancti verax
Quis tu ad quibus nostras multabas relictus

Sraz:

holocausti

Frustra.

Frustra sepe alijs proclamantibus Baal
 Sed de his dignum sumptum est supplicium.
 Populus Deum te Agnoscebat, nomini tuum
 Numquam beatus ois ferebant laudibus,
 Extraenam Jezabelem illam (cas) alienigenam,
 Que non dum desinit nos fiero primario
 Et quidquid ^{nois} est tui eradica. Scen

Quis denique memoriam Syros, horum aut ducum
 Quis Bernadabum? quid multa alia non minus
 Digna memoratu solis (ni minus leua sit)

Quibus reddere debeant ad te Deum.

Sed autem hinc ois est Tragedie

Vna illa Jezabele, quam tu in penas et in
 populi calamitates miseriasque sufficis

Ob nostra, nostrorumque parentum crimina
 Tu istud ob, nos miseris quantum malorum.

Et o utinam non duriora miseris

Pro nos bono iure, utpote qui diab tuas
 Patrumque nostrorum plane abiecerimus

Et adhuc scetamur et eorum semitas

Que et primis ~~ad~~ducunt populum tuum Deus

Sed tu tamquam nostri miseris usque sis

Et que est hereditas tua, ne alienaveris.

Scena IV Act. IV

Angelotes. Jehoachimus. Aminadabus

Phaedromus. Joas.

Quid

Quod mundis mei fuit, feci factenus
Vobis tabellas tradidi iussi Scribi
Quod est mihi scriptum, mutatum est sic me nihil
Nique ut autumo mutum: Nam quomodo accipere eas
Ita clausas, ^{sigis} sigis istuc perituli:

Consultate vos quid sitis acturi super
His, qui iam vos nominatis, ego herede nescio
Quid fiet? Am. At breui: absit (mones) ois mora

Jeh.

Jeh.

Amin.

Mora absit. Am: ut quid sine reportibus illi ^{sciz}
Quam mox scitis vocabimur nostri ordinis
Reliquos? Ans: vocate ad vos reuocatur ilico.

Jeh.

Ut audio, fratres res non patitur moram.

Quocumque tandem sit: Rex mittit literas
Non temere herede est, agnosco Regis amulum

Am.

Quid ego tibi multa dicam? Hec est sententia
mea, ut ne aperiamus tabellas has sine
vostri collegio: scripte n. sunt ad senatum

Jeh.

Omni huius verbis, nec frustra. Sic conueno
Et non quidem mali, ipse hoc tecum arbitror
Quoque: Accessimus hinc alios. hinc Phedrome

the.

Quid dubitis accitari? Jeh. Accessit sudoribus
Ab Rege missas dicit. The. Sic dicitur

Nunquid aliud? Jeh. Tantum est, cunctatio nulla sit
Regem tamen vigile quodcumq: est negocium.

Phy.

Istocine pacto convocari iudicis?
Ihan' cellute istam rem accitari?

Non est plane de nihilo, reddiderim quidem
 Habere nos breui ^{zuefus} aliquid noui
 Ibo et faciam quod est datum negotium
 Sed ecce quod uolueram, adsunt in tempore
 saluete iudices uiri. Jo. Quid nuncias?

Ihg. Certe quidem remissis opportune, ibam enim
 Ad uos? Jch. Quid est, phe. quid sit profecto misio
 Ab rege missa adunt ^{Amabile} littere inspiratoris eab,
 cum uostis colligis, uestrum aduentum intus si
 perholantur, vos introite singuli,
 Quid sit rei miror. Sed si quod suspirat,
 magnum malum, ve capiti illius, quisquis est
 Ita quod iubetur omni, nil p̄ter malas
 Magnas culpam mortis, huc concessero
 Post angulum si rem quam aucupaber.

SCENA V

Judicos sive Senatores Jerraelis. Phadromg.

Jo. An tot monstrorum tam ferax sit Africa
 Quam in orbe quot nostro una est hac Jerrabel

Am. Ha fratre, iure me ne dicas talia?

Ami. Bene rem putat quod scelus intentatum modo
 Relinquitur? Quod seclum tandem uinitur
 Corruptius? cui iam p̄e & sententia
 uiuere licet? Jch. moribus intemouentibus

Bonis, cumulo Crecrescunt ubilibet mali
 Domus Immortalium? heuime iubere flagitia.

o tempora

O tempora . o mores ? Atroxq; iniquus
 Quidquam furi ? hoc enim est esse hunc hunc cura
 Regni pro summo Deo, quid credas, aut cui
 Credas ? Hebraeis leges iacent oppressis tyrannide
 Iustitia vni patitur, pro fide ac fiducia
 Dolus malus pro ratione, huius, turpissima
 Lubido, amantiaque dominantur, et genus
 Quodcumq; insanis aut nunc est, olim aut fuit
 Aliis virtus in annis usque gentium
 sunt nostro in orbe nunc firmata omnia .
 Verum autumas, sed missa iam faciamus Ger
 Tu Gabria, istas recita tabulas denuo .
 Renouas dolorem, dum recitaueris me iubet :
 Demeritate singulis solamitudo
 Ierimum, debuit facitote fidere mihi
 Nabotzum inter populi optimates, recte et
 Vicos fenatores, ex his posthinc mox
 Subornate Comicos testes duos
 Qui confutis dolis testentur contra eum
 Falso ut ipse qui Deum iuxta ac regem impie
 Sit execratus : hinc vos capitibus ipse
 Homines, reductumque saxo obrute scelus ;
 Quando ita furi volo . Datum Samaria .
 Verum bonum innocentem utan' damnare
 Capitis ? Id . tali comento falsis testibus
 Verum integre fraudis, animique simplicem
 Hanc necesse opprimi ? O fidem dei, quid est,

Neb.
 Gab.

Am.

Si

Si insignis esse non est tyrannus? Neque tam scio
 regnum esse ferabilem, quam me diuise,
 ut est scripta: Equomodo aut iniquum situm fuit
 An rancia, quod mandat ipsa non flecti facit
 cum regis subditum clementem, ne facilius satis
 Ingenium cuius non plane alium foret
 Ab institutis maiorum suum sed esse
 Hominem abruptum aduersum ad patros Deos,
 Unde eis calamitas et miseria nascitur.
 Mandat ubi mandat, quod docet ipsa conficit.
 Gab. Ergo vni proceres quid arbitramini sit
 In re faciendum? Ama. Id quod monet maiestas
 Crimus ministeria iniquitatis et Baal
 potius quam in rapitibus veniamus periculum
 pro certo a hoc vos nosse volo, ut si non ita
 Fiat, putetis et templo vobis crucis
 Prestat mori unum, quam tot publico vni
 Adhuc utilis. the. pulchre, sed infontem mori?
 conceptis verbis quid diuinum iurauimus?
 Quid formula loquitur? Videte iudices
 Act quid faciatis. Non iudicium et enim
 Excetis hominis, verum domini dei
 Quod iudicaueritis redundabit in caput
 Vestrum. Sit ego vobiscum Domini timor,
 Et accurate ut vos dicet facite oia;
 non est n. apud Deum Deum vel vlla
 Iniquitas, vel personarum exceptio,
 vel

Vil mundum cupiditas; nec gratia
Nec pulce, minusue, metube hic villo feceritur.

Jo. Ita est, At legi non parat necessitas
Nunc certe ad vos ventu est, qui ut quing(inquit)
Quando ut volumus minus licet. At. Stucconi putas!

Nehe. Ego ampliandum censeo, id difficultus est,
Nec citra animam dispendium fieri potest.

Jo. Multa accidunt hoi in vita que animo facit
Inbito, quod si mi facit, timet malum.
Quo hac res sit in loco videtur. sic puto:
Regi oblectari magna certe inscitia est.

Gab. Demne vos censebis? sed maxime. Gab. placet.

Phed. Non hic steti frustra: proh que et quanta audio?
Hecceim prudentia est respicere in Israel?
Et hocceim est iudicium sincerum et integrum?
Ad me certe nihil attinet, esse vident.

Actus V
scena 1^a

Joas

Gabrias

Gab. In Gabria usque tarduscula venio
Videor venire stes, non venio tamen:
Nam sat cito, si sat bene, quod vulgo etiam inquit.

Jo. Am' tandem? an inuis periculum in mora
Esse? usque tu cessator id est convocata
Ad te quod oportet: inprimis tamen
Fisum Nabokum. Gab. hem tibi Nabokum
Non sperantur. hi curant rempublicam

vix

Jo. Dix mihi fides hoc compendium quidem.
 Tuus ludis in re sera? Gab. Quid ego tibi
 Vis multa dicam? Distidens rari in via
 Ut sit magis cogitari. Non placet mihi
 Negocium. Jo. Nec item mihi, At obsecro quid agas
 Viget necessitas, cui resistere

Sane admodum est difficile. Gab. me iungas tibi
 Nunc parrigo herbam; sed nihil video novi.
 Sic res ferunt mortalium. Jo. Et na prope
 Adfuit, Nabobus foris ne quid audiat
 Ne consilium se et inceptum verum fiat. Scar.

En post ieiunium alacres adfuit, et parant
 Confessum. Gab. At Ab Nabobis mi se tu scias
 Que in te futura exempla sunt acti quidem
 huc iam visus. potius te ab dab miserum raras
 latebras, aut aliquo in exilium profugias.

SCENA 2^a.

Amalechus, Nabobus, et senatores alij.

Quod ordini hinc noster factus fructum sit
 totique Republice pro viri bene est
 Nos hic frequentes et alacres venisse post
 Ieiunium et preces, et hinc concipiam
 Multam magnam spem confore, ut bono deus
 Cuique nostrum ea in animum suggesserit,
 Quae pertinebunt ad utilitatem publicam
 Et ad bonum cor. Nab. hoc spero quidem.
 Et nos idem speramus. Gabria scis iube

Quinquem

Quemque assideret debito loco & ordine.

Gab. Vos occupate vestra loca; Nabotze tu
sedeto iudius inter hos, nam dignus es
vab. Et quae domus patris mei, ut ibi ego sedeam?
Non faciam. Am. At Nabotze quod datur tibi
Honoris accipe. Nab. Inuiti facia quia
vultis. Ama. Loquamur nunc senatoribus viri

Quae ad publicam spectant salutem: quid boni,
Malum etiam nostra haec habeat Respublica
Curandum, n. qd. sint facta tecta, ut omnia
Ne morbo, aliquis aut latens vitium sit.

Jeh. Mecum facis Amalege: At vnum porro adhuc
Restat. Ama. Quid istud est? fac nos sciam. Jeh. Et
pretium operis immo vix metisse, ordire.
Ab his negotijs, quae spectant ad Deum
Et ad regem: post interibi veniemus, ad
Alia. Ama. Optime mones, si quid quid habet, age
Nunc prostrat. Mis. Loquar cum pace bona omnium
Quom habeam inter hic iudium, venire aliquot mihi in
Via obviam: scelus indignissimum narrant

Somb. Quod istud obsecro tantum? Mis. Quod non potest
Facile expiari, et quod malum dixerit
Hinc esse tollendum, ut Respublica salua sit
tam immane quae istud? Mis. Si quod scelus impium
Iste certe maxime. Nab. Ad Deum ne pertinet
Regende? Mis. Ad utrumque. Nab. Factum est indignissime.

Am. Hoc quid sit? Jeh. Nescio. Mis. non ausim proloqui
Sed praeforebus astant qui expresso dixerunt

et

Et argumenta dederint, quidquid dixerint.

Ama. Hos Gabria huc accersit, nobis siste vos.

Gab. Curauit illicet actum est, rem ne agant. egodum
Adeste vos. huc ambo nunc conuadite.

Test. Nos adsumus, patres patrum scripti, quid est
Quod impetratis? Mis. Quod dixit dudum mihi,
Agite hic idem apertote aperte pro palam

Test. Honos huic concessi, ac nostro deo
Nos esse nouimus, qui dixerunt male
Regi & deo. Sacrauntis conbitis utrimque
Et impio blasphemijs contempserunt.

Zorob. Cedo quod est, et cuius potentis, qui ausit hoc?
tantum scilicet grauitate puniri se iubet

Test. Quod diximus scilicet intra vos est, nec foras
Querite quod intus est. Ama. Faxit deus ne sit
sed admiramur vos rapit, nobis uerum ut
palam indicetis, ut quod intus, fasque dixit
Nos exigamus contra eundem legibus.

Test. Quid est opus uerbis? Ille hic Nabotus est.

Nab. Quid dixi ego? Test. Tu nec alius quisquam
Tu ut hoc scias. Nab. Sciam quid? Test. id quod
Audis. Nab. Quid id est? Test. quod diximus,

scimus: tu hypocrita es, tu religione uacuum
Corrumpis alios. Nab. Tantum ut in me cadat scelus.

Test. postremo si non uos ueritas credere,
Quia ordinis uestri est, insurandum ilico
Nos dabimus, et uidete, quid Regi dem

Respond.

Respondentibus. Nab. Vos iurandum? obsecro quod?
Qua de re aut quomodo? Test. Rem intellexisti satis.

Nab. Obsecro quam? Test. Maledixisti Regi tuo, et
Deo; quid hoc intellexit? an nondum etiam, ne hoc quid.

Nab. Ita hic mihi fecit Deus superbum et
Ita addat, ut ego insciam tale facimus
Ex me esse ortum, vilo in tempore aut loco usquam.

Am. Nabolke, quid nos multa dicimus tibi
Hi nullum audis verbum perplexabile faciunt.

Nab. Nos nescio, testor Deum, hic me iudicet.
Egon' ut vel ausum cogitare talia?

Am. Nabolke scis fuisse nos tui haec tenus amantes
Amantes et studiosos, ut ipsis bene meritis;
Sed quod requirat officium nostrum tenes.

Iuravimus in legibus, ab his recedere
Turpissimum est homini senatori. Tibi
Ego haud putabis ullam fuisse iniuriam.
Si excessus istoc loco, dum plenius
De causa cognoscatur: Est enim (ut videt)

Contentiosa, ne parvi partem quidem
A nobis nullum sit tibi periculum.

Nab. Sivego lubens, tum demum iudicabitur
Vbi causam cognoveritis probissime,
Am. Status rei qua sit, qua controversia,
Scimus: Quod illi dicunt tui constantia negas
Incumbit his probatio, si nullam habent

Tute

Tute absolueris. Illi licet fecerint
Suam, atque iniuriam rursus exced.

Test.

Quod vidimus, quod vobis audivimus, vobis
procedit, ita ut dudum etiam asseruimus hunc
hominem impium esse, blasphemum regi ac deo.

Nab.

Falsum esse quod vos dicitis aio equidem etiam
nunc. Test. Tu negas? Nab. Nego haec deo et est mihi
Testis deus. Test. Deumne tu? qui non putas

Esse illum? Nab. Nunc videtur quid sit calumnia
circumferre me aggradiuntur. agite si est
ut tantum nunc impudens factus admissum,

Nullam causam dico, quum quod meritis deo
fecerim supplicium. Test. O iudices non tam rudes
aut imbecilli estis, quum quod lex iussit
facile noueritis, quod quum illa admissit
In ore trium dicitur. (ut loquitur ipsa lex)
plane stat omnino testimonij dictio

Ergo quod nos duo affirmamus, sit ratum,
Nec in dubium vocetur amplius, hoc satis
sit. Ama. de probitate et fide Nabobis dic
An est quod ambigat? Nab. Ut sit nihil tam
scio deo loqui falsum, et quod est verissimum

Ama.

Hebent volo compendium fieri; quid, haec
vos vultis, id quod asseritis palam, esse ita
Jurare sancte. haec est n. ois iudicij
meta atque terminus. Test: sanctissimie An. loc.

Am. Cont.

Ama. Contingite ego vob ambo caput illius
Quis accusatis. Test: Sancte iuramus Am. In caput
contingimus & Am: meque insuper.
Sic presentem vobis sequimini Test: Sequimur hanc
Am: Sancte iuramus: Test: Sancte iuramus. Am. In caput
hoc. Test. In caput hoc. Am. quod nunc Test: nos manū
tendimus. Test: Ego
Quod nunc manū tendimus. Am. nos novisse. Test: nos
novisse Am. Et testari coram populo et deo.
Test: Et testari coram populo et deo. Ama: Ita vivit
Nos ipse deus patrum nostrorum. Test: Ita vivit
Ipse deus patrum nostrorum. Am: Amen. Jus. Sufficit.
Ama. Nabote scis quod nostrum officium postulat
Jus dicitur. Ego quia res plana est, legibus
Expressa, nec ampliationis indigens
Aut remissionis, sumus utram
Iurati in leges, hanc firmam sententiam
Nabote quod maledixerit Regi ac deo
pronunciamus sine ulla remissione
Esse obitendum, ut morte moriatur prius
Sol postquam occidat, Vos testes cum illis educite.
Nab. Haecine fieri flagitia magna in Israel
propter proes falsis dicitur: Deus vult et
Eternus Rex deus supremus, qui inspicit
Mortalium animas, quique est solus cognitor
Absconditorum. Et qui prius nos omnia
Quam

Quam fiant, tu scis quod falsa et mendaciter
 Dixit isti contra tui testimonium
 Nam nullius mali sum mihi conscius
 Quod malivoli isti comminanti sunt in caput
 Meum, horum ego nihil feci, ne per fornicum
 Quidem, et ecce morior. Sed quando mihi conscius
 sum hanc culpam abesse a me procul morior ^{liber}
 Quod mihi ne in morte quidem molestum aut gravat^{um}
 Quicquam acciderit innocentia moralium potest.
 O Domine qui dixisti nostris patribus:
 Non innocentem opprimite aut iustum occidite
 Tibi ego hanc vindictam, tu mihi vendix-eris.
 Test: Multum odiosus es, quid scias? peccat & morietur.
 Et populus instructus sapienter extra manet
 Nab: Dumme ob malefacta aliqua moriar, parvi estimo
 Ana: Eamud hinc quod factum est infectum reliquit
 Fuzi; et post duplicem non potest, semel
 Quod placuit. Zach: At sciam innocentem interfici,
 Quo iure nos quibus excusabimus? Am: nebit
 Rex, eius nos voluntati non possumus
 Resistere. quisnam hic metem legis novavit.
 Offendit ille foris legem, id quod nos latet
 Dixit causam testem, iuris formula
 servata est. Zach: Quid? quod reliquum est? Ana: quid scias?
 Zach: Quis ista, quomodo sunt acta callide,
 In literas

In leas concinnabit probis, ut eadem
Memoret Jēzabeli; ut nostrā intelligat
Sibi diligentiam impensam, ita ut ipsa voluit.
Joa. Mecum sit iste labor, bene ego curam
perque veterarios hinc mittam publicos
Et rem om̄m ut acta est, illam ordine faciam ut fiat.

SCENA III.

Jehudas.

Joa.

Justus perit, nec de tot iudicantium
populum Israel quisquam est qui curet mimimitate
Ipsam ita prosum obstinate misericordie
fieri aut negligunt, aut non considerant
Aufertur sine pius ab grege impio, ut bene
Sic, ac tranquille illi in terra videntur
Joa. Verum autimab frater, sed et sine puto, illud est,
Quod continenter, tot malis affligimur,
Non est manus domini abbreviata, ut non queat
Servare nos, et fortunam reddere:

Nec appaucta est auris eius, ut nihil
Nos audiat. sed scelera nostra sequeantur
Nos a deo, ut non respiciat, nec audiat.
Manus enim nostrae infectae sunt sanguine,
Et digiti iniquitatibus pleni, etiam ob patens
Mendaciorum, et lingua fallax, nullus est,
Qui iustitiam colat, qui vere iudicet.
Osses fidei, et speremque in rebus nihil horant

pedes

pedes sunt nostri ad malum, et prosperiter ad
 Fundendum sanguinem currunt insentium.
 Jch. Naturae non quod quum rem ipsam dixeris.
 Commenta tua bona sunt, et noxia
 Quae cum Deo pugnant, hinc illa sustulit
 tanta in locis nostris, hinc tam pauci sibi
 Quaeunt pacem et salutem obique publica.
 frustra invocamus auxilium nostra dei
 si non manibus peccatis attollimus.

SCENA IV

Jezebel. Achab

Achab iam surge ocus, surge et cibum
 Capere, ut possideas quam expectasti vindictam.
 Nam qui illam tibi dudum negavit, mortuum est.

Ach: Quid dicitis vxor? Jez. Illum esse mortuum

Ach: Quomodo mihi narras mortuum? Jez: quod vindictam

dudum tibi negabat stercorosum caput
 Atque iniquam regi suo penas dedit.

Tua est vindicta vana et mea istam vindictam

Ach: An vero? vindicta mea? Jez: tua est. Ach: An vero

vero mea vxor, me inrita et vana ego mihi
 Attuleris, meum me conicias in bruis

Tempus falso istoc gaudio fieri. Jez: An
 Non credis vxori tuae? nam quid (malum)

mihi dicitur fit lucrum si mentiar?
 Que illam ego magis cupiam tanto credo mirum

Cestone? Jez: certe, vixim tute repereris
 Ach.

Ieh: Si vera praedicas, Deus sum. sed mane.
 Demum fides. Iez: Quid dicit? Ach: Timis ne aliud ego
 credam, atque aliud tu nuncius. sic te puto
 dixisse, vineam Nabothi nunc meam
 esse, ipsum obruisse, ita mi est factum? Iez: ita magis. Ach: pro
 quis est mortalium me fortunatior?
 Veritateque ois adeo quid plerum
 vitam deorum adeptus sum. Dicam te mea
 vxor, quid? Egonis quid tibi faxim lubens
 pro istis tuo mirato. Iez: Quid aliud nisi
 ut mihi postea aufugites rebus in omnibus
 merito tuo magis, quam me ab orro mortuum
 in lucem reducem feceris, et hoc est, aliud
 Quid vis faxim? Iez: Recte. Ach: mea vxor gaudes
 fer me obsecro ad istam vineam. Iez: ferant tui
 te altutum, et quod tuum est secure possideas

SCENA VI.

Elias.

Achabus.

Sermo domini ad me factus est ut obuiam
 Huic rem Agabo descendenti in vineam
 Nabothi, ut ipse seclum ipsam possideat sibi.
 Qui sane functus officium immansissimi
 Regis, Dei iram in se suosque prouocat
 Dum vxoris impiissimi sententiam
 plane impijs stultis nimis ipse obtemperat.

Sed ecce in tempore cui aduersus idem
 fbo et alloquar, ut dñi verbum fiat.
 Agabe Godum ad me? hęc dicit dñs Deus
 Et occidisti et possidisti tu in super
 hęc ego ait dominus; In quo loco canes
 Inxerunt sanguinem Nabothi, sanguinem
 Lambert quoque tuum. Atq. dic sodet num me tibi
 Amicum inberisti. El. Inberis, id quod sub
 demundatus, ut rocam Domino factus malum.
 hęc itaque dñs ait dominus: Ecce ego sursum
 te induxero magnum malum, et tibi dimittam
 tua posteroza, tuos nepotes, ut percipiam
 Omnia iungentem ad parvulum de genere Agab:
 Et etiam et ultimam in Israel. domus tua
 Dabo ut Hieroboami Nabati filij;
 Et ut domum Baasa filij Aza:
 Quia fecisti ut me ad rem pronoraues,
 Autoque fueris Israel peccare mihi.
 Quod attinet ad tuam uxorem, dñs ait:
 Comedent canes sepulchrum in isto agro
 Jerzailis, id quod locum dicit. Atque ait:
 Si mortuus fuerit Agabus in oppido
 Iesum canes comedent: si fuerit mortuus
 In agro, volucres rali ipsum comedent, id
 Quid hoc mali est, quod totus immutet adus
 subito? et si quid sit? Vag nunc demum sentio
 misere

Ini

Atq.

Miser. Bone Deus, misericordito mei
pudet pigetque coedis et libidinis.
Tantum me mihi indulisse? sicane
Gram cupidus potiusque vinca mei
Capitis periculo? nam duco me perire
Vbi audio meos exterminari post hoc
huc me impulit me vxor? sic me miserum dolo
Fefellit? ab periat male, quisq; auscultat
Suis vxori, indulgetq; eius libidini
Quid agam? quo me hortam? ite fidi corporis
Mei ministri, Sra ite satellites mihi
Domum iudicium, sit lactea vestis, et
Caro operatur cilio, certum est perire
Et ubinam, et indormire sacco,
In oculis domini animo submisso, si quidem
Fors donare mihi meam culpam Deus velit.
Benignus est, et multum misericordis patre
Et penitentem vera nunquam despicit.

SCENA VI

Elias solus vice epilogi.

O magna dei clementia & benignitas
Bonitasque immensa, quid dicam? itane
tu penitentibus suscipis? hocine est deum
esse? hucine non amandus? hucine
Non est gustandus? hinc postquam videri

se mactantem, Agabum, admissi facinoris
 puerum, penitentis scis, suam
 agnoscent culpam, se miserum fatentem
 Et totum se deprecatur, hinc ait Elia
 Vidissem obsecro Agabum: ut scis abuterent
 Vilem in meis oculis: ut puerum sceleris
 facti puerum: quia huc scis demiserit
 causa mei, malum istud non induxero
 Quibus diebus ipse vixerit, attamen
 omnibus calamitatem videtur filius
 Adrogare nunc eo, illi ut hoc mirum
 ut agnoscat fateaturque misericordiam
 Et, qui penitentibus nullus abigit
 De Jerabele quod propeo expectetis hic
 Satis misal est, prolo vos frustra hic moratur
 Non huc prodibit amplius: sed hanc ramb
 vltim vorabunt in Nabothi occisi agro
 Si et vos poenituerit vestrorum criminum
 Smt quantacumque spectatores optum
 Et abstinentis ab iniuria tui
 Fratris, nec innocentem quolibet modo
 Oppresseritis, nec fuerit in vobis homo
 manus reprobis, nullaque simulatio
 Idem ille deus recipiet vos in gratiam
 Quod si fiat finis mei, tum gaudiam
 Non tam nostram causa quam omnium
 finis.

Qui periculis questus ergo
Liberum obligat caput
Stultior dicendus ille
Barbaro potitio

troscui inter
calceas ad
triumphum
pecunias Mori.

Stultior sed ille multo
Questus ergo umbratilis
Terminu pedestinatum
Qui necis preoccupat.

Gerardus Geldenbaurius Noniomagus librum scrip-
sit inter alios cui tit. Institutio Scholae Christi-
anae. Vbi inter cetera quae sequuntur est
vix credenda nisi magnis testibus firmasset.

Quantum parentum Cruditio liberis constet
Doctor Joes Canter Groeningensis Trisius, cla-
rissimo omniumque seculorum industria dymis-
simo exemplo docuit. Et non modo filios, sed et
filias, imo totam familiam suam mira quada
industria intra paucissimos annos ita moribus
et litteris instituit ut toti Christiano orbi mi-
raculo essent.

Fredericus Dei gra Roman Imp Aug. salutem dicit
pro sui ingenij excellentia non minus admirando
gulam insigni puero Andree Canter Gromin-
gensi. pervenit ad nra Matris audientiam in
gens de te fama clarissime INFANS, maudi-
tumque cunctis seculis tuae laudis praetorium.
Quomodo vix ante decimum tunc aetatis tuae
annum dominum farum peno liberalium artium
peritiam nactus sis, ac etiam nostrarum et saeculorum.
Cann. cognitionem. Et quod tanto admirabilis
quanto nobis rarior videtur te ipsi aiant tota
debetis ac nobi testi seruum non sine divinae ele-
mentis suffragio palat profiteri, nec non in publ.
disputationibus intrepido pectore ad quodlibet res-
pondere.

viennensem

respondet. Nos vero cupientes tanti miraculi be-
tatem plenius experiri nostris te familiaribus huius
litteris visitare non indignum duximus ut ad
fem nostrae Imp. Matris singulariter ad amanda bene-
volentiam quam primū bene velis, ingenti namque
desiderio te videre desideramus, tuamque tam fecundi
ingenij dignitatem Imperialium munerum parti-
cipem facere. Hec igitur Vienna visus ut primum
poteris arripe, et ad nostrae consuetudinis Regale plu-
tempus arripe, ut postquam de tam profunda
floridissima fuentibus tuae scientia vix expe-
rimentum habuerimus, auribus te Doctorum in
solicite coronemus. Dabimus etenim tibi (non
immerito) primum in Regali aula locum, cuiusque
quanto etate iunior, tanto nobis acceptior, ac
etiam nostrae praedictae Caesaris Universitatis doctorib.
pretior estimandus. Vale charissime fili, et cura
ne maturo tandem senio nostra ingravescentis
maestas tam admirando incredibilique solatio
diutius careat. Datum in Alma Universitate
studij nostri burgen/sis sub nostrae matris secreto.
Ab Dni MCCCXXII vicesima quinta die mens/
Januarij. Regni vero nostri XXXIII° anno.

97

Somme amota opt placet vande Staten van
Hollant belangende het accoost van medonbick.
Byden Ouerster Sonoy vuytgegeuen.

Num: 3.

Ceuy n'est nullement adueni par le moyen d'aucuns personnes
qu'ilz noment estrangiers Mais le gouuerneur Sonoy ayant
entendu l'arriuee de mons^r le conte de Leroyestre prest
adresse a luy pour le bien venir, et le supplier de le
dépouiller de sa charge et luy donner sonste congé
a quoy mons^r de la Roche a respondu qu'il estoit si bien informé
de ses bonnes qualitez fidecite et diligence, que mesmes
il le prioit de continuer en sa dicté charge, tellement
que apres il a sur ce communiqué avec les Estats
les conselliers Bardefius et Mr Paul Buyt, qui trouueront
bon que mons^r de la Roche deponat audit s^r Sonoy
nouuelle commission, laquelle luy a esté apres mure
deliberation depeschee de luy enuoyee au conseil d'Etat
apres auoir veu la précédente commission et
instruction qu'il auoit eue, et sur mons^r le p^rmiere
d'origine.

4.

Parce que cette apostille est conditionnelle, a sçauoir
que préalablement deuoit apparoir que la commissio
de s^r Sonoy estoit praiudiciable aux droictz des payz
et autours de mons^r le conte Maurica, s'ensuit que les
Estats n'ont peu faire aucun engagement auant qu'ilz
ayent veu la dicté condition sur ce deulment au
hédict s^r Sonoy, et que lors Inuoyez il comestoit de
droict a mons^r le conte de Leroyestre de donner
nouuelle commissioy audit s^r Sonoy, comme il a faict.

a tout.

à tous gouverneurs coronels capitaines & autres
officiers, tant de guerre que police et Justice pour luy
prestee serment, suivant ledite relation du gouvernement
general et placat des Estats sur ce publiche en date
le 6 de febr 1580. tellement que ce fait fust le
plus ample cognoissance de cause et communitation.
mais les Estats ont nullement tance de changer led
faulx et de la dite commission sy au contraire y eussent
trouue mais seulement de luy donner une toute
aultre nouvelle au nom du comte Maurice Gargel
d'aultre serment sur quoy a demouré ce debat.

8.

Il apert assez par la propre deduction de cest exempl
à nam: 6. que mesmes le comte Maurice et les Estats
d'Hollande ont mystamment requis au sr sonoy de leur
faire serment queques iours deuant que la ville de
Deventer se reuolta, parquoy s'abastent gradmet
les Estats qui desint que la perte de Deventer
leur a donné occasion d'ajouter un nouveau serment
auquel aussy n'estoit besoin tant presser ledit sr
sonoy, duquel la fidelite estoit exempté de toute
sondeur parce qu'il s'est toujours comporte fidelit
sans auoir oncques fait aucun serment au feu ant.
le prince d'Orange, y ioint que ledit nouveau serment
selon les premières formulures envoyez de la part des
Estats d'Hollande, faisoit aucune mention de deuoir
et fidelite qu'on deuoit au comte de deynstere gouu-
neur general des provinces unies.

10.

Le comte.

Le conte Maurice n'avoit l'autorité d'envoyer la com-
 paignie cy mentionne par sa patente attendu qu'il par
 l'instruction donnee au conseil des Etats généraux & d'
 promet de résister a son Excellence d'audict conseil et
 parce avoit ledict Sonoy raison de se diffier des actions
 du sr conte Maurice, parce que la patente estoit
 envoye en absence d'audict sr Sonoy, qui par ordonnance
 des Etats de Hollande et sceli du comte Maurice estoit
 aloird mande vers le quartier d'ouyssel pour le servir
 du pays. Et reconnoit l'audite patente et reconnoit
 a la commission par ledict comte par avant envoye
 y joint quil avoit assez de garnison dans la ville de
 Medemblick sans qu'il eust soldats furent de la mayor
 vers ledict quartier d'ouyssel, comme est icy alle-
 que tant seulement pour courir le desservir ou que
 ledict sr Sonoy avoit fait aucune promesse ou assu-
 rance audict conte Maurice au contraire.

11.

Le sr Sonoy ayant receu cette commission a courtoisement
 respondre par lettres quil ne pouvoit se resigner de son
 velle pour les raisons susdictes et apres l'ayant
 presente au conseil de Brunnick & presens du pro-
 fident de Hollande, ledict Brunnick le requist de
 la résister encores sans prévoir pour ne trop of-
 fenser le conte Maurice.

Monse le conte Maurice scait bien en sa conscience sil
 ne se est transporte vers medemblick pour aucune
 raison que celle icy allegue a fauoir pour mettre a
 execution la resolution d'Estats de Hollande du
 fevrier.

foirer 80 / lesquelles portes que tous royaux qui ne bouderont
faire le nouveau serment, seront captes / et pourtant
ledict sr Sonoy ne pult estre respicte pour n' auoir le
comte Maurice auidit indoubte
que d' estre maintenu contre les diffidences desquelles
on lui auoit donne si grande occasion comme plus amble
ment il a declare auidit comte Maurice / et pourtant
ne pult estre respicte d' auoir attente quelque hostilite
ayant este contrainct de force en son grand regret de faire
ce qu'il a fait pour sa defense.

Les Estats mesmes scauent assez quel deuoir a fait led sr
Sonoy / afin que ce different fut la commission fut assopy
re que ne cest peu faire auant que le comte de Nassau
fust restably effectuellement en son auctorite.

Par toute ceste narration appert clairement que le sr Sonoy
est condescendu a vuidier tout ce different p amiable
communication a quoy ont aussy seruy les artles par le
commissaire Mostard exhibes p escrit, sur lesquels si
ceulx de Hollande n' eussent eu courage l'altitud
communication selon la requisition tresinstante d'uidit
Mostard, lon fut facilement pueni a une bonne fin
et moderation de ces artles / ou par faulte de ce
ledict sr Sonoy se fust totalement deportee de sa charge
suyuamment se eult plie a ceulx d' Hollande d' enuoyer
une paye a la garnison pour douter les euidentes alte
rations, qui estoient a la porte / dont ledict Mostard
led auoit euy serueusement aduerty / et requis / la faulte
duquel payement, ensemble les secretes meures et
migrations d' aulcuns magistrats qui scauent per
gards du quy / a cause toutes les alterations et mon
uenies

venant en suite au grand regret dudict sr Sonoy qui
 par ceuy a este en evident dangier de son honneur brief
 et brief / Et de tout seulx de sa suite / comme le tout
 que s'en suit en tout resp. Esont me font que calomnies
 controuvées et invid. dont la réfutation du re
 que dessus ce sera ry après miracle à l'office, et plus
 particulièrement par une plus ample justification
 avec les premiers et documents de vrayement souf
 fisant / après que ledict sr Sonoy sera remis à sa
 pleine liberté / Et outre tout ce qui est allegue ry
 dessus sera monstre plus amplement par la response
 formelle ou Apologie dudict sr Sonoy / que les diffé
 rent n' est pas principalement sur l'altération de
 la dicte commission / mais sur ce que ledict sr Sonoy
 n'a voulu accepter nouvelle commission du conte Maurice
 Et luy faire nouveau serment lors le serai de soy
 Vo^l general gouverneur / ou sera aussi monstre ce
 qu'il a passé sur ce fait en la ville d'Alenay par
 resolution du conseil des Estats. fait le 19 de Mars

1588 file 202

Ricelius de vita D. Beggae ad Infantē Hesp.

Rexes Lusitanie olim sententiam mortis latenti, sacu
induebat; Tu similitate mortis & nodissimorum
no immemor, pullu paludamentu, et amiculum
Tibi adaptas. res. Jam noue p. a. anni fut
quod Neptunus Batauoru totis contra te viribz
armabatur sub auspitijs Maurity Comitis. Adrat
illi copue pbalide, classis instructissima nec non
Et belli Dux aro ac fiducia tanta capieds ciuitat.
Antvxpianfis, vt dicitet, hac expeditione nullus
clidet, nisi solus Deus. Verus vates fuit illi amg.
Nam Deus precibus et tuorum victus descendit,
vt pro te pugnaret, et tumida hoste debellaret.
Et ecce ad diem 26. oct. respexit vindix ille
oculus e nubibus sup castra illa Aegyptiorum
moxx: naues nabibz allidi; rudentes stindi car-
reftia aplustra, reni distzabi, adtoq. et vpsa plo-
zia nabis, cui Mauritiu tu frō pcparsq. Iuribz
Exercitus intrat, ab arcano fundo vitia atq. dit
iamq. dehifcebat, pznisfto: nisi nautico illi roo.
De vita periclitantibz mature subuenisset.
De D Beggae canonizanda a R. L. agendu censit, qd
et foēs Franry. & com. Guidy a Baldo rēgōit.

Quae hoc libro continentur.

100

- Carmines ad Senatam Victoris 1569. — 2 fol.
Oratio confessoria ad Deum Jacobi Scoti Anger. — 3
Vinea Christi Tragicomedia Ph. Mori — 27
Epistola Chryst. perclij de Paltheno — 47
Carmina quaedam phili Mori — 61
Nabal Tragicomedia facta eiusdem — 65
Ex Geldenhausio quaedam — 94
Annotata ad edictum Ordd. de p[ro]sidio Med[er]nobl. — 95
De expeditione in Antwerp.

c. 6695

